

BOOK
HOLIDAY

BROJ 266 • CENA 5,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Italija 2.000 ITL
Švajcarska 2.30 CHF
Austrija 19,00 ATS
Makedonija 36,00 DEN
Slovenija 250 SIT

TRAGOVI KRVI

★ **DOK HOLIDEJ** ★

266

Frenk Larami

TRAGOVI KRVI

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej
Broj 266

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala
Frank Laramy
DER COLTMAN AUS YSLETE

Recenzija i adaptacija
Zorka ČIRIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Franja VARGA

Naslovna strana
Franja VARGA

Korektori
Iona TAKAČ
Valerija MILANOVIĆ

Štampa: 25. IV 1996.
Tržište: 5. V 1996.

Izdaje: MARKETPRINT, DD za izdavačku delatnost, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: NLP FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – DER COLTMAN AUS YSLETE

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ČIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Mišljenjem Republičkog Sekretarijata za kulturu ovo izdanje se svrstava u tarifni broj 8 Zakona o privremenim merama o porezu na promet proizvoda i usluga (S. L. SFRJ 4/91).

Godišnja pretplata za zemlju za ediciju „Dok Holidej“ iznosi 60 dinara. Opštom uplatnicom uplatiti pretplatu na žiro-račun: 45700-603-3-6158, naznačiti na koje izdanje se odnosi, a primalac je „MARKETPRINT“ DD, 21102 Novi Sad. Potvrdu o uplati (sa naznakom gde izdanje treba slati), pošaljite na adresu: „MARKETPRINT“ DD, Poštanski fah 20, 21102 Novi Sad. Izdanja šaljemo preporučenim pošiljkama.

Kuća u planini bila je tako trošna i si-
va, kao i kameni obronci visokih pla-
nina. Imala je ravan krov, osiguran
kamenjem koje je trebalo da je štiti od
oluje. Bila je usamljena u planinama
Bighorn, gore na granici države Mon-
tana.

Toga dana, kada ova priča počinje, s
istoka je zavijao vetar, nagoveštavajući
snežnu oluju u dolini. Mala drvena kuća
postepeno je postala obavijena gustom
snežnom koprenom. Oluja je zavijala
sve jače, razbijajući se o kamene ma-
sive. Beli snežni pokrivač zime spuštao
se na planine. Ta drvena kuća u planini
imala je neobičnu istoriju. Njene oga-
ravljene zidove gledali su i život i smr-
t. Pre mnogo godina, ona je bila os-
matračnica severnjačke vojske. Izviđači
koji su jahali između dva utvrđenja,
Mek Kinija i Smita, obično su ovde
noćivali. Ta vremena su međutim
davno prošla. Traperi su dolazili u plan-
inu, tražili su zaklon, jer su noći bile
hladne. Posle njih su došli razbojnici,
otpadnici od zakona, šljam, odbegli ro-
bijaši, pa je kuća u planinama postala
razbojničko гнездо.

Tako je bilo sve dok tu nije okončao
život maršal iz grada Marfija. Njegov
grob se sada nalazio iza drvene kuće na
obronku. Pored njegovog, nalazili su
se tu još i grobovi bezimenih razbojni-

ka. Posle maršalove smrti nastala su
mirna vremena za kolibu u planinama
Bighorn. Ponekad bi poneki jahač u
prolazu, tu prenoćio. No, to se retko
događalo. Izgleda da su sada opet ljudi
potražili skrovište u ovoj trošnoj kolibi.
Kroz dimnjak je izbijao oblak gustog
dima, nošen olujom. Da, u kućici se
trenutno nalazio maršal Patrik Kater,
državni jahač iz Montane. Ležao je
bled, sklopljenih očiju kraj ognjišta.
Desna ruka mu je bila uvijena u zavoj
natopljen krvlju. Nije imao oružje.
Futrola mu je bila prazna. Kater je mo-
gao imati oko četrdeset godina. Lice
mu je bilo široko, koža preplanula, a
kosa crna. Bio je to veoma sposoban i
odlučan čovek, tako da veliki broj
razbojnika njegovo ime nikada neće
zaboraviti. Ovaj put, međutim, dopustio
je da ga jedan zločinac nadmudri. Taj
razbojnik se zvao Brus Novak, nared-
nik, dezertar. Nosio je na savesti četiri
ljudska života. Kater ga je gonio
nedeljama i ugrabio je priliku da ga uh-
vati i preko planina provede u Čejenu.
Na prelazu, u trenutku kada je snažna
oluja osvojila, zločincu je uspelo da
Kateru oduzme oružje. Došlo je do
kratke borbe, maršal je bio ranjen, a
Novak je uspeo da se oslobodi veza. To
se dogodilo pre nešto više od deset sati.
Patrik Kater je znao za kolibu u plani-

ni. Uostalom, svi koji su jednom prošli ovim putem, znali su je, pa je tako za nju znao i ubica Brus Novak.

*

Nije nosio šešir, pa mu je raščupana plamenocrvena kosa pokrivala nisko čelo. Pohabana vojnička uniforma bila je pokrivena debelim slojem snega. Brus Novak je bio prozebao, pa je sjahao s konja i vodio životinju za uzdu. Bledo lice bilo mu je namrgođeno i zlo. S vremena na vreme bi preko usana prevalio po koju žestoku psovku na svom maternjem jeziku. Ovaj zločinac je pre mnogo godina došao iz Poljske u Sjedinjene Države. Tamo u starom zavičaju, na groblju gradića Volomin uzdizale su se dve humke koje su na jeziv način podsećale na Brusa Novaka. Razbojnik je bio na ivici snage. Istini za volju, uspeo mu je da se spase, ali, kratka borba sa maršalom Katerom nije bila bez posledica. Žilavom čuvaru zakona uspeo je da, iako ranjen, žestoko pogodi Katera u stomak. Zgrčen, dršćući od zime, Poljak je išao teturajući se kroz duboki sneg. Znao je da se ovde negde nalazi koliba, ali je mećava bila tako jaka da nije mogao razaznati prst pred okom. – Prokletstvo, neću moći još dugo da izdržim! – mrmljao je sebi u bradu. – Moram da nađem kolibu, inače sam izgubljen. – Snežna oluja nije znala za milost. Njeno zavijanje nadmašilo je urlanje stotine vukova. Oluja je nemilosrdno šibala iscrpljenog čoveka po licu. Vrata uvučenog u ramena, išao je dalje i odjednom ustanovio da je izgubio konja. Uzde su mu verovatno kliznule

iz promrzlih ruku. Brus Novak je zastao. – Dolazi ovamo, prokleta rago! – vikao je, ne mogavši da nadjača oluju. Potrčao je unazad, ali, više nije mogao da nađe ni sopstvene tragove. – Nema nikakve svrhe – zaključio je i nastavio da psuje. Ni psovke mu nisu ničemu koristile. Nalazio se usred planina, stotine milja udaljen od svakog ljudskog naselja i nije imao čak ni konja. Šta je to za njega značilo, bilo mu je sasvim jasno. Bio je izgubljen, ukoliko ne bude našao bar kolibu. Samo ispod njenog krova može da preživi nastupajuću noć. Razlike u temperaturi na ovim visinama bile su velike, a noću se temperatura spuštala ispod tačke mržnjenja. Išao je dalje, teturajući se, padao i ponovo ustajao. Propadao je u sneg na kolena i s mukom izvlačio noge iz bele ledene mase. – Nije trebalo da silazim s konja – prebacivao je samom sebi. Međutim, upravo ga je hladnoća naterala da sjaše, a verovao je da će se bar malo zagrejati ako bude išao pešice. Možda ga je iz sedla oterao bol u stomaku. Pri svakom koraku, taj bol je postajao sve jači. Osećao je slan ukus krvi na jeziku. Mora biti da mu je stomak bio ozbiljno povređen žestokim udarcem čizme.

Uprkos bolu, Novak se pobedonosno osmehnuo. – Zbog toga, ono policijsko pseto sada ima metak u rebrima. – To ga je malo utešilo. Brus Novak je bio u zabludi. Njegov metak je zbog snežne oluje promašio cilj. Nije pogodio maršala u grudi, nego u desnu ruku.

Ovo je priča o čoveku koji je kroz sneg Bighorn planina, išao četvoronoške kao zver. Iz Poljske je

morao da beži, jer je ubio dvojicu. Bili su to siromašni seljaci. Vraćajući se iz grada, Novak ih je napao na putu. Morali su da umru, jer su u džepovima imali nekoliko novčića dobijenih za prodane guske u gradu. Ubio je obojicu, a onda je pobjegao.

U novom svetu je stupio u vojsku. Bilo je to vreme secesionističkog rata. Armiji su bili potrebni vojnici, pa se nije mnogo pitalo odakle vojnici potiče. Čim bi obukao uniformu, odveden je na kratku obuku, a odmah zatim bio poslat na front. I u ratu, bio je zver u ljudskom obličju. Čak su ga se i drugovi bojali. Tek kada je mir ponovo zavladao zemljom, pokazao se u pravoj boji. U ratu se ubistvo i herojstvo nisu mnogo razlikovali. Umiralo se i ubijalo, jer je zakon rata tako naređivao. No, kada su i na poslednjem bojištu tragovi krvi izbrisani, mnogi su se vratili svom starom razbojničkom zanatu, a stotine njih posle rata postali su otpadnici od zakona. Među takve se ubrajao i Poljak. U pripitom stanju je u zadimljenoj krčmi pucao na dvojicu gostiju. Jedan je odmah podlegao. Tek posle nekoliko nedelja maršal Patrik Kater je uspeo da ga uhvati. Izgledalo je da će ovaj put kroz planine, zaubicu Brusa Novaka, biti put na stratište. Međutim, nije tako ispalo! Uspeo je da umakne maršalu, a i nemilosrdnoj snežnoj oluji. Našao je kolibu i grčevito zario prste u njene drvene zidove. – Hvala bogu – mucao je. Pominjanje božjeg imena zvučalo je s njegovih usana krajnje neprikladno. Oluja nije popuštala. Razbojnik se grčevito držao za zid kolibe kao davljenik

za slamku. Sada, kada mu je već spasenje bilo nadohvat ruke, svest mu se mutila. Poslednjim naporom snage, išao je duž zida sve do vrata...

★

Maršal je od iscrpljenosti zaspao. Tako nije video da neko povlači rezu, niti je primetio lice koje se oprezno pojavilo na vratima. Razbojnik je izvukao ukradeni kolt iz pojasa, otkočio ga i uperio na Katera. Tek tada je primetio zavijenu desnicu čuvara zakona, a kažiprst mu je ležao na obaraču. Ipak, nije povukao. Nije to bilo zbog sažaljenja, već je želeo osvetu, hteo je da likuje. – Hej, policijsko pseto, probudi se! Opet smo zajedno.

Kater se probudio i pridigao. S mukom se držao na nogama. Razbojnik se satanski smejaao. – Ako me ubijete, u svakom gradu Sjedinjenih Država čekaće vas smrt na vešalima!

– Nikakva vešala me neće čekati, jer niko neće znati šta se ovde, u kolibi, odigralo.

Istoričarima i istraživačima je kasnije bilo nejasno kako je takav čovek u armiji Sjedinjenih Država mogao da postane narednik. Možda bi ime razbojnika Brusa Novaka bilo posle nekoliko godina zaboravljeno, da slučaj nije hteo da se njegov put ukrsti sa Dok Holidejevima...

U kolibi je temperatura bila veoma niska, gotovo se spustila do tačke smrzavanja. Nasuprot tome, napetost je bila toliko jaka da je izgledalo da bi i najmanja iskra mogla da izazove eksploziju. Maršal je još uvek stajao kraj grubo isklesanog stola, ne usuđujući se da uči-

ni bilo kakav pokret, jer bi to moglo da ga staje života. Brus Novak je sedeo na kamenoj ogradi kraj ognjišta. Lice mu je bilo zgrčeno od bola. Bol koji se sada preneo i na pluća, još više je pojačavao mržnju prema čuvaru zakona. – Stajaćete tako maršale, sve dok mi ne padne na pamet da povučem obarač. To će možda biti kroz dva sata ili za dve sekunde. Mora da je vraški neprijatno čekati na sigurnu smrt.

– Vama konopac ne gine, Novak, jer, jednom, bilo gde, visi ćete na goljoj grani – uzvratio je čuvar zakona odlučno.

U tom trenutku začulo se rzanje konja koje je čak uspelo da nadjača oluju. Bio je to maršalov konj. Razbojnik je skočio. – Šta je to? – uzviknuo je i pogledao prema vratima. Taj trenutak je Kater iskoristio, bacio se na razbojnika i zajedno s njim pao na zemlju. Obojica su se kotrljali do ognjišta. Kratak i žestok okršaj okončao se nepovoljno po maršala. Razbojnik je stajao ispred ognjišta raskoračen, s koltom u ruci. – Tako maršale, a sada se spremi da umreš! – Čulo se opasno metalno škljocanje. Preteći zvuk kao da je minutima odzvanjao u zadimljenoj prostoriji.

*

Dok Holidej je takođe čuo rzanje konja. Možda nikada ne bi ni našao kolibu zatrpanu snegom, da konj nije zarzao. Holidej je kliznuo iz sedla i poveo svog konja iza kolibe da životinju koliko koliko zaštititi od oluje. Tu je ugledao šupu, otvorio vrata i uveo Miga. Kada su mu se oči malo navikle

na mrak u šupi, spazio je maršalovog konja. – Gle, još jedan ludak koji jaše kroz snežnu oluju – promrsio je, rugajući se na taj način samom sebi. Ulazeći u šupu nije zatvorio vrata pa ih je oluja zalupila. Taj tresak su čula i dvojica u kolibi. Razbojnik je odmah skočio prema vratima. – Da se niste makli ni izustili reč! – upozorio je Katera. Grč na maršalovom licu je popustio. U njemu se pojavila iskra nade. Kakva slučajnost! Baš u ovom, odlučujućem trenutku neki stranac je pronašao put do kolibe. Kater je seo na tronožac kraj stola. Novak se postavio iza vrata tako da ga pridošlica ne može videti kada otvori. Revolver mu je bio otkočen.

Dok Holidej je stupio u kolibu i odmah zatvorio vrata za sobom. Video je maršala kako sedi za stolom, a razbojnika još nije primetio. Otresao je sneg s odela. – Helo! – Maršal mu je uputio značajan pogled da ga upozori. Međutim, Dok to nije primetio. Bio je zaslepljen snežnom olujom. Novak više nije držao kolt uperen u Holidejeva leđa. Okrenuo je cev prema Kateru, jer je primetio njegov pogled upućen strancu. Maršal je spustio glavu. Nije želeo da nepoznatog čoveka i dalje izlaže opasnosti. – Helo, mister – rekao je uzdržano.

Džordžijanac je prišao stolu i skinuo kaput. – Koja vas je nevolja dovela u ova brda? – pitao je Katera, a onda je primetio srebrnu zvezdu na njegovim grudima.

– U planinama sam, jer...

Brus Novak ga je preteći prostrelao pogledom. Kater je prekinuo u pola

rečenice. Odjednom, Dok Holidej ose-
ti napetost u kolibi. – Vi ste povređeni?
– upitao je kada je video Katerovu ruku.
– Ranjen sam.

Tek tada je Dok primetio da je
maršalova futrola prazna. Shvatio je
odmah situaciju i znao je da nisu sami.

Poljak je povukao obarač. Metak se
zario ispred Holidejevih čizama. – Mo-
gao sam vam metak zariti u glavu,
stranče. Možda ću to i učiniti, ali, prvo
skinite opasač!

Džordžijanac je otkao kopču i još
uvek držao opasač u ruci. Upitao je
maršala preko ramena. – Ko je on?

– Ubica – uzvratilo je Kater muklo.
– Ko ste vi i šta tražite u planinama?
– ispitivao je razbojnik.

– Želite da znate ko sam ja, sada,
pošto sam saznao ko ste vi.

– Ne govorite više, mister! – preki-
nuo je Holideja ranjeni maršal. – Ne-
mojte sebe izlagati opasnosti.

Brus Novak se nasmejao. – Tačno,
on sa našom stvari nema ništa. Među-
tim, možda ima koji dolar, a to bi mi
dobro došlo. I vi treba da ispraznite
svoje džepove, maršale. Mrtvacu novac
nije potreban.

U Holidejevom novčaniku bilo je
sedam stotina dolara, a u maršalovim
džepovima svega deset. Razbojnik se
prezrivo cerio. – Bedno pseto. Za taj
novac se lomataš kroz planine. Ja ne bih
ni prstom makao.

– To mogu da pretpostavim – prime-
tio je Holidej ironično.

– Prilično ste razmetljivi za čoveka
koji nikada neće videti preriju.
Uostalom, voleo bih da znam koga ću

to izbaciti iz čizama. Mislim da sam vas
već pitao ko ste.

– Vi ste meni predstavljeni, razbo-
jniče, pa tako možete saznati i moje
ime. Zovem se Holidej.

Maršal podiže glavu i žmirnu. – Ime
nisam čuo.

– Holidej – ponovio je Džordžijanac.

Zločinac je sada prikovao pogled na
dva srebrna revolvera sa drškama
ukrašenim slonovačom. Slušao je o nji-
ma. Samo jedan čovek nosi takvo oruž-
je, a taj čovek se zove Dok Holidej.

– Vi ste dakle Dok Holidej! – za-
ključio je Novak. – Moj današnji lov je
odličan. Uvek sam priželjkivao da upo-
znam zubnog lekara koji puca kao vi.

– Nadajmo se da nećete zažaliti –
uzvratilo je Dok hladno.

Odjednom, cela koliba poče da po-
drhtava pod naletom oluje. Vatra se
trenutno ugasila. Unutrašnjost kolibe
bila je mračna. Dok Holidej je skočio u
stranu.

– Da se niste makli, Dok, ovde sam!
– vikao je Novak, pokušavajući da nad-
jača oluju. Napolju su konji uzne-
mireno rzali. Brus Novak je išao unazad
prema vratima, no, pre nego što je sti-
gao do njih, ceo prednji zid kolibe se
srušio. Jedan od balvana koji je uleteo,
udario je kockara po glavi. Klonuo je u
stranu i svom težinom udario glavom o
pod.

Bila je duboka noć kada se osvestio.
Oluja je još uvek zavijala. Džordžijanac
se s mukom uspravio. Trebalo mu je
izvesno vreme da shvati gde se nalazi.
Zglobovi su mu bili ukočeni od hlad-
noće. Opipavao je ispred sebe po mraku

i našao maršala. Kater je ležao kraj stola bez svesti. Krv na čelu počela je da mu se mrzne. Holidej ga je tresao dok ga nije osvestio. – Šta se desilo? – mucao je maršal.

– Sedimo u snegu. Ustanite! Idemo da tražimo konje.

Međutim, oba konja su nestala. Zločinac Brus Novak ih je poveo, a ljude u polusrušenoj kolibi prepustio je sudbini. Ostavio ih je u beznadežnoj situaciji, bez konja i oružja. Šupa iza kolibe je stajala. Jedino je nju poštedela oluja. – Uđite unutra – rekao je Holidej i uvukao maršala pod krov.

– Šta ćemo sada? – pitao je Kater očajan.

– Moraćemo da trčimo! – zaključio je Holidej. – Trebalo je da poslušam starog kauboja.

– O kom kauboju govorite? – pitao je maršal odsutno.

– Nema značaja. Čim svane, krenućemo!

– Bolje je da umremo odmah, Dok, da bismo sebi prištedeli tolike muke.

– Ne govorite besmislice – presekao ga je Holidej. – On mi je odveo konja, uzeo novac i oba revolvera. Takvom tipu ne ostavljam šansu. Tačno da iz ovih planina izađem u obliku ledenog bloka, ja ću ga naći. Budite uvereni u to.

Maršal je umorno odmahnuo glavom. – Ja Bighorn planine poznajem bolje od vas. Tvrdim vam da za nas put nazad ne postoji. Hoćete li možda da mi kažete da ćemo moći da prevalimo pešice šezdeset milja kroz duboki sneg?

– Prevalićemo mi te milje, maršale, budite sigurni!

– Da sam tog lupeža bar ustrelio – jadikovao je maršal – mesto da ga izvodim pred sud. Sada još nosim krivicu i što ste vi upali u ovakvu nevolju.

– Nemojte zbog toga lupati glavu – umirivao ga je Holidej, – Nego, kako je uspeo da vam umakne?

– Kada je počela snežna oluja, nisam više mogao tako dobro da motrim na njega. Sam đavo zna kako je uspeo da se oslobodi veza. Odjednom se bacio na mene, oteo mi revolver iz opasača i pucao.

– To se svakom može dogoditi. I mene je savladao. To nije nikakva umetnost. Iz zasede može i dečak da ustreliti odraslog čoveka – rekao je Dok. Svanuo je novi dan. Noć kao da je sa sobom odnela i snežnu oluju. Nastala je ničim pomućena tišina. Doka Holideja je hladnoća prinudila da ustane. Kater je trljao ruke. – Hajdemo, maršale, treba pretražiti kolibu. Možda ćemo nešto naći. – Nisu našli ništa. Ni hranu, ni oružje, ni bilo šta.

– Zar vam nisam rekao, Holideje, da smo izgubljeni? Verujete li mi sada?

– Neću da okončam kao zver – uzvratilo je Holidej tiho, kao da govori samom sebi. – Hoću da padnem kao čovek, a ne da crknem kao pas. – Patrik Kater je ustao sa tronošca. – Možda mi možete objasniti šta to menja na stvari?

– Ja ću hodati koliko me noge budu nosile – uzvratilo je Holidej muklo. – Hajdemo, maršale! – Prve milje su prelazili uz ogromne napore, propadali u sneg do bedara. Na izlazu iz udoljice zastali su kraj grupe drveća, potpuno iscrpljeni. – Kakva prokleta ludost! –

ječao je maršal. – Sasvim je svejedno gde ćemo pasti. Ovde ili dvadeset milja dalje. – Možda ste u pravu, ali, nastavićemo. – Dan je prošao. Noć se spustila, a dva čoveka su išla dalje. Mučila ih je glad. Negde oko ponoći našli su zaklon ispod jednog kamenog ispusta. Kater se odmah sručio na tlo. – Ne mogu ni koraka dalje. – Dok Holidej je seo pored njega. – Ako još sutra istrajemo, prebrodili smo najgore. – Mislite? – pitao je Kater. – Ja u to ne verujem. Naša jedina šansa je da na nekoga naidemo. No, ko je toliko lud da po ovom snegu jaše kroz planine?

*

Poljak Brus Novak je dva dana kasnije stigao do „Plave trave“ visoravni nedaleko od Vud Krika. Bila je to prostrana velika visoravan, pašnjak koji je pripadao bogatom rančeru Til Krovu. Njegov otac je prvi došao u ovaj kraj sa malo para, ali, mnogo elana i samopregora. Til Krov je imao nadzornika vrednijeg nego hiljadu goveda na njegovim pašnjacima, čoveka koji je svoj posao poznavao bolje od bilo koga. Nadzornik se zvao Li Marvin, imao je preko pedeset godina, prosedu kosu i snažne ruke. Nadzornik Marvin je upravo okončao svoj radni dan, jedan od najtežih. Tog dana žigosali su jednogodišnja goveda. – Vi možete da jašete nazad – rekao je kaubojima. – Poručite gazdi da ću ja doći nešto kasnije, jer ću skoknuti do Vilija.

Vili je bio vlasnik susednog ranča s kojim je Krov bio u prijateljstvu, pa je nadzornik povremeno navraćao tamo. Ovog puta je jahao u susret smrti. Ta

smrt je dolazila iz planina, vodeći za uzdu indijanskog ždrepcu. Da tog ždrepcu nije bilo verovatno bi nadzornik Li Marvin dočekao duboku starost. Na žalost, nadzornik je prepoznao konja, a čoveka koji ga je vodio, nije. Marvin je zaustavio svog ridana i odmerio nepoznatog jahača. – Prokletstvo, ja sam ga upozorio – mrmljao je sebi u bradu, misleći pri tom na Doka Holideja, koga je doista opomenuo da ne kreće u planinu. Osim toga, prepoznao je kod stranca i dva revolvera s drškama ukrašenim slonovačom. – Nije preživio mećavu – rekao je nadzornik dovoljno jasno da ga Novak može čuti. Razbojnik ga je posmatrao žmirkajući. Počeo je da podozreva. Končno, život je donosio samo opasnosti, jer se gotovo sve vreme nalazio u bekstvu. – Ko to nije preživio mećavu? – upitao je oprezno. – Čovek kojem ovaj konj pripada – uzvratio je prosedi Marvin. – Vi ste ga dakle poznavali? – raspitivao se razbojnik. – Kako da ne. Zvao se Holidej. Bio je dva dana na našem ranču jer mu je konj hramao. Sa zavišću sam posmatrao njegova dva lepa revolvera. Nego, kako ste uspeli da ga nađete? – Umesto odgovora, razbojnik je pažljivo pogledao oko sebe, a onda je potegao oružje. – Za moj ukus, previše si radoznao, kauboju! – Bezgranično iznenađen, Marvin je gledao u uperenu cev. – Čemu to? – pitao je zbunjeno. – Tvoja greška što suviše govoriš – rekao je razbojnik.

– Zbog ovog zločina ćete odgovarati, jedva je proslovio Marvin u koga je razbojnik pucao. Zločinac ga je hladno

odmerio. – Dovoljno si dugo jahao prerijom, stari. Osim toga, mnogo i znaš. – Uzeo je kaubojevog konja, vinuo se u sedlo i odjahao, a Li Marvin je ostao sam na samrti. Kada se noć spustila na visoravan, ležali su jedan uz drugog mrtvi, nadzornik i razbojnikov konj.

*

– Prokletstvo, gde je Li Marvin? – vikao je rančer tako da je dvorište odjekivalo. Bilo je rano jutro, kauboji su upravo osedlaval konje da krenu na pašnjake. Jedan od kauboja se uputio prema rančerskoj kući. Bio je poluindijanac i drugovi su ga zvali Red, ali, u tome nije bilo nimalo nipodaštavanja i prezira. Melez je bio, odmah posle nadzornika, prvi čovek među kaubojima. Već dugi niz godina radio je na ovom ranču i uživao puno poverenje bogatog rančera. – Možda je prenoćio kod Bili-ja, gazda. – To bi bilo prvi put – uzvratilo je rančer. Poznao je svog nadzornika, pa je tako bio siguran da Li Marvin nije prenoćio van ranča. – Tu nešto nije u redu – rekao je rančer. – Osedlaj mi konja, Red. Odjahaću do Vilija. – Deset minuta kasnije, Til Krov je napustio dvorište svog imanja, a sat kasnije, našao je svog nadzornika. Rančer je bio čvrst čovek. Odrasto je u ovom surovom planinskom kraju, pa nije znao za sentimentalnost. Međutim, kada je video mrtvog Marvina, duboko se potresao, kleknuo je pored leša vernog mu čoveka i zatvorio mu oči. Ono što je izgovorio nije bila molitva, nego zakletva. – Jahaću ako treba iza svih planina i dolina samo da tog razbo-

jnika odvedem na vešala, to ti obećavam Li!

Položio je mrtvacu preko sedla i krenuo nazad kući.

*

– U pravu ste, moramo da predahnemo – složio se Holidej. Stigli su do početka prerije „Plava trava“. Obojica su bili na smrt iscrpljeni. Bilo je uopšte pravo čudo da su ovoliki put prevalili. Učinili su to, samo zahvaljujući nesa-lomljivoj Holidejevoj volji i energiji. No, sada je i on morao da odustane. Jednostavno, nije mogao dalje. U grudima je osećao prodoran bol, koji ga je sprečavao da ravnomerno diše. Ležali su jedan uz drugog u udoljici, donekle zaštićeni od vetra. Dovde su nekako izdržali, dovukli se. Maršal je sklopio oči. Nije osećao hladnoću, jer je imao groznicu od rane. – Baš je grozno ovako okončati, Dok – govorio je grozničavo. – Nadajmo se da niko neće saznati. Najbolji strelac na celom Zapadu, čuveni Dok Holidej i jedan maršal, dozvolili su da ih jedan zločinac savlada. Žalostan spomenik koji smo sebi podigli. – Možda – uzvratilo je Holidej. – Nego, mi ne možemo biti daleko od ranča na kojem sam proveo dva dana. Moramo još jednom pokušati, Kater.

– Ja ostajem ovde sve dok me orlušine ne požderu. – Dok Holidej je upravo hteo nešto da odgovori, ali mu šum iz daljine privuče pažnju. Bio je to topot kopita jednog konja. – Jesam li ja to na ivici ludila ili zaista čujem konja? – promrsio je dižući se sa zemlje. I maršal je takođe čuo topot iz daljine.

Holidej je trenutno zaboravio na iscrpljenost i bolove. Pohitao je prema ivici udoljice i zazviždao iz sve snage. – Evo, dolazi nam jedan prijatelj, maršale – rekao je Kateru preko ramena. Taj prijatelj, bio je Mig, Holidejev indijanski ždrebac. Životinja je jahala nazad, po razbojnikovom tragu, da bi našla svog gospodara. Mig je čuo zvižduk i jurio prema kockaru. Ovaj je nežno milovao životinju po nozdrvama. – To si divno izveo, dečko.

Patrik Kater je ustao sa zemlje bezgranično iznenađen. Nije poznavao Holidejevog konja. – Otkuda se ovaj konj stvorio ovde? – pitao je iznenađen. – To je moj konj. Mora da je umakao razbojniku. – Holidej je otvorio bisage. Sve je još bilo unutra, suvo meso, tvrdi hleb, pa čak i mala boca brendija. Najvažnije što je Holidej našao u bisagama bio je mali „deringer“, revolver ne veći od šake. – Sada neće ništa biti od orlušina, maršale. Verujem da će nam kroz pola sata sve izgledati drugačije. – Dok Holidej je očistio maršalovu ranu alkoholom i stavio zavoj. Rana je delovala zabrinjavajuće. – Moramo što pre stići do grada, maršale. Vama je hitno potreban lekar.

– Ja sam mislio da ste vi lekar.

– Bio sam to davno.

Maršal je ustao i stao iza Holideja koji je upravo pričvršćivao sedlo. – Da vi niste došli, ja bih ostao u brdima, Dok.

– Hajdemo, treba da krenemo, maršale. Morate što pre u postelju.

*

Na ranč su stigli uveče. Kauboji su se

okupili ispred svoje kuće i upalili logorsku vatru. Jedan od njih je prebirao po žicama gitare i pevao tugovanku. Kada su se konj sa dva jahača na svojim leđima približio vatri, gitara je umukla. Melez Red je odmah skočio na noge, jer je prepoznao Holideja. – Otkud vi? – Džordžijanac je prišao vatri i pružio melezu ruku. – Dolazim iz planine – uzvratilo je, a maršal je dodao. – Za petama smo jednom razbojniku.

– Gde je rančer? – raspitivao se Holidej. – On sledi tragove ubice – odgovorio je poluindijanac. Holidej i Kater su se pogledali iznenađeno, ispunjeni zlom slutnjom. – Ko je to ubijen? – raspitivao se maršal. Red se okrenuo prema Holideju. – Vi ste ga poznavali, mister. Bio je to naš nadzornik Li Marvin.

– Ko ga je ubio? – pitao je Dok. Red sleže ramenima. – Ne znamo. Gazda ga je našao ubijenog na pašnjacima. Kraj mrtvog nadzornika ležao je mrtav nepoznat konj. Ubica mora da je pobegao na Marvinovom konju, a gazda tu životinju odlično zna. Možda će, zahvaljujući tome, uspeti da nađe zločinca.

Maršal je zaškrgutao zubima. – Ne mogu sebi dovoljno da prebacim što nisam likvidirao tog psa u Montani, umesto da ga vodim pred sudiju.

– Zar vi poznajete ubicu? – iznenadio se melez. – Samo je on to mogao biti – govorio je Kater Holideju. – Nije mi međutim jasno zbog čega je ustrelio nadzornika? – Li Marvin nije mogao da odgovori na ovo pitanje. Na vernog kaubojca podsećao ih je još samo grubo istesani krst kraj humke nedaleko od

ranča, na kojem je pisalo. – „Pao je od ruke jednog zločinca“.

Dok Holidej je zamišljeno gledao u plamen vatre. Seo je na panj i rekao tiho. – On je vodio mog konja. Sreo je Marvinu, pa pošto je nadzornik poznavao moga konja, sigurno se raspitivao o mojoj sudbini. Izgleda da je tu radoznalost platio glavom.

– Taj pas je znači izgubljen. Stići će ga zaslužena kazna – rekao je gotovo šapatom melez. – Šta ste to kazali? – pitao je maršal. Red je pokazao na Holideja. – Ako on bude sledio trag ubice, taj će se vrlo brzo naći pod zemljom. – To niste smeli da kažete – rekao je maršal. – Zašto nisam smeo da kažem? Svako dete na Zapadu zna da se sa Dokom Holidejem niko ne može nositi. – Holidej je krenuo prema pojilu za konje, a melez za njim. – Nisam ništa rdavo mislio, Dok. Li Marvin je bio moj najbolji prijatelj, ne, više od toga, bio mi je kao otac. Možda vi znate šta znači biti poluindijanac. Marvin me je našao u Larami planinama poluizgladnelog. Hteli su da me obese zbog toga što mi je neki lupež natovarao na vrat krađu konja. Marvin mi je spasao život i doveo me ovamo. Postupao je sa mnom kao sebi ravnim i evo, sada je mrtav, a vi znate njegovog ubicu.

Holidej je okrenuo glavu. – Čoveče, šta se to sve mene tiče?

– Ja ću jahati sa vama, Dok. Gazda nije hteo da me povede. Marvinova smrt mi je donela posao nadzornika. Prema tome, trebalo bi da ostanem na ranču, ali, ja to neću. Ja ću da jašem sa

vama, jer vi imate šansu da nadete zločinca, poznajete ga.

– Otkuda vi znate da ja baš njega sledim?

– Zbog čega biste se inače vratili s planina?

Prišao im je maršal.

– Nismo imali konja. Možda biste hteli da se pobrinete za Miga. Tek ujutru možemo da nastavimo put. – Red nije ništa odgovorio. Poveo je životinju prema koralu i rasedlao je. Maršal je ostao da stoji uz Holideja. – Ako hoće da krene, dozvolite mu to, Dok. – Džordžijanac je samo rezignirano slegao ramenima.

*

Konj je stajao ispred zgrade koju je krasila tabla „Prvoklasni pansion“. Taj konj je nekada pripadao Li Marvinu, nadzorniku ranča Tila Krova. To je bilo u gradu Daglasu, na reci Nort Plejt. Ili, preciznije, na poslednjoj železničkoj stanici na liniji Nebraska. Rančer je dovde mogao da prati tragove razbojnika. Prevalio je ogroman put. Lice mu je bilo pokriveno debelim slojem prašine. Stigao je u grad kada je sunce počelo da zalazi. Umorno je kliznuo iz sedla ispred saluna i ugledao konja svog ubijenog nadzornika. – Nebesa, pa to je Marvinov riđan! – Prišao je konju i potapšao ga po sapima, a onda se uputio preko u šerifovu kancelariju.

Čuvar zakona u Daglasu bio je umoran, bezvoljan čovek. Sedeo je u stolici za ljuljanje kraj prozora i odsutno posmatrao ulicu. U gradu je bilo malo posla od kako je železnica postavljena. Kada bi se ipak neki posao našao,

obično se vešto izvlačio. Kada je rančer otvorio vrata kancelarije, šerif ga je iznenađeno pogledao. – Zatvorite vrata čoveče, promaja je! – doviknuo je strancu. – Šta još hoćete? Posao za danas je završen.

– Ništa od toga! – presekao ga je rančer.

– Ne može biti ništa tako značajno, mister. Sve može da sačeka novi dan.

– Ono što ja imam da vam kažem, ne može da sačeka nov dan, šerife!

– Jeste li možda pokradeni? Kod nas u gradu nema lopova.

– Ali, zato ima ubica – prekinuo ga je rančer ledeno.

– Šta to govorite?

– Nemojte me zadržavati besmislenim pitanjima, šerife, nego pođite.

– Kuda to treba da pođem?

– Preko u salun.

– Recite mi ko ste vi? Ja vas u Daglasu još nisam video. Konačno, svako može da dođe kod mene i kaže: šerife, tamo preko u salunu sedi ubica.

– Sada mi je dosta – rekao je rančer i udario pesnicom o pisači sto. – Ako još dugo budete oklevali, razbojnik će umaći. Da prekratim stvar, zovem se Krov. Stočar sam. Moj nadzornik je ubijen. Ja sam razbojnika sledio sve do ovog grada. Konj koji stoji pred onim salunom pripadao je mom nadzorniku.

– De, de, ne tako žustro. Poći ću konačno, ali imam pravo da se prvo raspitam. – Stigli su pred pomična vrata saluna. Šerif je gurnuo krilo i ušao u salun, a rančer za njim.

Prvoklasni salun bila je krčma najgore vrste. Prljav lokal bio je ispunjen

duvanskim dimom i neopisivom larmom. Pripiti gosti nisu приметили kada je ušao šerif, osim jednog, Brusa Novaka, ubice. Šerif je pokušao da se sporazume sa krčmarom i da nadjača buku. Onda se obratio gostima. – Ljudi, napolju pred krčmom stoji konj jednog ubice. On mora da je među vama i ja mu naređujem da preda oružje. – Sada je čuvar zakona upozorio ubicu. Rančer je kipteo od besa. Na ovog šerifa ne može da računa kao ni na njegovu pomoć. Šta sada da čini? Ubica može neprimetno da umakne i ukrade drugog konja, a onda je svako drugo traganje besmisleno.

Brus Novak se cerio, iako je znao da je njegov trag otkriven. Međutim, nije mu padalo na pamet da napusti lokal. Hteo je da motri na ovog čoveka pokrivenog prašinom. Smislio je nešto pakleno. U svojoj zločinačkoj glavi skovao je đavolski plan. Ne sme da napusti Daglas, dok ovog opasnog čoveka ne učutka. To nije morao da čini, jer je mogao da umakne pod velom noći i da ga niko ne prepozna. Konačno, postojala su samo dva čoveka koja su znala za njegova zlodela: Maršal Kater i Dok Holidej.

Rančer Til Krov se naslonio na vrata i motrio na izlaz. Šerif mu se skoro nasmejao u brk. – To će za vas biti duga noć.

– I za vas, takođe.

– Nemojte me zasmijavati. Da ne mislite možda da me prisilite da ovde ostanem.

– Ne mogu vas prinuditi, ali, očekujem da ćete to dobrovoljno učiniti.

– A ako odbijem vaš zahtev?

– Onda ću o ovom slučaju obavestiti guvernera.

– U redu, ostaću – promrsio je besno šerif. – Ali, da vam bude jasno, uhapsiću tog čoveka samo ako možete da dokažete da je ubica.

Rančer se grohotom nasmejao.

Ceo ovaj razgovor Brus Novak je s pažnjom pratio. Čak se približio šerifu da bi bolje čuo. Iz straha da ne bude optužen kao konjokradica, Brus Novak je odlučio da ukrade drugog konja a oslobodi se ovog. U salunu je međutim opet postalo bučno. Najzad su ljudi došli u salun da se zabave. Većina njih nije poverovala u strančevu priču.

Bila je to duga noć za rančera i šerifa. Poslednji gost je napustio salun posle ponoći. Za prečku ispred lokala nije više bio vezan nijedan konj osim Marvinovog. Uostalom, tako nešto se moglo i očekivati. Novak je još pre ponoći napustio salun i potražio prenoćište u drugom salunu. Čuvar zakona je trljao prozeble ruke. – Sada bar imate svoga konja. Ja bih da sam na vašem mestu time bio zadovoljan.

– To je vaše mišljenje – uzvratio je rančer oštro. – Vi uopšte imate vrlo čudna shvatanja, no, još ćemo o tome razgovarati. – Rančer je prešao pločnik i odveo ukradenog konja. Poveo ga je prema konjušnici, gde je smestio i svoga. Pri oskudnoj svetlosti štalskog fenjera, rančer je rasedlao umornog konja. Bio je ogorčen i gnevan. Prevalio je toliki put uzalud, samo zato što je šerif u ovom gradu obična budala. Pošto je smestio životinju, uzeo je

pokrivač i spustio se na gomilu sena. Bilo je prekasno da po gradu traži sobu. Iako je na smrt bio umoran, nikako nije mogao da zaspi. Zaključio je da se razbojnik još uvek nalazi u gradu, ukoliko nije ukrado drugog konja. Ako je i ukrado, to nije učinio ispred krčme. Odjednom, rančeru sinu misao. Šta ako je sadašnji vlasnik kupio konja? Možda je imao novac i kupio ga, umesto da se izlaže opasnosti da bude uhvaćen kao konjokradica. Rančer Krov se od ove pomisli potpuno rasanio i skočio na noge. Stao je kraj ukradenog konja, odnosno kraj konja ubijenog nadzornika i krišom, ispod oka, bacio pogled na bisage. – Prokletstvo, kako mi to nije ranije palo na pamet – mrmljao je sebi u bradu. Skinuo je bisage s eksera i prineo ih fenjeru. Prvo što je izvukao iz njih, bio je opasač sa futrolom i dva niklovana revolvera čije su drške bile ukrašene slonovačom. – Pa, to nije moguće! Holidejevi revolveri! – Džordžijanac je video prvi put kada je ovaj došao na ranč vodeći povredjenog konja. Zar je moguće da je taj čovek ustrelio Marvina? Nije nikako mogao da zamisli Holideja kao hladnokrvnog ubicu, bez obzira na priče koje su kružile Zapadom. Možda je neko drugi imao isto takvo oružje. Da bi se uverio, rančer je okrenuo opasač. S unutrašnje strane bilo je čitko ispisano „Džon Holidej“. Dakle, nije bilo sumnje da revolveri pripadaju čuvenom kockaru. Jasno, rančer nikako nije uspevao da poveže činjenice. Zbog čega bi jedan čovek koji je uživao njegovo gostoprinstvo na kraju ubio njegovog nad-

zornika? Pitanje za pitanjem. Ako je Holidej zaista ustrelio Marvinu i uzeo njegovog konja, gde je onda Holidejev vrani ždrebac? Besmislica, nikada kockar takvog konja ne bi zamenio sa nadzornikovim riđanom. Brisao je dlanom čelo. – Do đavola, kakve to veze ima sa Marvinom? Zbog čega je dobar čovek morao da umre. Sigurno ne zbog bednih nekoliko dolara, koje je imao u džepu. Jedno mu je ipak bilo jasno. Dok Holidej je ipak na neki način bio povezan s ovim. Mora da ga potraži. U krčmi večeras nije bio, a ako je u gradu, onda će sigurno rano ustati i pokušati da kupi drugog konja. Znači, moraće da dođe u ovu, jedinu konjušnicu u Daglasu u kojoj se rančer upravo nalazio. Najzad, posle dugog razmišljanja, ugasio je fenjer, ali, san mu nije došao na oči.

Svanulo je jutro, vedro i vetrovito. Grad se polako budio. Iz pravca juga čuo se prodoran zvižduk lokomotive. Voz je u ovaj gradić dolazio samo jedanput nedeljno. Razbojnik Brus Novak nije čuo zviždanje lokomotive, jer je spavao duboko i čvrsto. Možda bi, da je čuo lokomotivu, došao na pomisao da napusti grad vozom. Toga se ranije uopšte nije setio. Da je ugrabio voz možda je mogao da umakne svojoj sudbini. Možda, ali ne baš mnogo verovatno, jer, na njegovom tragu bio je čovek koga nije mogao lako da se oslobodi. Dok Holidej! Međutim, tog jutra se Džordžijanac nalazio mnogo milja udaljen od Daglasa. Jahao je sa svojim pratiocem prema reci Nort Plejt. Na pomisao na koju razbojnik nije došao,

došao je Holidej. Daglas je predstavljao najbližu železničku vezu za jug. Prema tome, razbojnik mora da je krenuo na jug. Nije gajio veliku nadu da će razbojnika naći još u Daglasu. Međutim, imao je nameru da ga odande sledi vozom. Poljak plamenocrvene kose bio je dovoljno upadljiv, pa će verovatno moći da pošalje vest železničkim telegrafom i da na nekoj stanici uhapsi ubicu. Izgubili su dosta vremena na ranču. Dok Holidej je bio uporan i zahtevao je da maršal ostane dva dana na ranču i odmori se. Kater je na to pristao pod uslovom da Holidej ne otputuje bez njega. Bila je to prilično žučna rasprava i kockar je popustio, iako je u sebi priželjkivao da sam sledi razbojnika. Dok je bio usamljenik. U svakom pratiocu video je samo prepreku. Maršala Katera mu je ipak, na neki način bilo žao. Razumeo ga je što po svaku cenu želi da uhvati zločinca.

Kauboj Red se pobrinuo za rezervne konje. Zahvaljujući tome, brzo su odmicali, međutim, nisu bili dovoljno brzi da spreče nesreću koja se tog jutra dogodila u Daglasu.

Maršal Patrik Kater sedeo je namrgođen u sedlu, sakrivajući da se oseća loše. Nije ni slutio da Holidej vrlo dobro zna kako se on oseća. Isto tako, nije znao da se Džordžijanac ne bi noću tako dugo odmarao da nije bilo maršala. Kater je predložio da odmah krenu prema jugu pravo u Kolorado.

– Vi možete da idete u Kolorado. Ja jašem u Daglas.

– Otkud znate da je odjahao baš u taj grad?

– Već sam vam objasnio, maršale. U Daglasu se nalazi najbliža železnička stanica. Najveći broj razbojnika obilazi gradove, koliko im je to moguće. Znam iz iskustva. – I ja takođe obilazim gradove, maršale. – Potera za razbojnikom nastavljena je ćutke. Poluindijanac Red vodio je malu grupu jahača. Odrastao u planinama i prerijama Vajominga dobro se snalazio u planinama. Dok Holidej se uopšte nije pokajao što je poveo i Reda. S nepogrešivom sigurnošću melez je vodio ljude, poznavao je sve prelaze, sve gradove i posedovao je izvanrednu osobinu koju je Holidej cenio. Govorio je samo onda ako ga neko nešto pita.

*

Vlasnik konjušnice zvao se Bakler. Imao je bistre, lukave oči i zapuštenu prosedu bradu. U gradu je bio veoma omiljen kao veliki šaljivdžija. Tog jutra, imao je pune ruke posla. Trebalo je nahraniti konje, napojiti ih i istimariti. Bakler, uprkos odmaklim godinama, nije hteo da uzme pomoćnika. Imao je običaj da kaže. – Ako je čovek prestar za posao, onda neka sam pešice pođe na groblje gde mu je mesto. – Upravo je po pio rančeroovog konja. Kada je video da je vlasnik životinje prespavao na senu, uzviknuo je. – Ali, mister, kako ste mogli da spavate u štali? Zbog čega niste pokucali na vrata moje kuće? Kod mene u svako doba možete naći slobodnu postelju. Odavno sam već udovac, a Meri, moja kći se još pre sedam godina udala i otišla.

– Bilo je dobro i ovako – uzvratilo je rančer. – Ja baš nisam razmažen.

– Pričajte vi šta hoćete, mister, postelja je postelja! No, bilo pa prošlo. Sada ćete doručkovati sa mnom. – Bakler je pozvao Krova na doručak ne samo zbog toga što je bio gostoljubiv, nego i zbog toga da bar jedan sat s nekim pročaska. Krov je prihvatio poziv. Priželjkivao je šolju čaja ili tople kafe, jer je ovako neispavan imao neprijatnu glavobolju. Zajedno su se uputili u konjušarevu kućicu koja se nalazila neposredno iza štale. Bakler je svoga gosta ponudio ne samo kafom nego i bogatim doručkom. Samo što su počeli da obeđuju, a neko je pozvao vlasnika konjušnice u dvorištu. Starac je odmah skočio na noge. To je hteo da učini i rančer, ali ga je domaćin ljubazno vratio za sto. – Odmah se vraćam, samo se vi založite. Ko treba da obavlja poslove mora da bude okrepljen i sit. – Potrajalo je gotovo četvrt sata pre nego što se vratio. Ulazeći, namignuo je svome gostu. – Vi ste mi doneli sreću, mister. – Pri tom je izvukao svežanj novčanica iz džepa i pokazao ih gostu. – Imao sam u štali kobilu gotovo mojih godina. Stajala je u poslednjem boksu gde je prilično mračno. Već pola godine sam čekao priliku da je nekom utrapim. I evo sada, prodao sam staru ragu po ceni po kojoj bih dao svog najboljeg konja i još pri tom, kupcu poljubio ruku. Tom momku se izgleda vraški žurilo...

Vlasnik konjušnice nije još ni završio priču, a rančer je skočio sa stolice. – Kako taj čovek izgleda? – Bakler je zbunjeno pogledao svoga gosta. – Šta vam bi odjednom?

– Za petama sam jednom ubici, no, to

ću vam kasnije objasniti. Brzo mi opišite kako taj čovek izgleda. – Bakler je zamišljeno češkao bradu. – Kako je mogao da izgleda. Nije delovao kao neko ko je mogao da uliva poverenje. Jedno mi je ipak palo u oči, jer se to retko sreće u ovim krajevima. Kupac kobile nije nosio opasač.

– U kom pravcu se uputio? Da li ste slučajno videli? – pitao je Krov hitajući prema vratima. – Naravno da sam video. Izašao sam na ulicu da vidim hoće li se stara raga srušiti pod njim. Odjahao je u pravcu istoka, prema reci. Ali, mister...

Rančer je već bio napolju, vinuo se na konja koji se zatekao u dvorištu i kao pomahnitao grabio prema reci. Kada je stari Bakler stigao do kapije, mogao je samo da vidi oblak prašine. Slegnuo je ramenima i vratio se u kuću da završi doručak. – Vратиće se on već. Konačno, dva njegova konja su u mojoj štali.

Da, rančer Krov će se vratiti, ali ne na način na koji je vlasnik konjušnice očekivao. Reka Nort Plejt vijugala je u podnožju Larami planina. Tekla je prema zapadu, prolazila kroz Nebrasku, da bi se kod Omaha ulila u Misuri. Čim je ubica Novak zamakao iza prve okuke van grada, čuo je topot kopita. – To je on! – uzviknuo je muklo. Poljak je zario mamuze u slabine stare rage i tek tada je primetio da je dobio izuzetno lošeg konja. Nije tako izgledao na prvi pogled. Imao je glatku dlaku i bio dobro uhranjen. No, Barker nije dozvoljavao da nijedan konj kod njega gladije, bez obzira koliko mu koristi. – Taj bedni bradati lupež! – siktalo je No-

vak besno. – Ako se ikada vratim u Darglas zavrnuću mu šiju. – Sada je međutim imao druge brige. Topot kopita bio je sve jači. Razbojnik je grozničavo pogledom tražio sklonište. Najzad ga je otkrio. Bio je to kameni ispust nedaleko od drumu. Brzo se tamo pritajio i to u poslednjem trenutku, jer se rančer već približio na tri stotine jardi. Brus Novak je opet bio spreman da ubije. Smatrao je ovo najpovoljnijom okolnošću da sprovede svoj pakleni plan u delo.

U prijatno, vedro jutro u podnožju Larami planina, odjeknuo je pucanj. Krov je osetio udarac u leđa. Izleteo je iz sedla izbačen nevidljivom džinovskom pesnicom. Nekoliko puta se prevrnuo i otkotrljao do šipražja, gde je ostao da leži nepomično. Rančеров konj je pobegao i zamakao iza prve okuke. Novak je prvo odlučio da uhvati konja, a onda da na miru opljačka ubijenog. Morao je da jaše skoro pola milje pre nego što je uspeo da uhvati oznojenu životinju. Ubica je skočio iz sedla i prišao konju. – Ti mi se više dopadaš – rekao je, a onda staru kobilu udario nogom u sapi uzviknuvši. – Vuci se do đavola, bedna rago! – Životinja je kod Baklera naučila na lep postupak, uplašeno je podigla glavu i pobegla s puta u šiprag. Ubica se vinuo u sedlo rančеровog konja i vratio se na mesto zločina. Sunce je svojim zracima obasjavalo reku i planine, kao da se ništa nije dogodilo.

To sunce, rančer Til Krov mogao je da vidi. Ležao je na leđima i osećao je kako mu krv ističe iz tela. Metak mu je prošao kroz grudi. Sada je tek bio sigu-

ran da je sledio ubicu Li Martina, nedužnog nadzornika. No, čemu sada to može da koristi? Zločinac je pobegao, a on leži bespomoćan. Čeka smrt. Smrt kakvu nikada nije očekivao. Svoj kraj je zamišljao sasvim drugačije. Da bar razbojnik leži mrtav kraj njega, bilo bi mu lakše, jer bi znao da nije uludo izgubio život. Međutim, ubica je umakao. Rančer uopšte nije mogao doći na pomisao da će se razbojnik vratiti da opljačka svoju žrtvu. Sada, kada je iz daljine čuo topot kopita, pomislio je da je to neki prolaznik i počeo je da se nada. Naravno, nije očekivao da će mu stranac spasiti život. Ne, mislio je samo na osvetu. Želeo je da ubica bude obešen. Ma ko prolazio, mora na neki način da stupi u vezu s njim i da mu sve ispriča. No, kako da skrene pažnju na sebe? Moraće da pokuša da ispali metak. Rančer je pustio ruku niz telo dok nije pod prstima osetio dršku kolta. Svaki pokret izazivao mu je nepodnošljiv bol. Stegao je zube, izvukao oružje iz futrole i otkočio ga. To je najzad obavljeno. Sada je hteo da se okrene. U tom trenutku topot kopita je umukao. Brus Novak je stigao do žbunja i počeo da luta pogledom. Primetio je pokret iza kamena. Izvukao je kolt i odmah počeo da puca. Metak je udario u kamen. Rančer je bio upozoren. Sada mu je bilo jasno da čovek koji puca na žbunje može samo da bude zločinac. Odjednom je zaboravio na svoju tešku ranu, nije više osećao ni bolove. Jedino što je osećao, to je da mora da uzvratu vatrom. Na žalost, bio je veoma loš strelac. Oprezno je podi-

gao glavu iza kamena i pogledao. Ponovo je odjeknuo pucanj, a metak je prozviždao iza same rančerove glave. Krov je mogao da vidi kako vatra seva iz protivnikove cevi i odmah je u tom pravcu uperio oružje. Povukao je obarač i istog trenutka razlegao se krik. Metak je imao dvostruko dejstvo. Povredio je konju zadnju nogu i okrznuo razbojnikovu glavu. Novak se grčevito držao za vrh sedla. Jedva se održavao na leđima ranjene životinje koja je grabila kao pomahnitala. Ubica je mislio da je rančera samo lakše ranio i da ga je ovaj čekao u zasedi. Da je znao da je smrtno ranjeni čovek bez svesti ležao iza kamena, sigurno bi se vratio.

*

Stara kobila je nekada imala zvučno ime Arabela. No, to sada više niko nije znao, pa ni vlasnik konjušnice, Bakler. Neki čovek je ostavio kobilu u Daglasu i otišao. Šta je uostalom i mogao da učini sa starom ragom za koju niko ne bi dao ni probušeni cent. Arabela je uzgajana na sunčanom jugu, nedaleko od kalifornijskog zaliva. Prvo je bila na imanju bogatog Meksikanca, sve dok je konjokradica nije odveo iz koralu. Taj nesrećnik je ubrzo bio obešen, jer je opljačkao kantu. Arabela je ponovo bila povod da jedan razbojnik bude obešen. Konjokradica je uhvaćen na delu, a rančer, novi vlasnik Arabele je pre nekoliko godina ostavio kobilu u Daglasu. Životni put ove kobile sa zvučnim imenom još nije bio okončan. Pošto ju je Novak udario čizmom u sapi, Arabela se povukla u šiprag. Bila

je vrlo umorna i uznemirena, jer nijedan vlasnik do sada, nije tako postupao s njom, pa čak ni prvi konjokradica. Kada se malo primirila pošla je prema putu. Rančer Krov je ležao bez svesti pored kamena. Kada se za trenutak osvestio, ugledao je pred sobom konjsku glavu. Poslednjim ostacima snage dopuzao je do životinje, naslonio se o njeno telo i ječeći pridizao. Najzad je posle paklenih muka uspeo da se dokopa vrha sedla. Opet je morao da se odmara. Prošlo je možda punih pola sata pre nego što je bio u sedlu i stavio noge u uzengije. Tek tada je kobila krenula oprezno i lagano, kao da zna da je čovek na njenim leđima teško ranjen. Dok se pela uz nagib prema drumu, rančer bi sigurno pao iz sedla da se nije, iako bez svesti, grčevito držao za vrat kobile. Najzad je stara Arabela stigla na drum i lagano se vraćala putem kojim ju je gonio surovi razbojnik. Konj je doveo ranjenika do konjušnice. Bakler je odmah prepoznao konja i ranjenog čoveka, hitno je pozvao lekara i šerifa. Lekar je dao male izgleda povređenom rančeru da preživi, a šerif je bio u panici, jer ga je rančer dan ranije upozorio na ubicu. Bakler je opisao da je crvenokosi čovek kupio jutros kod njega konja i u žurbi otišao. Šerif je žurno pošao da sakupi poteru.

Prošla su dva dana. Šerif se vratio sa dvojicom svojih pomoćnika neobavljenog posla. Još uvek je nosio zvezdu, zahvaljujući tome što se rančer osećao nešto bolje. Čuvar zakona nije izlazio iz svoje kancelarije. Od kako se vratio iz potere, niko ga nije video na

ulici. Duhovi su se uglavnom smirili. Konačno, ono što se dogodilo i nije bila naročita senzacija za Daglas. Senzacija je tek predstojala. Približavala se Daglasu s istoka. Još iste večeri, građani Dagleasa će znati koji je zločinac bio među njima. Šerif će morati da proguta još jednu gorku pilulu, jer je on snosio krivicu što je zver u ljudskom obličju uspeła da umakne. Mrak se već spustio kada su Dok Holidej i njegovi pratioci ujahali u grad. Zaustavili su konje pred salunom i kliznuli iz sedala.

Maršal Kater se potpuno iscrpljen naslonio na prečku za vezivanje konja. – Hoćete li doista ovde istupiti tako otvoreno kada sumnjate da je ubica došao u Daglas? Možda je još uvek tu?

– Kamo sreće da ste u pravu! U tom slučaju bi naš posao bio uskoro okončan. No, on više nije tu. Bićemo oprezniji, neka jedan od nas ostane da stražari kraj vrata – rekao je Dok.

Poluindijanac im je prišao. – Taj posao ću ja preuzeti.

– Dobro. Hajdemo onda – složio se Holidej. – Žedan sam. – Tražili su slobodno mesto za šankom. Nisu nikome pali u oči, jer su gosti već bili pripiti. – Dva brendija! – povikao je Holidej preko šanka i baci pogled preko ramena. Ubrzo je ustanovio da Brus Novak nije u krčmi i dao je Redu znak rukom da uđe. – Isperite malo prašinu iz usta, a onda se vratite na svoje stražarsko mesto. Nije isključeno da se ubica vrati, pa mu moramo preseći odstupnicu. – Kada je poluindijanac izašao, Holidej je došapnuo Kateru. – Maršale, nemojte

zaboraviti da imamo ukupno još samo četiri dolara.

– Prokletstvo! Na to sam sasvim zaboravio, a pijemo brendi!

– Nemamo više ni hrane – dodao je Dok.

– Da, treba brinuti o svima ostalima iz potere.

Holidej je posmatrao kockarski sto. Bila je to čista glupost sesti sa poslednjih četiri dolara za zeleni sto. Međutim, nije video drugog izlaza. – Čekajte maršale, vratiću se za pola sata. – Maršal ga je gledao začuđeno. – Kuda ste naumili?

– Videćete. – Džordžijanac je našao jednu slobodnu stolicu za velikim okruglim stolom. – Da li je slobodno, gospodo? – upitao je i ne sačekavši odgovor seo. Uložio je dva dolara i dobio deljenje.

– Do sto đavola, izgleda da ste imali sreće, prijatelju! – Holidej nije odgovorio ništa. Već posle prva dva deljenja zaključio je da je seo za dobar sto. Ispod poluspuštenih kapaka posmatrao je svoje partnere. Mora da su bili građani iz ovog grada i spadali u red uobraženih i prkosnih ljudi koji su se obogatili na račun i na znoju doseljenika rančera i kauboja. Džordžijanac nije dobijao svaku partiju. Pustio je suigračima priliku da i oni povuku manje uloge. Uprkos tome, jedan za drugim su napuštali igru. Najzad je to učinio i poslednji debeljko. – Taj igra kao sam đavo – došapnuo je prijatelju s desne strane. Prošlo je pola sata. Kater je u dva navrata obilazio kockarski sto i brižno gledao na gomilu dolarskih novčanica

koja je sve više rasla ispred Doka Holideja. Maršal je, između ostalog, strahovao da ne dođe do čarke ili možda do puškaranja. Igra je međutim prekinuta na drugi način. Tamo za šankom je već izvesno vreme stajao pripiti kauboj, koji je izgleda tražio priliku da započne kavgu. Dugo je pogledom zamućenim od alkohola tražio prikladnu osobu, i najzad mu se u jednom trenutku učinilo da ju je našao. Neko vreme je posmatrao meleza naslonjenog na jedan od stubova trema. Red se jasno mogao videti iznad krila pomičnih vrata.

– Od kada ovde navraćaju crvenokošci? – upitao je glasno, pokazujući na Reda. Dok Holidej je odmah spustio karte na sto, ali je ostao da sedi. Kauboj se odvojio od šanka i pošao prema tremu. Sve se zatim odigralo munjevito, da maršal nije imao vremena da se umeša. – Skalpiraću te olovom, crvenokošče! – viknuo je kauboj i podigao kolt, verovatno u nameri da meleza udari po glavi. Istog trenutka lokalom je odjeknuo pucanj. Kauboj je kriknuo. Oružje mu je ispalo iz ruke, a na nadlanci mu se širila crvena mrlja. Za trenutak prisutni nisu znali ko je pucao.

Dok Holidej je još uvek držao mali „deringer“ čija se cev pušila. Ustao je od stola, pokupio svoj novac i pošao prema vratima. U krčmi je vladala mukla tišina. Holidej je stao ispred Reda. – Zašto se niste branili? – upitao je meleza. Osećao je šta ovog obojenog čoveka muči. Često je bio svedok toga kako su belci kinjili i vredali meleze. Klimnuo je Redu ohrabrujuće glavom,

a onda se obratio lako ranjenom kauboju. – Gubi se! – Čovek se trgao od oštine Holidejevog glasa. Međutim, nije popuštao. – To će tek da se utvrdi ko će se odavde gubiti.

Krčmar se nasmejao. – Našeg čuvara zakona nećeš lako izvući iz njegove kancelarije, momče. – Kaubojev pogled je klizio od jednog do drugog gosta. Skinuo je maramu sa vrata i zavio povređenu ruku. – Ovaj čovek mora u zatvor! Pucao je na mene. Vi svi morate...

– Ništa mi ne moramo – prekinuo ga je krčmar grubo. – To je stvar samo za čoveka sa zvezdom, momče.

U tom trenutku je Kater izvukao iz džepa svoju zvezdu i prikopčao je na grudi, a onda je pošao prema vratima.

Većina gostiju je videla srebrnu zvezdu i kao u horu uzviknula. – Državni jahač!

Maršal je stao ispred kauboja. – Hteli ste jednog čoveka koji vam ništa nije skrivio, udarite revolverom.

– Ali, on je melez!

Holidej mu je odlučno prišao. – Reci to još jednom, momče, pa možeš podići svoj kolt sa zemlje. – Pripiti kauboj se obradovao, ne sluteći koga ima pred sobom. – Vi želite dvoboj?

Maršala je podišla hladna jeza. – Dok Holideje, nemojte se upuštati u obračun s ovim bednim momkom. – Rekao je to tako glasno da su svi mogli da čuju. Kauboj je prebledio. – Hajde, gubite se već jednom, čoveče – vikao je Kater i gurao kauboja prema vratima. Holidej se vratio za šank i zamišljeno posmatrao maršala. – Mislim da je ovako

bolje – rekao je Kater kao da se izvinjava. Čuveni kockar se nasmejao. – Zar ste ozbiljno mislili, maršale, da bih se ja upuštao u dvoboj sa ranjenikom? Tada im je prišao melez. – Mislim da bi trebalo negde da smestimo konje. – Da, Red, učinite to, a onda se vratite.

Mnogi gosti su počeli da napuštaju salun. Prvo su izlazili oni koji su sa Holidejem igrali poker. – Do videnja, Dok Holideje! Ako još ikada budem seo sa strancem za kockarski sto, prvo ću ga pitati kako se zove.

– Da ovaj momak nije varao na kartama? – šapatom je upitao jedan od igrača.

– Ama ne! – uzvratio je debeljko ljutito. – Ja sam ranije prekinuo igru, pa sam mogao da ga posmatram. Ni za trenutak mu nisam skidao pogled sa ruku. Ne, ne, nije varao. No, on je najveći blefer koga sam ikada sreo. U to se mogu zakleti u svako doba.

*

Melez je vezao konja za prečku. Oborio je glavu i zamišljeno gledao u zemlju. Mučilo ga je ono što se malopre dogodilo u krčmi. U sećanje mu se vratio lik tamnolute majke iz plemena Čejena, koja je živela u blizini izvorišta reke Ripabliken. Sve do svoje smrti gotovo svakog dana pričala mu je o svom detinjstvu. O velikim danima crvenokožaca. Njen narod nije živio teško. Bilo je svega što je potrebno. Belci su ih svojim vatrenim oružjem počeli da istrebljuju, otimaju im krzna, divljač, hleb, sve i na kraju su postavili železnicu kroz predeo Čejena. Tada su počele muke i nesreće za mladu Indi-

janku. Jedan pružni radnik, belac, silovao ju je. To je sve što je Red znao o svom ocu. Ispod konjušnice goreo je fenjer. Bakler je još uvek bio u štali, tako da je čuo škripu šarki na kapiji, a odmah zatim i topot kopita. Otvorio je širom vrata štale i doviknuo. – Udite unutra! – Bakler je pri svetlosti štalskog fenjera odmeravao umorne životinje koje je melez doveo. – Trebalo je ranije da ih dovedete.

– Imali smo posla.

– Sigurno ste prevalili dug put? – ispitivao je vlasnik konjušnice, uvek spreman da zapodene razgovor.

– Dosta – uzvratio je melez.

– Vi izgleda baš niste raspoloženi za razgovor – promrsio je Bakler i poveo prvog konja u boks. Melez je pošao za njim i odjednom zastao kao ukopan. Pokazao je rukom na dva konja koji su se nalazili tačno ispod svetiljke. – Čiji su ovi konji?

– Na koje mislite?

– Ovi ovde – pokazao je na konje koji su poticali sa ranča na kojem je radio. Jedan je pripadao rančeru, a drugi poginulom nadzorniku.

– Bolje o tome ne pitajte, mister.

– Ti konji pripadaju mom gazdi. Pogledajte žigove na njima i uporedite ih sa žigom konja kojeg ja jašem.

Bakler je razrogačio oči kada je uporedio žigove. – Prokletstvo! – zbunjeno je trljao čelo. – Šta se to dešava gore kod vas na ranču? Prvo dolazi jedan razbojnik sa vašim konjem, onda dolazi sam rančer, sutradan jedan njegov kauboj, a ujutru će možda doći i ostala momčad.

– Gde je on? – nestrpljivo je pitao Red.

– U kući.

Melez je odahnuo s olakšanjem. – Baš dobro, moram odmah s njim da govorim.

– Moramo prvo da smestimo konje – odugovlačio je Bakler. Dok je smeštao konje u boksove, razmišljao je šta da čini. Možda je ovaj čovek samo jedan od konjokradica i razbojnika i došao je ovamo samo da dokrajči rančera.

– Hajde, požurite – podsticao ga je melez nestrpljivo.

– De, de, evo žurim. Ko ste vi uopšte?

– Ja sam nadzornik „T K“ ranča.

– To svako može da kaže.

Sada je Red počeo da podozreva. Prošlo mu je kroz glavu da ovde verovatno nešto nije u redu. Otkud da se baš ovde stekne ukradeni konji kojega je jahao ubica, a odmah do njega konj njegovog gazde. Ili je njegov gazda uspeo da uhvati ubicu, ili... – Recite mi konačno gde je rančer?

– Samo mirno, mister, vi izgleda da ste malo više potegli iz čaše. Idite kod šerifa.

– Šta, moj gazda u zatvoru? To je nemoguće!

– Ja to nisam tvrdio. No, možda će šerif vas uhapsiti ako na njega budete vikali kao što vičete na mene. A sada, napolje iz moje štale!

Melez nije čekao da mu vlasnik konjušnice dvaput kaže. Trčao je kao bez glave prema salunu. Holidej i maršal su ga iznenađeno pogledali, ka-

da su videli kako ulazi u lokal bez daha. – On je ovde!

– Ko to?

– Rančer!

Gosti koji su se zatekli još u lokalu bili su uzbuđeni. Šta se to zbiva u njihovom gradu? Prvo je navodno tu bio ubica, zatim su videli polumrtvog čoveka kako visi na konju i najzad je došao Dok Holidej u društvu državnog maršala...

– Gde ste ga videli? – pitao je kockar Reda.

– U tome i jeste stvar, nisam ga video. Video sam njegovog konja, Dok, nalazi se u konjušnici. A konj kojeg je ubica ukrao odmah je do rančerovog. – Zatim su sva trojica došla do vrata štale. Holidej ih je oprezno otvorio. – Ovo su životinje sa našeg ranča – govorio je Red. – Pogledajte im žigove. – Maršal je pogledao po konjušnici. – Gde je do đavola vlasnik konjušnice?

– Ovde nešto nije u redu – primetio je Holidej. Odjednom svetlost pade u dvorište i osvetli maršala, Reda i kockara. Dok je bez straha pošao prema kući i počeo da udara pesnicom u vrata. – Mi tražimo vlasnika ko... – Nije stigao da završi reč jer je ugledao cev puške proturenu kroz otvor na vratima.

– Vraški neukusna šala! – primetio je Holidej. Iza vrata se čuo promukao Baklerov glas. – Nije nikakva šala, nego ozbiljno. Šta se šunjate po mom dvorištu? Malopre sam rekao onom Komanču da ide kod šerifa. Vama u ruke ne dam tog čoveka.

Doka je obuzela zla slutnja. Ako je rančer zaista u ovoj kući, zašto ga ču-

vaju i brane kao da je zlatan rudnik. – Nama šerif nije potreban, čoveče – vikao je kockar. – Među nama se nalazi maršal.

– Ako je to neka klopka, sve ću vas napuniti olovom.

– Nije nikakva klopka. Pridite bliže, maršale! – Holidej je osvetlio Katerovu zvezdu palidrvcem. Konjušar je odložio pušku i propustio svu trojicu. Kada su ušli u ranjenikovu sobu i Red ugledao njegovo blede lice, uzviknuo je glasno. – On je mrtav. Ja ću tog prokletog ubicu...

– Umirite se čoveče, nije mrtav – prekinuo ga je Dok.

– Neko mu je pucao u leđa – objasnio je Bakler. – To se dogodilo na pola milje odavde. – Džordžijanac je predložio da izađu iz bolesnikove sobe. – Njemu je potreban odmor.

Bakler ih je pozvao. – Pođite u moju kuhinju, ispričaću vam sve što znam. – Poveo je kasne posetioce u malu, urednu kuhinju i izneo na sto čaše i flašu. – Sedite, gospodo. I on je tu sedeo. Upravo smo doručkovali, a to se sve dogodilo samo pola sata kasnije. – Bakler je mogao da ih uputi kod šerifa, ali to nije učinio namerno. Ispričao im je šta se dogodilo u salunu.

– To ne govorite valjda ozbiljno, mister? – iznenadio se maršal. – Ja sam ozbiljan čovek, gospodo, i uvek sam bio pošten i iskren. Nemam razloga da lažem. Drago mi je što vas nisam poslao šerifu. Neka ga stigne zaslužena kazna. Neću ni da govorim o ranjenom čoveku u sobi. Čini mi se da vi hoćete da sledite ubicu. Da nije bilo šerifa, taj

lupež bi još danas visio na drvetu. Sada morate u poteru za zločincem. Za sve je kriv šerif.

Nije završio priču, a već se čulo kucanje na vratima. Bio je to neslavni čuvar zakona. – Ko je od vas Dok Holidej? – upitao je grubo, bez pozdrava. Saznao je da je Džordžijanac u gradu i hteo je da sada svoje ranije greške popravi proterivanjem čuvenog kockara.

– Džordžijanac je uzvratio pitanjem. – Šta hoćete od mene? – Znao je u stvari šta šerif hoće od njega, pročitao mu je to na licu. Opet jedan čuvar zakona koji u svom gradu hoće da stekne slavu i popularnost što je proterao Doka Holideja.

– Holideje, vi ćete još danas napustiti ovaj grad! Jeste li razumeli?

– Za vas sam mister Holidej.

– Ne budite drski, inače ću vas morati preko noći da strpam u zatvor.

Bakler se jedva uzdržavao da ne prasne u smeh. Šerif ga je prostrelio pogledom. – Vi imate lepo društvo, Baklere.

– Za vas sam mister Bakler.

– Nas dvojica ćemo kasnije razgovarati. – U tom trenutku se maršal okrenuo prema vratima. – Prvo bismo nas dvojica trebalo da razgovaramo. – Šerif nije odmah primetio zvezdu na strančevim grudima. – Šta vi hoćete, ko ste vi? – Tek onda je otkrio zvezdu i sledio se.

Bakler je uživao u ovom prizoru. Kater se brcnuo na mesnog šerifa. – Ma koliko da to želim, nemam prava da vam oduzmem zvezdu. Ipak, hoću da

vam predložim da je dobrovoljno spustite ovde na ovaj sto. Siguran sam da će se naći u gradu drugi čovek kojem će bolje pristajati.

Šerif je nekoliko trenutaka gledao državnog maršala, gotovo ludačkim pogledom. Onda je otrgao zvezdu sa grudi i bacio je maršalu pred noge. – Evo vam taj prokleti komad pleha – gotovo je kriknuo i istrčao napolje. Melez Red je odmah za njim ustao sa stolice. Dok Holidej ga je jedva zadržao. Melez je oborio glavu. – U pravu ste.

– I vi možete da ostanete, Dok – rekao je maršal žustro. – Moja je stvar da uhvatim ubicu.

– A moja je da se dokopam svog novca i revolvera.

Bakler je namignuo. – Revolveri, kako izgledaju?

– Imaju nikolovane cevi i drške ukrašene slonovačom.

Bakler se neprimetno izvukao iz kuće. Za to vreme, Dok je upozorio maršala. – Morali bismo da potražimo prenoćište, maršale. Prilično je kasno. Kater se složio. Ustali su u istom trenutku kada su se vrata na kuhinji otvorila i Bakler je ponovo ušao držeći u rukama revolvere.

– Moji revolveri! – uzviknuo je Dok. Vlasnik konjušnice se smeškao. – Mogao sam da kažem da sam ih oduzeo onom lupežu. No, to mi niko ne bi poverovao. Istina je da on nije više imao prilike da ih izvuče iz bisaga ukradenog konja.

– Zahvaljujem vam – rekao je Dok.

– Zahvalite slučaju, to bi bilo sve. –

Holidej je pričvrstio opasač, a zatim je izvukao koltove iz futrola i pregledao magacine. Nijedan metak nije bio ispaljen. – Što se mene tiče, možemo da krenemo – rekao je maršalu. Dokopao se konačno svojih revolvera! Pristajali su mu isto tako dobro kao i čizme sa niskim sarama, crno odelo, bela košulja, somotska mašina, „kalifornija“ šešir i špil karata koje je nosio u svom levom unutrašnjem džepu.

*

Mrak se već spustio kada su Holidej i Kater stigli u glavnu ulicu gradića Ajron. Prevalili su dug put i umorni kliznuli iz sedla ispred saluna. Ovaj lokal je po tišini ličio na groblje u poređenju sa salunom u Daglasu. Samo za jednim stolom sedeli su gosti, a za šankom je stajao starac sede kose. Pogledao je goste nezainteresovano i pozdravio ih.

– Možemo li ovde da dobijemo dve sobe? – pitao je Kater.

– Da, a možete dobiti i jelo.

– Ja bih želeo uz sve to i brendi – dodao je Holidej.

Pošto je krčmar natio brendi, smestili su se za jedan od praznih stolova i čutke pušili. Tišina je vladala i za vreme večere. Maršalu Kateru je to već išlo na nerve. Osećao je to još u planinama. Dok Holidej je bio najćutljiviji čovek kojeg je ikada upoznao. – Jeste li nervozni, maršale?

– Zašto bih bio nervozan?

– Zato što znate da je ovo prva železnička stanica posle Daglasa. Moramo da saznamo gde se ukrcao na voz. Ako ni ovde nije ušao u voz, mo-

gao je da krene dalje na konju samo u dva pravca, na istok ili zapad.

– U pravu ste – složio se maršal.

Preko za šankom razgovarali su sedokosi gost i krčmar. Do Holidejevih ušiju dopirali su samo odlomci razgovora. Krčmar je upravo pitao. – Jeste li ga poznavali? – Sedi gost s naočarima samo je slegao ramenima. – Neki kauboj ga je juče doveo. Sedeo je onesvešćen na konju, dobro su ga udesili. Metak mu je zakačio glavu i to prilično duboko, osim toga, ranjena mu je i leva mišica, bio je potpuno iscrpljen.

– Vraška stvar. Šta je dalje bilo?

– Tako nešto nikada ranije nisam video. Tek uveče se osvestio i odmah je pitao koliko je njegova rana stara? Nisam znao tačno da mu kažem. Rekao sam mu tri ili možda četiri dana.

Holidej je počeo pažljivije da prati razgovor za šankom. Krčmar je i dalje ispitivao. – I šta se onda dogodilo?

Kada je to čuo, iako polumrtav, skočio je sa postelje, navukao pantalone i čizme i izleteo napolje. Hteo sam da ga zadržim, ali, on se istrkao. Zastao je na stepeništu i upitao da li tog dana ima voz. Odgovorio sam mu da stiže za četvrt sata. Otrčao je kao pomahnitao.

– Odakle je mogao da zna da baš danas ide jedini voz na jug? Bio je bez svesti ceo jedan dan i jednu noć.

Sedokosi je slegao ramenima. – U tome i jeste zagonetka.

Holidej i maršal su ustali od stola i prišli šanku. – Je li voz već otišao? – raspitivao se Kater.

– Da, pre jednog sata – uzvratio je stari gost.

– Gde mu je konj? – raspitivao se Holidej.

– Možda na stanici. Od moje kuće je odjahao.

– Hajdemo, maršale. Bakler nam je tačno opisao konja. – Potrčali su prema vratima.

– Šta je ovo? Jesu li svi odjednom poludeli? – čudio se krčmar.

Dok Holidej se zaustavio na vratima i još jednom vratio do šanka. Stao je ispred sedog čoveka. – Ako sam dobro shvatio, vi ste lekar, i previli ste mu rane.

– Jesam.

– Recite mi još samo kakvu je boju kose imao?

– Plamenocrvenu.

Dok Holidej se obratio maršalu. – Dodite, Kater, nije potrebno da pogledamo konja. To je bio on. – Maršal se vratio do šanka. – Dakle, imamo zakašnjenje od jednog sata.

– Bolje jedan sat nego četiri dana – uzvratio je Holidej, pa se obratio krčmaru. – Dajte nam dva dupla brendija.

Patrik Kater je bio očajan. – Ima li na železničkoj stanici telegraf? – pitao je krčmara.

– Nema, to se ovde ne isplati. Možda će biti jednom kasnije kada se naselje bude proširilo. Najbliži telegraf je gore u Daglasu ili dole u Čejeni.

Kater je ispio brendi. – Šta ćemo sada?

Džordžijanac se nasmejao. – Sada je naš!

Maršal je pogledao svog sabesednika

s krajnjim nerazumevanjem. Međutim, nije uspeo da mu postavi još neko pitanje, jer se Holidej upravo obratio starom lekaru. – Dokle može da stigne sa ranom koju ima na glavi?

– Ako mene pitate, železničari će morati da ga iznesu iz voza. No, što se nekih ljudi tiče, čovek se može i prevariti. – Stari lekar je pogledao na zvezdu na maršalovim grudima. – Vi ste mu za petama?

– Da, ja sam mu za petama, hoću da kažem, mi.

Lekar je posmatrao kroz debele naočari ovu dvojicu tako različitih muškaraca. Ovaj sa zvezdom bio je grub i koščat, odeven kao kauboj, dok je drugi delovao otmeno i elegantno.

– Šta vi mislite o tome, Dok? – pitao je maršal. – Hoćemo li odmah da nastavimo put?

– Nikako, mister Katere, konjima je potreban bar jedan sat odmora. Žestoko smo ih gonili do sada. Nećemo brže napredovati ako nam konji budu išli korakom. – U redu, onda ćemo ostati ovde nekoliko sati, mister Holideje. – Kater upitno pogleda krčmara. – Gde možemo da smestimo naše konje?

– Iza kuće se nalazi mali koral, možete ih smestiti tamo.

Maršal i kockar su izašli iz lokala. Jedan od gostiju koji je do tada sedeo za stolom i igrao poker, prišao je šanku. – Jeste li čuli ime? – upitao je šapatom kao da ga Džordžijanac može čuti.

– Naravno, maršal je pomenuo ime Holidej. Zbog čega vas to čudi? – interesovao se krčmar.

– Maršal ga je pre toga oslovio sa

Dok. Zar vam to ništa ne govori? Dok Holidej!

Govorilo je, i to mnogo. – Sklanjajte za ime boga te karte – uzviknuo je krčmar – inače će ovde još biti i mrtvih.

U tom je prišao Holidej šanku. – Koliko vam dugujemo? Hoću da platim i prilegnem na jedan sat pre nego što krenemo.

Krčmar je rekao sumu a onda je nastavio. – Ostaviću sporedna vrata otvorena, pa možete po svoje konje. Ako vam još nešto bude trebalo, spavam u separeu. – Pri tom je pokazao na mala vrata iza šanka.

Holidej i maršal su napustili grad odmah iza ponoći.

*

Gotovo u isto vreme, odmah posle pola noći, noćni voz je ušao u stanicu Čejena. Varnice su prštale iz zahuktale lokomotive, a kočnica zaglušujuće škripala. – Čejena, krajnja stanica! Jednog od putnika u ovom vozu, ovaj poziv je pogodio kao udarac biča. Brusa Novaka! Sedeo je opušten u jednom uglu poslednjeg vagona. Ustao je posrćući. Osećao se nesigurnim na nogama, a u glavi mu je dobovalo kao u kovačnici. Novak je bio uveren da voz ide kroz Kolorado. Nije znao da mora da menja voz u Čejeni, saobraćajnom čvoru za pravce sever-jug i istok-zapad. Poznavao je metode kojima se predstavnici zakona služe da bi uhvatili razbojнике u bekstvu. Na svakoj železničkoj stanici stajao je šerif i posmatrao putnike koji izlaze. Razbojnik Novak nije mislio na Doka Holideja i maršala. Brinuo ga je daleko više rančer koji će znati tačno

da ga opiše. Ništa mu međutim nije vredelo, morao je da napusti voz. Kada je kročio na peron oprezno je pogledao na sve strane. U mraku nije mogao da ustanovi da li neko od prisutnih, na grudima ima zvezdu ili ne. Uspeo je da čuje kako železničar obaveštava putnike. – Sledeći voz za jug polazi tek sutra ujutru. Jedna lokomotiva se pokvarila!

Samo još i to! Da je bar mogao odmah da presedne. Na železničkoj stanici nije smeo da se zadržava. Znači, ne preostaje mu ništa drugo nego da ode u grad. Osim toga, bili su mu neophodni lekar i postelja. Opresno se prebacio na drugu stranu gde nije bilo nikoga. Išao je duž pomoćne tračnice, zaklanjajući se iza otkaćenih vagona i tako je stigao do staničnih šupa. Železnička stanica nalazila se na pet stotina jardi od grada. Razbojnik je krenuo u tom pravcu. Da ima nešto za jelo, ili bar gutljaj viskija! Grad Čejenu poznavao je još od ranije, pa se nadao da neće brzo pasti u oči. Glavni grad Vajominga je imao puno krčmi i veliki broj hotela. Ulice su bile žive do duboko u noć. Kada je pomislio na salun, pošla mu je voda na usta. Video je da je glavna ulica živa, puna prolaznika, pa ga je strah napustio. Iz lokala je dopirao žagor, čak su i neke prodavnice bile otvorene. Ipak je zazirao. Sa belim zavojem na glavi, sigurno će brzo pasti u oči. Što se ranjene ruke tiče, to nije bilo tako strašno, jer je navukao kožni kaput, a i ruku može da drži u džepu. Međutim, potreban mu je šešir koji će navući preko zavoja. Ocenio je da je daleko bolje da ga vidi jedan

prodavac, nego bar dvadeset gostiju u salunu. Zbog toga je ušao u jednu prodavnicu i stao uz tezgu.

Trgovački pomoćnik mu je prišao odmah. – Dobro veče, mister. O, da niste to pali s konja?

– Tačno, sada mi nijedan šešir ne odgovara, mislim nijedan od mojih.

– Samo trenutak, mister, odmah ćemo to srediti. – Mladić je otišao u pomoćnu prostoriju i iz nje doneo nekoliko šešira. Jedan od njih je Novak mogao da natakne preko zavoja. – Uzeću ovaj – rekao je zločinac. – A sada mi dajte i opasač i municiju. – Platio je dolarima koje je uzeo od Holideja. Brus Novak se sada osećao mnogo bolje. Šešir je navukao do samih obrva, tako da se zavoj nije ni video. Ušao je u prvi salun na koji je naišao i seo za sto u uglu. U tom uglu je bilo prilično mračno. Ni gostiju nije bilo mnogo. Za šankom su stajala nekolicina, a za tri kockarska stola se igrao poker. Krčmar mu je prišao. – Čime mogu da vas uslužim.

– Ima li nešto za jelo?

– Mogu da vam naručim stek u kuhinji.

Kada je zločinac čuo stek, skoro da mu je pozlilo koliko ga je glad mučila. – Naručite dva.

– Da vam nije zlo možda? – pitao je krčmar. – Hoćete li prvo čašu viskija?

– Donesite mi flašu.

– U redu, mister.

I ovaj račun je platio Holidejevim novcem. Pojeo je oba steka kao izgladneli vuk i gotovo dokrajčio flašu viskija. Sada je još jedino mislio na postelju.

– Hej, krčmaru, mogu li da dobijem sobu?

– Svakako, doneću vam odmah ključ.

Deset minuta kasnije, razbojnik se obučen sručio u postelju. Ostao je dva dana u sobi. Naručivao je da mu se gore donese jelo i piće. Što se zavoja tiče, sam ga je menjao, jer nije želeo da rizikuje da potraži lekara. Osim toga, na ogledalu je video da je rana počela da zarasta i glavobolja je postepeno popuštala. Imao je nameru da ostane još nekoliko dana tu, pa tek onda da krene dalje. Mrak je počeo da se spušta. Odlučio je da te večeri jede dole u lokalu, kako krčmaru ne bi postalo sumnjivo što ne napušta sobu. Skinuo je šešir sa kuke i krenuo dole. Krčma je bila prepuna gostiju. Zločinac je zastao na poslednjem stepeniku i pogledom tražio prazan sto. Odjednom se trgao kao ošinut.

– Hej, Novak! – doviknuo mu je jedan čovek sa šanka.

Razbojnik se munjevito mašio kolta i izvukao ga. No, čim je prepoznao čoveka koji mu je prilazio, vratio je oružje u opasač. Neki gosti su počeli da obraćaju pažnju na njega, a i krčmar takođe. On je već počeo da razmišlja o tome zbog čega novi gost ne silazi iz sobe. Sada ga je ovaj čovek nazvao Novak, iako se rđokosi upisao u knjigu gostiju kao Miler. Odlučio je da malo motri na njega. Inače, nije mnogo obraćao pažnju na svoje goste, i pravio se da ništa ne primećuje kako ne bi upao u neku nepriliku.

Da je vlasnik saluna otišao u maršalsku kancelariju i ispričao šta se do-

godilo, ubica bi se našao iza rešetaka. Na maršalovom stolu nalazila se poternica za ubicom Brusom Novakom. Međutim, krčmar to nije učinio.

Čovek koji ga je pozvao, poveo je Novaka prema stolu u uglu. – Ja sam prokleta budala, Bruse – rekao je, sedajući. – Trebalo je da na to mislim. No, kada čovek vidi starog prijatelja za koga je mislio da je odavno mrtav, onda...

Novak je odmahnuo rukom. – U redu. Trebalo je ipak na to da misliš. Sada hajde da ispijemo po jednu u to ime. – Podigli su čaše i nazdravili. – Šta si u međuvremenu radio, Lasi? – raspitivao se Novak.

– Znaš već, uvek isto. No, ovog puta sam smislio jednu doista neobičnu šalu. Pričaću ti o njoj posle večere. – Čovek koji se zvao Lasi i koji je smislio neobičnu šalu, mogao je imati oko trideset pet godina. Sudeći po tamnom tenu, moglo bi se zaključiti da je bio Meksikanac. Bilo je dovoljno pogledati njegovo lice i odmah zaključiti kojoj vrsti ljudi pripada. Posle večere su nastavili razgovor. Novak je bio radoznao. – Gde su tvoji ljudi?

– Stoje za šankom i sede za stolovima. Ne poznajemo se međusobno, razumeš li, zar ne?

Novak je shvatio. Divlja banda prijatelja Lasija bila mu je kao poručena. – Dakle, govori šta smerate?

Meksikanac se kiselo nasmejavao. – Bruse, ja te više ne prepoznajem. Znaš yeoma dobro kako ja vodim poslove.

– Nebesa, gotovo sam zaboravio! U redu, učestvujem.

– Onda me pažljivo slušaj. Ti znaš da

guverner na kraju glavne ulice ima lepu kamenu kuću?

– Znam.

– Kuća ima podrum, a u podrumu leži zlato države Vajoming.

– Ti si postao ludo pohlepan, Lasi. Nikada nećeš prodreti unutra. Oko kuće i danju i noću stoje stražari. Kako zamišljaš da uđeš? Po danu još i kojekako. Možda možeš da izmisliš razgovor sa guvernerom. Noću, međutim, kada je zgrada opkoljena stražom...

Lasi ga je pogledao ozbiljnog lica. – Ja i ne smeram noću unutra, dečko. Noću su samo dvojica od mojih ljudi tamo, koji će nam se pridružiti.

– Prokletstvo, nije loša ideja. No, gde će se ti ljudi pritajiti?

– Još uvek kujemo planove kako to da izvedemo. Zato treba vremena, mnogo vremena. Ovde smo već nekoliko nedelja, a zalihe novca su mi pri kraju. To je u stvari jedina nezgoda, jer ovde, u Čejeni ne želim da preduzimam ništa drugo. Zamisli, već smo dobili ključ od podruma.

– Od koga?

– Jedan od pisara nam je prodao ključ. – Lasi i Novak su još ceo sat sedeli kujući plan. Progonjeni ubica Brus Novak sada je zadovoljno trljao ruke, misleći na deo plena koji će njemu pripasti. Dobro raspoloženje bi ga sigurno napustilo da je mogao da naslu ti ko je u tom trenutku ujahao u glavnu ulicu Čejene.

*

Dok Holidej i maršal Kater su upravo stigli u grad. Zaustavili su iscrpljene konje pred prvim salunom. Bio je to isti

lokal u kojem su sedela dva razbojnika. Naravno, i Holidej i maršal su prvo svratili na železničku stanicu da se raspitaju o Novaku. No, bez uspeha. Holidej je čak pretražio sve stanične šupe i magacine. – Ako je ovde sišao sa voza – zaključio je – mogao je isto tako da siđe na drugu stranu i da se pored šupa neprimećen dokopa grada. – Holidej je bio uveren da je Novak u Čejeni. Možda i nije imao nameru da ostane ovde, nego da odmah nastavi put. Međutim, kako je logično zaključio Holidej, kada se razbojnik bude dokopao hotelske sobe i postelje, poželeće da ostane dok mu rane ne zacele. Stupili su u salun i stali uz šank. – Dva brendija – proučio je Džordžijanac. Pošto su ispili po čašu, maršal je upitao. – Hoćemo li da pročestljamo sve krčme u gradu?

– Prvo ćemo jesti. Osim toga, ne verujem da sedi u krčmi. On se pritajio i leči rane. Sigurno će se truditi da ponovo ne primećen vozom napusti grad. No, to mu neće uspeti.

Maršal se potrudio da mu na stanici postave zamku i uhvate ga.

Dvojica razbojnika su toliko bili udubljeni u razgovor da uopšte nisu obratili pažnju na šank. Veliko je pitanje da li bi Novak mogao da ih prepozna, pošto su mu obojica bili okrenuti leđima. Osim toga, uopšte nije računao s tim da ga baš njih dvojica slede.

– Još danas ću navratiti kod gradskog maršala i obavestiti ga o svemu – rekao je Kater.

Holidej je pogledao svog saputnika i

zamislio se. – Nemojte mu pričati da sam sa vama – rekao je osmehujući se.

– Zbog čega?

– Hteo bih da se odmorim nekoliko nedelja. Nego, idem da smestim konje.

– Obojica su napustili salun. Ubicu i njegove gonioce delilo je svega desetak koraka. Međutim, nisu se videli.

– Uredite vi vašu stvar sa maršalom u gradu, a ja ću se pobrinuti o konjima. Naći ćemo se ovde u salunu.

– U redu! – Razdvojili su se. Džordžijanac je odveo konje u konjušnicu, a onda nastavio glavnom ulicom. Noge su ga bolele, jer je poslednjih nedelja bio izložen izuzetnom naporu. Nadao se da će u ovom gradu uspeti da uhvati ubicu. Čak je odlučio da se u Čejeni odvoji od Katera bez obzira da li će naći Novaka ili ne. Kockar u suštini nije imao ništa protiv ovog čuvara zakona. Međutim, napustio je Boston i došao na Zapad da bi bio sam. Ušao je u salun u neposrednoj blizini konjušnice i stao za šank. Hteo je na miru da popije brendi, računajući da će se Kater dugo zadržati.

Gradski maršal nije bio u svojoj kancelariji kada je Kater došao. Samo jedan mladi pomoćnik sedeo je za pisaćim stolom. Odmah je ustao sa stolice kada je video da pridošlica na grudima ima zvezdu državnog maršala. – Dobro veče, mister.

– Dobro veče. Da li je gradski maršal ovde?

– Ne mister, izašao je.

– Hoće li se danas još vratiti?

– Ja verujem, maršale da hoće. U ovo

doba obično izlazi u obilazak grada. Jeste li vi nekome za petama?

– Vratću se ponovo za jedan sat i kada vaš gazda bude ovde – rekao je Kater, izbegavajući odgovor na pitanje. Napustio je kancelariju. Sledećeg jutra će morati do guvernera, da ga obavesti o svom neuspehu. Biće to mučan trenutak. Nesvesno, Kater je skinuo zvezdu s grudi i oborene glave nastavio put. Tako je stigao do saluna u kojem je trebalo da se nađe s Holidejem. Pogledao je okolo, ali, Holideja nigde nije bilo. Prišao je šanku i naručio viski. Do tada je pio brendi, jer ga je Holidej naručivao, ne pitajući. Naslonio se leđima na šank i prineo čašu ustima. Onda je odjednom ukočenog pogleda spustio čašu na bar. Preko puta, za stolom u uglu, sedeo je čovek sa velikim crnim šeširom na glavi. Kroz gusti oblak duvanskog dima maršal mu je video profil, ali nejasno. Tek kada se čovek sa crnim šeširom okrenuo prema krčmaru, video mu je lice i uzviknuo nekontrolisano. – To je on! – Nekoliko gostiju koji su stajali pored njega za šankom, iznenađeno su se okrenuli. Novak ga za čudo nije primetio. Bio je veoma udubljen u razgovor sa Lasijem. u salunu nije bilo mnogo gostiju. Tek nekoliko stolova bilo je zauzeto, a za šankom su stajala petorica. Uglavnom, sve članovi Lasijeve bande. Maršal Kater je olabavio kolt i lagano pošao kroz lokal. Zastao je na dva koraka iza Novaka i potegao oružje. Držao je cev tako uperenu da je ubicu i njegovog prijatelja imao na nišanu. – Prija li vam viski koji Dok Holidej plaća, Novak?

Zločinac je sedeo kao okamenjen. Poznavao je dobro taj glas. On je pripadao čoveku kojeg je smatrao već odavno mrtvim. – Kater! – promucalo je. U lokalu je zavladała tišina. Lasija sve ovo uopšte nije uzбудilo. – Sklanjajte konačno tu pucaljku mister, inače ću postati neprijatan. Šta hoćete od moga prijatelja?

Kater se gorko osmehnuo. – On je dakle vaš prijatelj? Onda i vi najverovatnije pripadate onamo gde će Novak ubrzo stići.

Lasi je pokušavao da izvuče oružje.

– Ruke gore! – naredio je Kater.

– Ko ste vi uopšte?

– Moje ime je Kater, maršal Kater.

Novak je bio ubeđen da će maršal odmah pucati, ako se bude makao na stolici. Odjednom je primetio da Kater ne nosi zvezdu. – On uopšte nije maršal. Vidi Lasi, on nema zvezdu!

– Ne govorite besmislice i ustanite, Novak, a takođe i vi Lasi. Podignite ruke.

– Čovek bez zvezde za mene nije maršal – promrsio je Meksikanac. – Gubite se odavde!

Kateru prolete kroz glavu da je možda pogrešio što je skinuo zvezdu. Ipak, što je više o tome mislio, sve je više bio uveren da bi se sve podjednako odvijalo i da ima deset zvezdi na grudima. Lasi je dao znak svojim ljudima. Istog trenutka dvanaest revolverskih cevi bilo je upereno na maršalova leđa. Meksikanac se zadovoljno cerio. – Možda bi bilo dobro da se okrenete, mister. Što se nas dvojice tiče, mi ćemo skinuti opasače i podići ruke. – Tako su

i učinili. Novak i Lasi baciše opasače na pod i podigoše ruke na glavu. Kater se povukao nekoliko koraka nazad da bi mogao da motri na ceo lokal.

– Dovoljno je da kažem samo jednu reč i bićete prorešetani kao sito! – zagrmio je Lasi. – Bacite dakle oružje.

Kater je prebledeo od gneva. Dakle, usred grada će mu razbojnik ponovo umaći. Međutim, nije mu preostalo ništa drugo nego da baci kolt. Brus Novak se grohotom nasmejao. – Bila je to lepa šala, maršale – rekao je i hteo da se sagne da podigne opasač. U tom trenutku se sa ulaza zaorio metalni glas. – Šala tek počinje, Novak. Dole oružje!

– Dok Holidej! – jeknuo je ubica.

– Ja sam kazao da bacite oružje, momci! – naredio je Dok još jednom. Stajao je na vratima raskoračen, držeći svoje ubitačne revolvere u rukama. Nekoliko koltova padoše na pod s treskom. Četvorica lupeža nisu odmah shvatila šta se zbiva. – Da pomognem? – upitao je Holidej i istog trenutka povukao četiri puta uzastopce obarač. Četvorica Lasijevih momaka kriknuše, a oružje im ispade iz ruku. Posle ovoga, svi su bacili oružje i podigli ruke. – Svi da stanete uz zid! – naredio je Holidej. Namrgođenih lica, razbojnici su izvršili naređenje. Krčmar je doneo konopce, a maršal im vezao ruke. Dok Holidej je stao ispred Novaka. Odmeravao ga je svojim ledenim pogledom. – Gde je novac? – Tada je prišao Kater. – Pustite da ja to obavim, Dok. – Pretresao je ubici džepove i pružio preostali novac Holideju.

– Hvala – rekao je kockar.

– Ja sam taj koji treba da zahvaljuje – uzvratio je maršal žustro.

Nekoliko dana kasnije, ubicu Brusa Novaka stigla je zaslužena kazna. Severoistočno od grada, na jednom proplanku, obešen je u praskozorje.

*

Tog jutra, kada je Novak pogubljen, maršal Patrik Kater je ušao u salun u kojem je Džordžijanac noćivao. – Da li je Dok Holidej već ustao? – pitao je krčmara.

Vlasnik lokala je potvrdio. – Da, odavno je ustao. Sluga mu je otvorio pre svanuća. Odjahao je.

Kater je stajao kao ukopan pred šankom. Dakle, odjahao je bez reči, još u zoru. Čuvara zakona obuže neki čudan osećaj. U sećanje su mu se vratili trenuci i svi doživljaji koje su zajedno proživeli. To nikada neće zaboraviti. Maršal je izašao na trem. Lagano je skrenuo pogled prema zapadu, a onda, posle nekoliko trenutaka prema istoku. Kuda li je odjahao? Odavde putevi vode na sve strane. Jednim od tih beskrajnih, prašnjavih puteva jaše sada usamljeni čovek koji je saveznom maršalu Patriku Kateru spasao život.

*

Pucnji su se prolamali kroz noć. Odmah zatim prodoran krik, poziv u pomoć, a zatim ponovo pucnji. Sve je to bilo praćeno zveketom razbijenih prozora i prštanjem drveta. Vatra iz oružja na trenutak je razbijala duboku pomrčinu, obasjavajući rančersku kuću. Nekoliko puta uzastopce, čuli su se otegnuti krici, nalik na krik životinje

koja umire. Iznenada je iz kuće blesnula vatra iz oružja i dvorištem je odjeknuo pucanj iz teške sačmarice. Sitna zrna usijañog olova zazviždala su kroz vazduh. Zarzao je konj, a zatim se čula psovka. Taj prasak sačmarice kao da je još više razgnevio napadače. Sa svih strana su nemilosrdno sevali meci u pravcu kuće. Oštar prodoran glas izvikivao je naređenja. Vatra nije prestajala. Kada je pucnjava za trenutak prestala, čulo se udaranje kundakom o teška, masivna vrata. Međutim, drvo nije popustilo.

– Dodaj kanticu s petrolejom! – ponovo se oglasio oštar zapovednički glas.

– Ne, ne to, za ime sveta – javio se sada jedan muški glas kroz razbijeno okno prozora. – Imam decu.

Umesto odgovora, nečiji kolt se dva puta oglasio. Samo nekoliko sekundi kasnije, plamičci vatre lizali su uz osušene drvene zidove rančerske kuće, grabeći prema krovu. Odmah, čim je kuća planula, dvorište se ispraznilo. U njemu više nije bilo nijednog napadača. Čuo se samo topot kopita konja koji su se udaljavali.

Zapaljena vrata kuće su se naglo otvorila i trinaestogodišnji dečak se pojavio na njima, očiju razrogačenih od užasa. Zastao je za trenutak, a onda izbezumljeno izleteo iz kuće. Dečak se, posle nekoliko koraka, vratio nazad u kuću, grabeći bosim nogama preko užarenog poda. Izlazeći ponovo u dvorište, za sobom je vukao telo jedne žene. Ostavio ga je da leži u dvorištu a onda ponovo utrčao u kuću. Kada je po

drugi put izašao, nosio je devojčicu u naručju. Njeno lice je bilo iskrivljeno od bola. Dečak je spustio dete uz telo žene, a onda je po treći put uleteo u zapaljenu kuću. Samo što je izašao, odjeknuo je tresak. Zapaljeni krov se sručio, a varnice su sevale, činilo se, do samog neba. Dečakov položaj bio je bezizlazan. Zapaljeni balvani preprečili su mu put u kuću, a okviri na prozoru predstavljali su vatreni obruč.

Sa poslednjim ostatkom snage, nesrećni dečak je vukao za sobom telo jednog čoveka. Dečakova noćna košulja bila je u plamenu, kosa osmuđena. Uprkos tome, stisnutih zuba, hrabro je išao kroz plamen. Kada je izvukao telo van domašaja vatre, uleteo je u šafolj s vodom.

Zadatak i odgovornost koje je te noći surova sudbina navalila na slaba dečakova pleća, kao da su u njemu stvorili neku neshvatljivu snagu. Ne obraćajući pažnju na izranavljene noge, vukao je sud sa vodom prema osobama koje je izvukao iz kuće. Sasuo je veliku količinu vode preko zapaljenog odela čoveka i umio mu izgaravljeno lice. Posle toga je seo na zemlju i skinuo košulju, iscepao je u komade i time uvio svoje ranjene noge. U međuvremenu, kuća je izgorela, ostalo je samo usijano zgarište. To zgarište predstavljalo je životno delo siromašnog malog rančera Ovena Vokera. Dan pre toga, mali rančer je prodao gotovo celokupno krdo koje je posedovao, krdo „Longhorn“ goveda, jer je želeo da ih zameni za drugu rasu. Novac koji je dobio od prodate stoke, spremio je is-

pod kreveta u mali sanduk. Da je to mali Ben znao, verovatno bi se još jednom vratio u zapaljenu kuću, da spase očev novac, jer je znao kako je krvavo otac taj novac zaradio. Dečak Ben je ponovo ustao, teturajući se prema šupi. Svaki put, kada bi se oslonio nogama na tlo, osećao je neizdržljiv bol. Nije odustajao, iako su mu se slane suze slivale niz nagaravljeno lice. U šupi je bilo pokrivača za konje, sedla i ostale konjske opreme. Ben je uzeo nekoliko pokrivača koji su bili čisti i složeni na sanduku i odneo ih do svojih roditelja i sestre, s namerom da ih pokrije. Tek tada se setio da bi trebalo prvo da im previje rane. Prvo se nagnuo nad svoju sesticu Lusi. Na njenom telu nije bilo nijedne rane. Mora da se onesvestila od straha. Dečak je uzeo pokrivač, a onda je prišao ocu. Oven Voker je bio ranjen u rame jednim metkom, dok ga je drugi okrznuo po slepoočnici. Ostacima svoje košulje dečak je previo ocu rane onako kako je znao i umeo. Majka je bila najteže ranjena. Metak joj je smrskao desnu mišicu. Ben je skupio svu snagu da bi je previo. Dok je to činio, nezadrživo i neutešno je plakao. Najzad je okončao taj tužni posao. I njega je metak okrznuo po ramenu, ali, on na to nije obraćao pažnju, jer su ga opečeni tabani strašno boleli, da ranu na ramenu nije ni osećao. Seo je kraj oca, skupio kolena i zario lice u šake. Suze su prestale da mu teku. Benovo dečaćko lice se za ovo kratko vreme silno izmenilo. Oko usta kao da su se usekli neke tvrde bore, a vesele plave oči izgubile su sjaj.

– Ben!

Dečak se okrenuo kao da mu je pao kamen sa srca kada je poznao glas svoga oca. – Šta je sa Lusi i sa majkom?

– Lusi se ništa nije dogodilo, a mama na ruci ima veliku ranu. Sve sam vas previo.

Rančer je s mukom podigao glavu i pogledao na još užareno zgarište svoje kuće. Ponovo je zatvorio oči i klonuo na zemlju. Za njega se srušio svet, svet koji nije mogao da shvati. Nikada nikome nije ništa učinio našao. U celoj pokrajini nije imao nijednog neprijatelja. Zašto su baš njemu spalili imanje? Njemu, najsiromašnijem od svih malih rančera.

Već nekoliko meseci kao da je kuga harala ovim krajem. Goveda su nestajala, imanja su spaljivana, a trgovci su preko noći morali da se sklanjaju i zaključavaju svoju robu u podrum. Dve radnje su već bile opljačkane. Čak se dogodilo da građane presreću u glavnoj ulici i pljačkaju. Ispred grada, na mestu zvanom zeleni brežuljak, još uvek su ležali ostaci opljačkane poštanske kočije. Jedne večeri, neko je napao kočiju i dva putnika su izgubila živote. Niko nije znao ko je doneo ovu kugu, ovaj užas u do tada mirnu pokrajinu. Dolazili su noću, lica pokrivenih crnim maramama. Tako avetinjski kao što su se usred noći pojavljivali, isto su i nestajali. Sve je ovo, siromašni rančer Oven Voker čuo, ali, nije ni slutio da će on postati žrtva razbojničke bande.

– Šta će sada biti? – pitao je Ben.

Voker je okrenuo glavu i pogledao sina. – Možeš li još da jašeš?

Dečak je potvrdio. – Da, oče.

– Onda, jaši u grad i dovedi lekara, a zatim otidi do šerifa i obavesti ga o svesmu što se dogodilo.

Dečak je ustao, uzeo jedan od pokrivača, prebacio ga preko uskih ramena i uputio se prema koralu. Kada je izjahao iz dvorišta, nebo na istoku počelo je da menja boju. Rađao se novi dan.

*

Život u pokrajini postao je pravi pakao. Ljudi noću gotovo nisu ni izlazili, ni spavali, trzali bi se na svaki šum, a topot kopita izazivao bi pravu paniku.

Šerif Rasel je danonoćno bio u sedlu, pa ipak, nije mu uspelo da otkrije trag razbojnika. Već godinama je nosio zvezdu zakona i do tada mu je uvek uspevalo da sačuva mir i red u svom gradu. Ovog puta je zatajio. Tog jutra je sedeo za pisanim stolom, klonuo i slomljen, lica posivelog od umora. U desnom uglu usana visio mu je opušak ugašene cigare. Na stolu pred njim ležala je knjiga izveštaja, otvorena. Bio je upisan datum. Međutim, toga dana će još štošta upisati u knjigu. Topot kopita zamro je pred vratima njegove kancelarije i mali Ben Voker je ušao hramajući. Šerif je skočio sa stolice. Zbunjeni čuvar zakona posmatrao je dečaka garavog lica i nogu uvijenih u krpe.

– Šta se dogodilo? – upitao je, iako mu je odgovor unapred bio poznat. Imao je neodoljivu želju da pritisne uši kako ne bi mogao da čuje. Međutim, bila mu je dužnost da sasluša dečaka. Svaka reč očajnog Bena udarala ga je kao težak malj. – Naša kuća je spaljena,

šerife, a otac i mati su ranjeni. Potreban im je lekar.

– Renjeni? – promrsio je šerif i odahnuo. – Ostani ovde, dečko i sedi. Ja ću sve urediti.

– Ne, ja ću s vama nazad, mister Rasel, hoću...

– To što ćeš ti nadalje činiti, određujem ja, Bene. Lekar će prvo pregledati tebe, jer izgleda da ti je njegova pomoć potrebna isto kao i tvojim roditeljima. – Šerif je napustio kancelariju. Mršavo izbrazdano lice bilo mu je sada još sivlje. Oborenih ramena prešao je ulicu, vukao je noge tako da su za njim u uličnoj prašini ostajali dugi tragovi. Zastao je pred kućom lekara Bartona i udario nekoliko puta zvekirom na vrata. Odmah su se čuli koraci. Lekar je otvorio vrata i pustio šerifa unutra. – Ko je ovoga puta u pitanju?

Rasel se trgao. – Otkuda znate?

Na staračkom lekarevom licu pojavilo se nešto kao osmeh. – Čitam vam na licu, šerife.

– Ako se ovako nastavi, svima nam će se čitati na licu. Ovog puta je Vokerov ranč. Došao je dečak, roditelji su mu ranjeni.

– Da li je dečak povređen? – pitao je lekar uzimajući svoju torbu.

– Mislim da jeste.

– Onda ću prvo pregledati njega. Ovako više ne može – govorio je lekar uz put. – Morate nešto preduzeti. Ti lupеži ne mogu uvek umaći, ne ostavljajući nikakav trag.

Šerif se gorko nasmejao. – Ostavljaju oni tragove, doktore, paklene tragove, videćete ih kada budete stigli

na Vokerov ranč. Šta ja mogu da učinim? Danima i noćima krstarim bez sna i odmora. Jahao sam čak do planina i govorio sa Meskalerosima. Sve je uzalud. Niko ih nije video niti zna šta o njima.

Stigli su u kancelariju. Mali Ben je sedeo na stolici uz писаći sto i zaspao. Barton je stavio naočari i pogledao dečaka sa dubokim saučešćem. Mali Ben je bio toliko iscrpljen da se nije probudio ni kada su ga položili na писаći sto i skinuli mu krpe sa krvavih tabana.

Dok je lekar obavljao svoju dužnost, šerif je otišao po njegova kola. Vlasniku konjušnice je u nekoliko reči ispričao šta se desilo. Samo četvrt sata kasnije, za to je saznao čitav grad. Kada je lekar napustio grad, pratilo ga je skoro trideset jahača. Ljudi su odlučili da slede tragove razbojnika. Stigli su u dvorište Vokerovog ranča oko devet sati. Nemi i ukočenih lica stajali su pred zgarištem kuće. Lekar se uputio ranjenicima. Žena je još uvek bila bez svesti, mala devojčica se nije pokretala, a rančer je ležao otvorenih očiju. – Šta je sa mojom ženom? – pitao je lekara.

Barton je kleknuo pored rančerove žene i skinuo joj zavoj koji joj je dečak stavio. – Nije opasno, Vokere – rekao je preko ramena. – Samo je ruka povređena. – Naravno, prećutao je da je rana veoma teška i da će verovatno morati da joj amputiraju ruku.

Kovač je sa nekoćinom ljudi obišao oko dvorišta i otkrio tragove. Odmah je to saopštio šerifu. – Bilo ih je bar desetorica.

– Sledićemo ih – odvratio je šerif, a onda se obratio lekaru. – Odvezite Vokera i njegovu porodicu i smestite ih u gradu. Ostaviću vam nekoliko ljudi kao pratnju. Ići ćemo za njima, iako verujem da će i ovog puta biti bez uspeha. – Sledili su tragove, ali, kada su izbili na drum poštanske kočije koji vodi od Islete do Akome, ponovo su ih izgubili. Rasel je zaustavio konja i dobio kovaču. – Prokletstvo, opet isto! Uvek odjašu do prvog drumu, a onda samo đavo može da im pronađe tragove. – Iz pravca planina, kotrljala se drumom teška poštanska kočija, četvoropreg. Potera je umornih očiju posmatrala kočiju, a šerif je još izdaleka dao znak vozaču.

– Šta je šerife?

– Jeste li sreli grupu jahača? – pitao je Rasel.

– Jahače da, više njih. Da ne sledite nekoga?

– Sledimo deset ili dvanaest razbojnika koji su u toku noći napali jedan mali ranč i spalili ga.

Kočijaš se počeo iza uva. – Dvanaesticu baš nisam video. Ali, ipak, kada bolje razmislim, možda ih je bilo i dvanaest.

– Bilo ih je trinaest – odjednom se začu glas iz unutrašnjosti kočije. Odmah zatim otvorila su se vrata i na njima se pojavi mrtvački blede lice na kojem su strčale crne čekinjaste obrve. Taj čovek bio je Leslie Katon, jedan od najozloglašnijih revolveraša na Zapadu, što u ovom trenutku još niko nije znao.

– Vi ste dakle izbrojali trinaest jahača? – pitao je šerif podozrivo.

– Da, toliko ih je bilo – uzvratilo je Katon.

– Možete li da opišete te ljude?

Revolveraš je prasnuo u smeh. – Razbojnička lica, jedno kao i drugo! – Ova opaska, trebalo je da učini čuvara zakona još podozrivijim i opreznijim, no, on nije ništa naslućivao.

– Ovaj džentlmen će vam sve ovo potvrditi – rekao je Katon i svojim mršavim, dugim kažiprstom pokazao na ugao kočije. Međutim, pokazani putnik nije ni pomišljao da izađe. Na kolenima je držao torbu od crne krokodilske kože, a na njoj je bio rasprostrt špil karata. Imao je uzano, tvrdo lice, lepih, otmenih crta. Boja očiju podsećala je na boju severnih glečerskih jezera. Odelo mu je bilo tamnosivo, sašiveno po poslednjoj modi. Putnik je bio doktor Džon Henri Holidej, koji se, neshvatljivom igrom slučaja, našao u istoj poštanskoj kočiji s ozloglašanim revolverašem Lesli Katonom. Holidej je naravno čuo šta se napolju govori. I on se setio jahača koje su uz put sreli. Čak mu nije promaklo ni zadovoljan osmeh na Katonovom licu kada je video te ljude. Bivši zubni lekar, ili kako su ga zvali, čovek iz Džordžije, nije znao revolveraša niti ga je ikada ranije video, no, uprkos tome, znao je koga ima pred sobom. Izglašani kolt nisko opasan na bedru ovog mršavka, govorio je sam za sebe. Dok Holidej je poslednjih godina imao mnogo posla sa razbojnicima, pa je tako umeo da im razazna lica. Ovaj je sigurno bio razbojnik.

Šerif je provirio u unutrašnjost kola.

– Helo mister, mi smo u poteri za razbojnicima.

Kockar podiže glavu. – Pa, to vam je poziv.

– Jeste poziv, znam i sam, mister. Od vas sam samo hteo da saznam da li ste i vi videli jahače?

Holidej je mirno nastavio da reda karte po crnoj torbi. I ne podižući pogled uzvratilo je šerifu. – Nisam video nikakve jahače.

Lesli Katon odgurnu šerifa i pride kočiji. – Šta sada ovo znači? Mora da ste videli jahače?

– Po čemu sam morao da vidim jahače?

– Ali čoveče, čuvar zakona vas pita!

– Da niste vi možda taj čuvar zakona?

– Ne, ali napolju stoji čuvar zakona koji je za petama grupi razbojnika – brecnuo se Katon ljutito.

– U tom slučaju, da sam na vašem mestu, nipošto ga ne bih zadržavao – rekao je Džordžijanac mirno.

– Vi dakle niste videli jahače? – upitao je revolveraš gotovo pretećim glasom.

Tek tada je Holidej podigao glavu. – Zar nije dovoljno što ste vi gotovo uvrnuli vrat, gledajući ih, kao da ste ih upravo očekivali.

– Šta sada to znači? Ne tvrdite valjda ozbiljno da sam ja očekivao razbojnike?

– A odakle znate da su razbojnici u pitanju?

Na Katonovom licu su izbili crveni pečati. Razgovor između njega i Holideja sigurno bi uzeo drugi obrt da

iza revolveraševih leđa nije stajao šerif. Ovako, Katon je uspeo da se savlada. – To da su razbojnici u pitanju, upravo sam saznao. Uostalom, šta se to sve vas tiče?

– To upravo i jeste ono. Mene se cela stvar uopšte ne tiče – uzvratio je Holidej oštro.

Pošto je šerif saznao da je Katon video razbojnice ispred Akone pre tri sata, zaključio je da je svaka dalja potera uzaludna. Nastavio je ipak poteru, jer je uz sebe imao tolike ljude. Neka se sami uvere koliko je svaki napor u tom smislu uzaludan. Najzad je svako krenuo na svoju stranu. Potera na jednu, a poštanska kočija na drugu. Vozač je gonio konje žestokim galopom, jer je kočija kasnila. Prešli su preko nesigurnog mosta reku Rio Pueko i obreli se u dolini reke Rio Grande del Norte. Prošli su pored spaljenog ranča Ovena Vokera. Iz zgarišta su još izbijali planičci kao i stubovi dima. Leslie Katon je ponovo započeo razgovor sa saputnikom. – To je onaj ranč koji su razbojnici spalili – rekao je, pokazujući kažiprstom na zgarište. Revolveraš se time odao. Kada je čuo saputnika, poželeo je da sam sebi odgrize jezik. – Baš zanimljivo. A odakle vi mister znate da je baš ovaj ranč napadnut i spaljen?

– Kako odakle? – mucao je Katon. – Šerif mi je ispričao.

– Nisam o tome čuo ni reči.

– Pa, vi ste bili u kolima.

– Jesam, ali sam čuo sve o čemu se razgovaralo.

Katon je postao nesiguran. Ko li je

ovaj čovek? Počeo je već da mu ide na nerve. Da nije možda neki savezni policajac ili sudija? Nebesa! Do sada je sve išlo kao po loju, a pravi posao je tek trebalo obaviti. Revolveraš izvuče iz džepa drugu cigaru, odgrize joj vrh, a onda kresnu palidrvce. – Ko ste vi? – upitao je iznebuha.

– Putnik u poštanskoj kočiji, mister – glasio je odgovor.

– Vi očigledno želite da me pravite budalom – promrsio je Katon gnevno.

Čovek iz Džordžije se zavalio u sedište i rekao ne podižući pogled prema svom saputniku. – Daću vam koristan savet.

– Da čujem?

– Ostavite mene na miru. Osim toga, ukoliko biste ubuduće hteli sa nekim da razgovarate po svaku cenu, budite oprezniji.

– Šta time hoćete da kažete?

– Setite se ranča pored kojeg smo nedavno prošli.

– Ali, ja sam vam objasnio.

– Meni nemate šta da objašnjavate, mister. Objašnjenje čuvajte za neki drugi slučaj.

Leslie Katon nije više ništa rekao. U svom razbojničkom mozgu, kovao je novi plan. Ovaj čovek ne bi smeo da napusti poštansku kočiju u Isletu. Ako bi ipak ostao u gradu, morao da umre. Bio je to njegov način da sređuje ono što mu se nađe na putu. Ljudski život razbojniku Leslie Katonu nije značio ništa.

Stigli su u Isletu oko podneva. Poštanska kočija se zaustavila pred stani-

com tačno nasuprot saluna „Srebrni potok“.

Dok Holidej je prvi izašao, a Katon za njim, pitajući:

– Ostajete li u gradu, mister?

Džordžijanac se lagano okrenuo. – Ne razumem zašto bi se to vas ticalo? – Rekavši to, prešao je ulicu i ušao u salon.

Lesli Katon je gledao za Holidejem i procedio gnevno kroz zube. – Uskoro ćeš saznati što me se to tiče!

Dva nova gosta nisu pala u oči toga dana nikome u salonu. U njemu se okupilo stanovništvo Islete, to jest svi muškarci. Tema je bila napad na Vokerov ranč.

Al Bovard, vlasnik saluna i istovremeno gradonačelnik, vodio je glavnu reč. Nije obraćao pažnju na dvojicu nepoznatih gostiju koji su upravo ušli. Stajao je iza šanka i udarao pesnicom tako da su čaše poigravale. – Rasel je previše star! – uzviknuo je. – Potreban nam je novi šerif, čovek koji ume da rukuje koltom, od koga strahuju. Kuda sve ovo vodi? Danas je bio Voker sa svojom porodicom, a ko će sutra biti na redu?

U to se umešao vlasnik konjušnice Madok. On baš nije bio naročito omiljen u gradu, zbog toga što je predstavljao neku vrstu smutljivca. – Kako bi bilo da vi budete šerif, Boverde? Inače uvek tvrdite da odlično baratate revolverom.

– Poštedite nas vaših šala, Madok. Nismo se okupili da se rugamo jedni drugima. Voleo bih da vidim vaše lice, kada bi vam sve spalili. Nama je potre-

ban čovek kakav je Vajat Erp, čuvar zakona od koga razbojnici strahuju.

Pri pomenu tog imena, Lesli Katon je kiselo razvukao lice što Holideju nije promaklo.

– Moramo da nađemo takvog čoveka, inače smo izgubljeni.

– Kako bi bilo da uzmete mene? – javio se revolveraš koji se inače u kočiji predstavio kao trgovac žitaricama.

Ljudi u salonu se naglo okretoše prema strancu. – Ko ste vi? – pitao je vlasnik saluna.

– Čovek koji traži posao.

Od jednog stola ustao je doktor Barton i prišao šanku. – Zar ne bi bilo bolje da sačekamo da se Rasel vrati?

– Šta šerif ima s tim? – negodovao je vlasnik saluna. – Naša je stvar koga ćemo postaviti za šerifa. Konačno, mi ga i plaćamo.

Stari lekar je odmerio od glave do pete revolveraša Katona. Zaključak do koga je došao, očigledno da nije bio povoljan. – Mora li prvi da bude i najbolji? – Opomenuo je svoje sugrađane. – Mi tog čoveka uopšte ne poznajemo, Boverde, ne znamo čak ni da li zna da puca.

Ova lekareva primedba kao da je bila komanda za Lesli Katona. Munjevito je potegao kolt iz opasača i ispalio šest metaka jedan za drugim u gredu iznad pomičnih vrata i to na ravnomernom odstojanju. – Da li je ovo dovoljno, gospodo? – upitao je s osmehom na licu.

Građani Islete bili su zadivljeni ovakvim streljačkim sposobnostima.

Jedino je Dok Holidej ostao ravnodušan.

Stari lekar je stajao još uvek za šankom, nekoliko koraka udaljen od Džordžijanca. Mrmljao je sebi u bradu. – Eto dokle smo stigli. Revolveraš treba da bude čuvar zakona i da zavede red u pokrajini.

Dok Holidej je čuo ove reči i u sebi dao starom čoveku za pravo. Nije hteo da se meša, jer se njega najzad sve to nije ticalo.

– Koliko tražite da prihvatite našu ponudu? – pitao je Katona krčmar.

Razbojnik je odgovorio pitanjem. – Sami bi trebalo da znate koliko vam vredi što ću vas osloboditi razbojnika. Razmislite do sutra. Garantujem svakom ko bude platio, da razbojnici neće dotaći njegovu imovinu. – Revolveraš je osetio Holidejev pogled na sebi i okrenuo je glavu u tom pravcu. Setio se razgovora koji su vodili u kočiji. S tim čovekom mora još danas da raščisti na bilo koji način. Prišao je šanku i stao odmah uz Doka.

– Vi izgleda imate nešto protiv mene? – počeo je oprezno.

Slavni kockar nije odmah odgovorio. Prvo je ispio svoj brendi, a onda je uzvratio. – Svakako!

Katon nije računao sa takvim otvorenim odgovorom. Ovaj stranac mu se činio sve neprijatnijim. Ko on može biti? – Vi dakle imate nešto protiv mene? Da li biste hteli da mi objasnite šta?

– Ne dopada mi se vaše lice.

– Sada je prevršilo! – brecnuo se revolveraš.

– I ja delim vaše mišljenje.

Lesli Katon je dokopao Holideja za mišicu. Učinio je upravo ono što ni u kom slučaju nije smeo sa čovekom kakav je Dok. Samo što ga je dotakao, već je gledao u uperenu cev jednog od dva Holidejeva revolvera. – Sklanjaj te šape, čoveče! – Slavni kockar je to rekao tihim ali veoma odlučnim, pretećim glasom.

U salunu je zavládala grobna tišina. Svi su netremice gledali dvojicu za šankom. Mnogi od njih su tek sada videli oružje u Dokovim rukama.

Katon je ustuknuo jedan korak i prasnuo u smeh. – Prokletstvo, i vi se izgleda razumete u ovaj posao!

Kockar je vratio revolver u futrolu, govoreći. – Bilo bi možda dobro da to u buduće ne zaboravite.

Razbojnik je pokušao da priguši gnev. – Vi izgleda ne razumete šale, mister?

– Vaše šale u svakom slučaju ne.

Katon je neodoljivo želeo da potegne revolver i ustreli ovog čoveka. Sve je do sada išlo kao po loju, i baš ovaj tip je morao da mu prepreči put.

Dok Holidej se odvojio od šanka i krenuo prema stepenicama. Krčmar je upitao revolveraša. – Poznajete li ga?

– Ne, tog stranca sam prvi put video u poštanskoj kočiji. – Istog trenutka sinula mu je paklena ideja. – Vraški mutan tip. Izgleda da ovaj kraj odlično poznaje. Prvo se pretvarao da tobože nije video jahače kojima je šerif bio za petama, a onda mi je skrenuo pažnju na spaljeni ranč. – Razbojnik je to govorio dovoljno glasno, tako da su ljudi s

okolnih stolova čuli. Nekolicina skočiše sa stolica i priđoše šanku. – Da li je Rasel govorio s njim? – raspitivao se krčmar.

Lesli Katon je bio u svom elementu. Mislio je da je kucnulo njegovih pet minuta. – To je upravo ono što me čini podozrivim. Vaš šerif je pokušao da razgovara s njim, no, ovaj čovek nije hteo da mu odgovara.

– Mislite li, dakle, da bi mogao da ima neke veze s napadom? – pitao je krčmar.

Katon je značajno slegao ramenima. – Ja ništa ne mogu da tvrdim niti šta da dokažem. U tim stvarima treba biti obazriv. Sami ste videli koliko je taj čovek opasan. Hteo sam samo s njim da razgovaram, a on je potegao revolver. – Revolveraš je i dalje huškao. – Možda mu ne odgovara što ste vi u ovom gradu angažovali čoveka koji treba da sredi razbojнике. Meni je kazao da mu se može lice ne dopada. Međutim, mislite li vi da je to što mu se na meni ne dopada samo moje lice?

– Možda je u pravu? – rekao je jedan od gostiju. – Ne smemo ga ispuštati iz vida.

Da umiri građane i da sebi da važnost, revolveraš je rekao umirujućim glasom. – Ne brinite, ja ću motriti na njega.

Prvu rundu dobio je razbojnik!

*

Dok Holidej je uveče sišao u restoran da večera. Odmah je primetio da se nešto dogodilo. Krčmar a i gosti koji su se tu zatekli, pogledali su ga krišom ispod oka. Čim je Dok seo za sto, vlasnik

saluna mu je doneo knjigu gostiju u koju je po zakonu trebalo da se upiše. U istom trenutku kada se to dogodilo, Lesli Katon je silazio niz stepenice. Ni je seo za sto, nego je odmah prišao šanku. – Viski! – doviknuo je krčmaru. – I to dupli, molim! – Onda je prišao Holideju. – No, jeste li se umirili, mister? – upitao je oprezno.

– Ne znam u vezi s čim? – uzvratio je Holidej ne dižući pogled.

– Mislim u vezi s onim malim ne-sporazumom do kojeg je došlo danas u podne. Ja sam mišljenja da to treba zaboraviti i da zajedno popijemo po piće.

Džordžijanac je ispitivački odmerio razbojnika. Šta li taj lupež smera? Osećao je dobro da se nešto izmenilo, ali, šta? Odmah mu je palo u oči da ga ljudi posmatraju podozrivo, naročito krčmar. Moralo se nešto dogoditi što se baš njega, Holideja tiče. Kockar je bio oprezan čovek i primetio je da je situacija po njega nepovoljna. Da bi možda saznao u čemu je stvar, uzvratio je nemarno. – Možda ste u pravu. Da popijemo, dakle!

– Dva viskija! – pozvao je Katon. Ispili su, a onda je Dok predložio. – Hoćemo li da odigramo partiju pokera?

– Ol rajt, iako već dugo nisam držao karte u rukama. – To je slagao ne trepnuvši, jer je bio kockar i varalica na kartama kao i većina ljudi njegovog kova. Nikada nije propuštao priliku da svojim markiranim kartama zaradi neki dolar.

Dok Holidej je opet mislio da je to najbolji i najbliži način da dozna šta se u ovom salunu u njegovom odsustvu dogodilo.

Seli su za sto pokriven zelenom čojom. – Hoćete li da igramo mojim kartama? – pitao je revolveraš koji je već držao svoje markirane karte u rukama.

Džordžijanac je potvrdno klimnuo glavom. Igra je počela i već posle kratkog vremena na bleđem licu Leslie Katona pojavile su se sitne graške znoja. Nije više posedovao ni prebijeni cent. Svi njegovi dolari ležali su pred strancem. Katon se još nije sasvim pribrao. Krčmar koji je takođe pratio igru nagnut preko šanka, uzviknuo je. – Prokletstvo, taj poteže kečeve isto tako brzo kao i koltove! – Nesvesno, pogled mu je kliznuo prema knjizi gostiju, otvorio ju je i pročitao ispisano oštrim, kosim slovima. Džon Holidej.

– Imate li uvek takvu sreću, mister? – pitao je revolveraš, naročito naglašavajući reč sreću.

– Sve zavisi – odgovorio je Holidej mirno i pokupio novac. – Hoćete li da nastavimo?

– Sa vama ne! Možda ćemo jednom drugom prilikom odigrati partiju, ne mora da bude poker. Verovatno ćete ostati u gradu?

– Javiću vam se u svakom slučaju – rasejano mu je odgovorio kockar ne skidajući pogled sa krčmara, koji je otvorenih usta buljio u knjigu gostiju. Posle nekoliko trenutaka, krčmar je obišao šank i stao kraj stola za kojim su sedeli Džordžijanac i razbojnik. – Možda bi bolje bilo da o svemu odmah govorimo – rekao je.

– Ja ne znam o čemu bi to trebalo govoriti – primetio je kockar uz jedva

primetan osmeh – ali sam u svakom slučaju za to da se stvari raščiste.

Razbojnik je osećao kako mu znoj lije niz lice i leđa. Sve je smelo da se dogodi osim toga. Krišom je bacio pogled na zidni časovnik iznad šanka. Devet je prošlo. – Ja nemam o čemu sada da govorim – rekao je odlučno i dao krišom znak krčmaru.

Doku to nije promaklo.

– Prepustite tog momka meni – ponovio je revolveraš umirujući krčmara, čim se Holidej udaljio od stola.

Međutim, Bovard nije bio baš preterano uveren. – Meni se pre čini da će taj Holidej vas srediti nego vi njega.

– Dok Holidej! – uzviknuo je razbojnik. – Prokletstvo, sada mi je sve jasno!

– Mislite da je on Dok Holidej? Otkud vam ta ideja? Poznajete li ga?

Ne znajući šta da odgovori, revolveraš je dobio lažni napad kašlja. – Dajte mi jedan viski – tobož s mukom je procedio.

Krčmar je doneo flašu i ponovio. – Vi mora da poznajete tog stranca. Dok Holidej! Onda mi je sve jasno.

Da bi Leslie Katon izbegao svako dalje pitanje, značajno je pogledao časovnik. – Mislim da ću malo prošetati. Danas je vraški topao dan.

*

Te noći u Isleti je vladala panika. Žene, ljudi i deca stajali su na obali s nevericom gledajući u reku. Među tim ljudima nalazio se i Leslie Katon. Bio je najglasniji od svih. – Ponavljam po dvadeseti put, video sam ga s prozora svojim očima kako stoji kraj zapaljenih čamaca. Pucao je u vazduh kao po-

mahnitao, da bi tobož predstavio kako se bori s nekim. Onda je skočio na brod. Posle toga je otplovio s njim da bi tobož pomogao davljenicima. Ima li boljeg dokaza za njegovu krivicu? Ljudi, zar još niste shvatili da je to najprevejaniji lupež koji je ikada postojao na Zapadu? – Otrov koji je razbojnik sipao nije ostao bez dejstva. Bilo je međutim nekih koji nisu poverovali u sve to. Među njima, naravno, doktor Barton. Obratio se krčmaru. – Pobrinite se da on svojom pričom ne sludi ljude. Zar ne vidite da on sve čini da bi raspalio masu da linčuje Holideja. U Isleti smo dosada uvek postupali po zakonu. Znači, svako je mogao, ako je bio optužen i da se brani. Ne postoje nikakvi dokazi protiv stranca, izuzev sumnji.

– Ali, ja sam ga svojim očima video u zapaljenom brodu.

Na istoku je već rudila zora. Ljudi su stajali kao živi zid na obali i nemo posmatrali brod koji se približavao. Na licu razbojnika Katona video se grč. I on je kao i svi ostali uostalom, video Doka Holideja i Džefrija Kordu, trgovca koji je te večeri stigao u grad, kako silaze s broda. No, čega ima da se pribojava? Jedino je mogao da strahuje da mu ljudi neće poverovati, i da će Dok Holidej uspeti da ih uveri da nema nikakve veze s podmetanjem požara. Njemu, Katonu, niko ništa ne može da pripiše.

Bovard se odvojio od gomile i prišao Kordi. – Šta se dogodilo? – Na licu trgovca i kapetana videla se ironija. – Prokletstvo, kakvo pitanje? – Onda se obratio Holideju. – U Isleti nas pitaju

šta se dogodilo? Šta vi na to kažete, mister?

Džordžijanac je netremice posmatrao bledo razbojnikovo lice. Katon je drsko izdržao taj pogled. – Možda bi neko drugi mogao da odgovori na to pitanje, a i na još nekoliko drugih.

Ljudi okupljeni na obali, nesvesno su pratili Holidejev pogled i sada su svi piljili u revolveraša.

– Jesam li vam rekao? – smeja se Katon izveštačeno. – Pesma je već počela. Dok Holidej će nam odmah sada ispričati da se kao vitez ovde dole borio protiv razbojnika.

Jedan od prisutnih mladića se na ovu primedbu od srca nasmejao, a Džefri Korda gnevno htela da priskoči i napadne revolveraša. Holidej ga je jedva zaustavio.

– Čekajte – rekao je kratko, a onda se okrenuo i pošao prema šipražju na obali. Svi su ga pratili pogledima, a da niko nije znao šta ovo znači. Ni Lesli Katon. – Možda toga džentlmena nećemo više videti – rekao je podrugljivo. – Nemojte dozvoliti da uhvati maglu. Uхватite ga pre nego što nam zapali ceo grad!

Nije trebalo da ga hvataju. Vratio se sam, vukući nečije nepomično telo pored Korde i Bovarda. Zastao je pred Katonom i spustio čoveka na zemlju.

– Ko je ovo?

Na obali je ponovo zavladao tajac. Razbojniku samo što nisu ispale oči iz duplji. Holidej se vratio do Korde.

Al Bovard je prvi prekinuo tišinu. – Ko je taj mrtvac, Dok?

– Jedan od razbojnika, ali, nije mrtav.

Treba ga previti i strpati iza katanca, pa vam u gradu neće trebati revolveraš.

Lesli Katon je shvatio ove reči. Adamova jabučica mu je nervozno poigravala. Onda je najednom došao na pomisao da ipak ima šansu. Izvukao je kolt i nemilosrdno ispalio sve metke u grudi ranjenika. Čovek na zemlji se više nije pomerio, a svi ostali su kao paralizovani gledali ispod oka u strelca. Lesli Katon je izazivački podneo te poglede, a zatim je prevalio preko usana najveću bestidnost. – Tako će proći svaki razbojnik koji pali rančeve, podmeće vatru na brodovima i ubija ljude. Vidite, ovo je način na koji se Lesli Katon obračunava sa razbojnicima.

– To je bilo ubistvo – rekao je doktor Barton tiho, ali da ga svi razumeju.

Slavni kockar je otkočio revolver. Bio je bleđ i iz njega je zračilo nešto zastrašujuće, tako da su ljudi iza Katona počeli da uzmiču. Džordžijanac je hodao nogu pred nogu, približavajući se lagano revolverašu. Iznenada, Holidej je na svom ramenu osetio nečiju ruku. Bio je to trgovac Korda. – Ostavite taj šljam, šteta je da trošite svoje metke na njega.

Holidej je vratio revolver u futrolu i bez reči je nastavio put. Sada su mu korači delovali umorno. Tek kada je zamakao iza kuća, ljudi na obali su živnuli. Džefri Korda je još uvek pogledom pratio Holideja kako zamiče iza kuća.

– On je petorici ljudi spasao život – rekao je muklo. Onda je krenuo. Leđa su mu bila povijena. Pošao je prema svom brodu. U toj noći izgubio je mno-

go više nego što će ikada moći da zaradi.

*

U Isletu je život nastavio da teče svojim tokom. Ma koliko bili umorni od neprospavane noći, ljudi su nastavili posao. Nisu razgovarali mnogo međusobno kada bi se sreli na ulici. Strah je gospodario gradom. Šta će se dalje dogoditi? Čija će kuća sledeća nestati u plamenu?

Već u toku istog dana grad se поделиo na dva tabora. Jedni su bili za revolveraša, a drugi protiv. Oni koji su bili za njega nisu ga uopšte poznavali. Jedino su bili povedeni obećanjima. Nije ih zanimalo da li je umešan u neko razbojništvo ili nije, jedino im je bilo stalo da sačuvaju svoje kuće i svoja imanja, makar za to žrtvovali i nekoliko dolara. Za Katona su bili oni, koji su zahvaljujući bogatstvu prestali da budu borbeni. Nisu nosili oružje, a neudobno sedlo zamenili su karucama. Tu su bile i žene. Gotovo sve su bile za Katona. Mislile su samo na svoju decu i sigurnost. Čak i ljudi koji nisu marili za Katona, bili su spremni da plate. Preko volje su se okupili u salunu, jer je za to popodne bio zakazan sastanak građana. Vlasnik saluna je zažalio što je predložio Katona za gradskog maršala, no, bilo je prekasno.

Dok Holidej i Katon su još uvek bili u sobama, svaki u svojoj. Džordžijanac je navukao rezu na vrata i spavao. Uopšte ga više nije zanimalo šta se u gradu zbiva, hteo je da iskoristi prvu mogućnost da napusti Isletu.

Lesli Katon je bio budan. Možda bi i

uhvatio maglu iz grada da ga neki lakoverni građani nisu nagovarali da ostane. Čulo se kucanje na vratima i pojavi se Madok, vlasnik konjušnice.

– Šta hoćete od mene? – pitao je revolveraš.

– Hteo sam da vam ponudim da sklopim posao.

– Ne znam kakav bih još posao mogao da zaključim u Isleti?

– Vi ste nam juče nešto predložili. Evo, ja vam nudim pristojnu sumu, ako budete uspeli da držite razbojнике na odstojanju od moje kuće.

Razbojnik je odmahnuo rukom. – Vi ste čuli i videli šta se jutros dogodilo na reci. Ja nisam navikao da se sa mnom tako postupa.

– Nemojte dozvoliti da ti glupaci utiču na vas, mister Katone. Mi u ovom gradu želimo mir, ako vi možete da nam ga garantujete, onda...

– Šta mislite pod tim „mi“?

Lukavi vlasnik konjušnice je objasnio. – Mnogi će navratiti do vas po istom poslu kada budu čuli da smo se nas dvojica sporazumeli.

– U redu, uspeli ste da me nagovorite. No, postavljam uslov. Odvedite te ljude o kojima govorite u svoju kuću, ja ću tamo doći. Ne bih želeo da privlačim pažnju ovde, u salunu.

Medok se češkao iza uva. Očigledno da mu se uslov nije mnogo dopao.

– Ne radi se uopšte o novcu – počeo je da laže revolveraš. – Hteo bih samo Bovardu i ostalim građanima da dokažem da sam bio krajnje nesebičan i prihvatio da pomognem građanima. Ako uspete da okupite dovoljno ljudi,

mister Madok, vi nećete morati da platite ni cent.

Ovakvu ponudu gramzivi vlasnik konjušnice nije mogao da odbije. – Dodite kod mene u četiri sata, mister Katone, neću vas razočarati.

*

Na vrata Doka Holideja je takođe neko kucao. Džordžijanac je ustao i otvorio vrata. Ugledao je doktora Bartona i trgovca Kordu. – Smemo li da uđemo, mister Holideje? – upitao je stari lekar. Bilo je četiri sata popodne.

Kockar je pokazao rukom na dve stolice i sto kraj prozora.

– Zna li zbog čega smo ovde? – počeo je doktor Barton.

– Ne. – Holidejev odgovor je zvučao odbojno i hladno.

– Onda znači nemate pojma šta se u međuvremenu u gradu dogodilo?

– Niti znam, niti me zanima.

– Možda je to upereno protiv vas – umešao se Korda.

– Šta mogu ako je tako?

– Ali, na taj način nikome ništa nije pomognuto – uporno je nastavio lekar.

– Da možda ne treba da vam pomognem? – pitao je Holidej i prišao prozoru.

– Mogli biste kada biste hteli, mister Holideje. Vi ste jedini koji još uopšte može nešto da učini.

Džordžijanac je pogledao pravo u lekara pa onda u trgovca.

– Zašto vi ne pomognete ljudima u gradu, mister Korda?

– Ako njega nećete da slušate Holideje, onda bar saslušajte mene. Ja prošle noći nisam ni znao ko ste vi, ali

sam video da ste veliki čovek. U Isleti se čine užasne svinjarije o kojima vi ništa ne znate. Onaj Katon je otvorio neku vrstu kancelarije i prodaje građanima za debele pare svoju zaštitu. Nas trojica smo valjda jedini u Isleti koji smo tog tipa prozreli. Možda to još neki naslućuju, ali im je košulja bliža telu od kaputa. Pre će dozvoliti da potroše novac, samo da njihove kuće ne budu spaljene. Mene se sve ovo tiče samo toliko što neodoljivo želim da vidim kada razbojnike budu obesili.

– Ja znam da nema nikakvog osnova da od vas tražim pomoć, mister Holideje – ponovo je počeo stari lekar. – Ipak, moram da ponovim da ste vi jedini čovek koji nam još može pomoći.

Dok Holidej je žustro odmahnuo glavom. – U zabludi ste, mister Bartone, ne mogu vam pomoći. Čekajte da se vaš šerif vrati, njegov zadatak je da se ovde brine o redu.

Džefri Korda je ustao i pošao prema vratima, naslonivši se na njih. – Ne smete me uzeti za zlo, mister Bartone. Šta ga se uostalom sve ovo tiče? Noćas je stavio svoj život na kocku da bi spasao moje ljude. Osim toga je upozorio i sve građane. Zar bi trebalo da se bori protiv gluposti i tvrdoglavosti vaših sugrađana? Ne, da budem iskren, ni ja ne bih to učinio.

Rekavši to, Korda se okrenuo i napustio sobu, a doktor Barton je izašao za njim.

*

Dva dana su prošla. Sporo, ispunjena strahom za građane Islete. Nije se dogodilo ništa. Napregnutost je pomalo

popuštala i ljudima je izgledalo da su dolari za sigurnost dobro uloženi. Uveče, drugog dana, Leslie Katon se vratio. Došao je u grad sa severa. Konj pod njim bio je umoran i pokriven debelim slojem prašine. Ispred Madokove konjušnice je sjahao i ušao u kuću. Kada je ugledao razbojnika, vlasnik je skočio od stola. – Helo, vratili ste se! U međuvremenu sam sakupio za vas nešto dolara. – Mašio se za džep i pružio svežanj novčanica.

– Od koga je ovo?

– Od Kvadlona i Rodervila. Rančeri su obojica, ne naročito bogati.

– Ali, mudri! – iscerio se Katon i brižljivo upisao oba imena u beležnicu. Gde im se nalaze imanja?

– Kod Sijera Hila, ne naročito daleko odavde.

Katon je to takođe upisao u svoj notes, a onda je seo. Madok je odmah natočio viski. Vlasnik konjušnice je bio prevejana, lukava lisica. Odavno je prozreo Katona, no kada je zarada u pitanju, nije imao nikakvih obzira.

Katon, sa svoje strane, naravno nije ni slutio da Madok od mušterija uzima izvesnu sumu za posredovanje.

– Šta se priča u gradu? – pitao je razbojnik.

Madok se iscerio. – Mislim da su zadovoljni sa nama. No, najveća riba još nije upala u mrežu.

– Ko je to?

– Mekdonald Grin, bogati rančer sa reke Puerko. Gotovo nikada se ne pojavljuje u gradu. Živi na svojoj zemlji kao kralj. – Vlasnik konjušnice nije pričao revolverašu ništa što ovom nije

bilo poznato. Nekoliko puta je obišao šunjajući se oko tog velikog ranča kao gladan vuk. No, do sada mu se to činilo prevelikim zalogajem. Imao je malo ljudi da bi se drznuo da napadne tako veliko imanje.

– Čuo sam o Grinu – uzvratilo je uzdržano, ne želeći da ovom čoveku otvoreno pokazuje karte. – Ima jaku momčad.

– Da, ima je. Mislim trideset jahača. Poznajem jednog od njegovih momaka.

Najzad je Katon shvatio da ga je Madok prozreo i da je spreman da sarađuje otvoreno. To je znatno uticalo da promeni držanje prema ovom građaninu Islete.

– Kako se taj čovek zove? – pitao je Katon potpuno izmenjenim tonom.

Madok je i nesvesno uvukao glavu u ramena, pretvarajući se da nije primetio promenjen ton. Mislio je na lako zaradene dolare i lepe devojke u salunu „Santa Fe“ u Albikverku. Bilo mu je svejedno kako zarađuje novac.

Razbojnik je postao nestrpljiv. – Pitao sam za ime, Madok?

– To je nekakvo prokleta čudno ime, teško se izgovara, aha, setio sam se, Dimitrov Brodi, se zove taj kauboj. Roditelji su mu došli iz Evrope, mislim da se zemlja zove Poljska nisam siguran.

Katon je ponovo izvadio notes i pribeležio kaubojevo ime.

– Šta je s njim?

– Rado pije viski, ima malo novca.

Razbojnik je shvatio. Čovek koji pije, a ima malo novca može se lako kupiti. – Možete li dovesti momka ovamo?

– On je u gradu – uzvratilo je Madok. – Video sam ga kako jaše glavnom ulicom pre pola sata. – Bila je to čista laž. Madok je Poljaka video prethodnog dana i razgovarao s njim. Čak mu je pozajmio novac kako bi mogao da ode u salun. Dimitrov Brodi je stajao za šankom u salunu „Srebrni potok“ i čekao poziv. Nije znao o čemu se radi, ali mu je Madok pomenuo da će biti nekog posla za njega.

Katon je podozrivo odmerio vlasnika konjušnice. Počeo je da podozreva, jer je došao na ideju da bi ga Bovard, Rasel i Barton možda hteli da namame u klopku.

– Dobro, u gradu je – rekao je Katon otegnuto. – Ali, šta nam to može koristiti?

– Vi pitate šta nam može koristiti? Možda može da prenese obaveštenje rančeru.

– Dovedite ga.

Madok je spremno izašao i posle nekoliko minuta se vratio sa kaubojem. Bio je to visok čovek markantnog lica. Bilo je to čudno lice, na kome se izraz spontano menjao, zavisno od osećanja. No, nije uvek bilo tako. Ranije se misli i osećanja nisu tako izdajnički ocrtavali na ovom licu. Bilo je sasvim normalno to lice, sve do onog dana u Tekساسu. Dve godine je bio kod rendžera i nekoliko puta se našao oči u oči sa smrću. Kada se treći put našao u samrtnoj opasnosti, preživio je šok koji nikada nije prebrodio. Postao je pijanica i počeo je da tone. Nije bio ni rđav ni dobar, ništa. Stajao je između svega i

dozvoljavao da ga život nosi kao jesenji vetar sasušeni list.

Brodi je stajao tu, obešenih ramena, ne gledajući ni Katona ni Madoka. Pogled mu je bio prikovan za flašu viskija.

– Dajte mu čašu viskija, a onda nesanite – rekao je razbojnik Madoku.

Madok je natočio piće, a onda izašao. Nije bio nimalo uvređen. Naprotiv, odgovaralo mu je što neće prisustvovati tom razgovoru.

*

Krdo se vraćalo sa potoka. Zemlja je podrhtavala pod njihovim kopitama. Pucnji su grmeli, a životinje, čvrsto priljubljene jedna uz drugu, grabile su kroz noć. U početku je to bilo samo malo krdo jedva tri stotine goveda, kod kojih je kauboj Brodi bio dodeljen za noćnu stražu. Još niko nije znao šta se zapravo dogodilo. Ovo krdo u bekstvu, povlačilo je za sobom i druga goveda. Kauboji su očajnički pokušavali da nekako zadrže i umire stoku, no, bez uspeha. Psovali su i vikali na ljude, pucali, a da im pri tom uopšte nije palo na pamet, da to nisu momci sa ranča. Uostalom, noć je bila mračna, bez mesečine. Vreme je već mesecima bilo mirno. Pobesnelih životinja nije bilo, a Indijanci su pune dve godine mirovali u svojim rezervatima. Kako se onda moglo dogoditi da deset hiljada goveda odjednom, kao pomahnitali, jure preko pašnjaka.

Mekdonald Grin, rančer, bio je u postelji ne sluteći ništa. Spavao je čvrsto posle napornog dana. Probudilo ga je treperenje prozorskih okana.

Ležao je otvorenih očiju i napregnuto osluškivao, a potom skočio. – Goveda!

U dvorištu je vladala tišina, samo se iz daleka čula grmljavina hiljade kopita. Grin je istrčao u dvorište, izvadio kolt iz opasača i nekoliko puta njime udario o dugačku cev. Time se služio kuvar kada je pozivao ljude na jelo. Nekoliko sekundi kasnije, na kauboj-skoj kući su se otvorila vrata.

– Šta se dogodilo? – čuo se krupni glas nadzornika Džefa Randolfa.

– Goveda? – viknuo je rančer.

Sada je i Randolph čuo grmljavinu kopita i pucnje.

– Na konje! – naredio je kaubojima koji su se te noći zatekli na ranču. Međutim, sve je bilo prekasno. Prvi talas goveda već je bio tu. Ograda na koralima pucala je kao najtanje staklo pod njihovim snažnim telima. Ništa ih nije moglo zadržati. „Longhorni“ su oboreni glava, kao bikovi, naletali na zidove štala.

U dvorištu je stajao rančer sa svojim ljudima.

– Pucajte! – vikao je Mekdonald Grin. – Pucajte dok ne bude prekasno!

Gotovo niko od kauboja nije stigao da povuče obarač, jer su goveda već bila u dvorištu. Svi su utrčali u kuću. Bila je to čvrsta kamena kuća koja je zadržala goveda. Nekoliko minuta kasnije, sve je prošlo, a odjek topota bivao je sve dalji, dok najzad nije zamukao.

Džinovsko krdo rančera Mekdonalda Grina sunovratilo se u kanjone i klance Sijera Madre.

*

Tog jutra ceo grad je saznao šta se na

velikom Mekdonaldovom ranču dogodilo. Zastrašujuća vest raširila se gradom kao šumski požar.

Strah se vratio u Isletu.

Za to vreme, vlasnik konjušnice Madok širio je po gradu vest da je Mekdonald Grin bio i suviše škrt da potroši neki dolar na gradskog maršala bez zvezde. Ovo mu je kazna. Prljav posao počeo je ponovo da cveta. Po različitim cenama, odmerenim prema mogućnostima, ljudi su kupovali sigurnost kod revolveraša Lesli Katona.

Toga dana, Al Bovard nije mogao da saziva savet građana. Svi su došli bez poziva, jedan za drugim, tako da je salun „Srebrni potok“ bio pun kao oko. Holidej je stajao za šankom kada su ljudi počeli da dolaze. Čekao je Kordu. Do tada nije znao šta se dogodilo. Ljudi su se sklanjali od njega.

Trgovac Korda je ušao u salun među poslednjima. Ni on nije znao šta se dogodilo. Hteo je da pita vlasnika saluna, ali ovaj za razgovor nije imao vremena. Holidej je, manje više, nezainteresovano gledao po salunu, jer je odlučio da što pre napusti grad. Sledeća poštanska kočija polazila je sutra dan popodne.

– Da li još uvek ostajete pri tome da ne krenete rekom?

Korda je odmahnuo glavom. – Hoću da vidim lupeža na konopcu.

– Ako se ne varam, na to ćete dugo pričekati.

U toku razgovora šerif je prišao šanku. – Mene su ovi ljudi izabrali za šerifa, mister Korda i ja sam do sada uspevao da se zakon poštuje, a sada vi pitajte ove ljude ko je za to da uhapsim

Katona, pitajte ceo grad, pa onda stavljajte primedbe na moj račun.

– Šta vi na sve ovo kažete Dok? – pitao je Korda.

– Nije dovoljno da Katon bude iza rešetaka ili čak pod zemljom. Ne zaboravite, on nije sam!

– Kako to mislite? – pitao je vlasnik saluna.

– Onako kao što sam rekao, nije sam. Da je juče neko od vas došao na ideju da jaše za njim, znali biste gde su ostali razbojnici koji obavljaju posao.

Šerif Rasel se ujeo za usnu.

– Vi konačno poznajete takve situacije, Dok – rekao je krčmar. – Dajte nam savet šta da činimo.

– Taj savet ćete morati sami sebi da date, jer se mene ove stvari ne tiču.

Mekdonald Grin koji je takođe došao do tada se nije mešao u razgovor, samo je stao iza šerifa i pratio razgovor.

– U toku noći je moj ranč napadnut – rekao je iznenada – a jedan od mojih ljudi je pre pola sata izdahnuo.

– Zbog čega to govorite meni? – pitao je Džordžijanac. – Kraj mene stoji šerif.

– Zbog toga što mi se čini da poznajete osobu koja čini razbojništvo u našem gradu i celoj pokrajini.

Svako u ovom lokalu ga poznaje.

Izenada se sa vrata začuo povik. – Dolare je bolje žrtvovati nego imati mrtve! – bio je to vlasnik konjušnice Madok.

Sve oči su sada bile uprte u njega u Judu Islete. Grin se okrenuo. – Šta vi imate s tom stvari? – pitao je rančer oštro.

– Ne bogzna šta, prosto, ja sam platio.

Do tada bogati rančer nije znao kakav to novi posao cveta u Isleti, no, kada je saznao od Rasela, lupio se šakom po čelu. – Tako dakle stoje stvari. Momak se zove Katon! Ako se ne varam, to ime sam već čuo. Jedan od mojih ljudi ga poznaje kao opasnog revolveraša. No, svejedno, kupiću ja tog momka.

– Koga ćete kupiti? – čulo se sa vrata. Pitanje je postavio sam revolveraš Lesli Katon.

Mekdonald ga je ispitivački odmerio. – Je li to on? – pitao je šerifa preko ramena.

– Da – uzvratio je Rasel.

– U redu! – zaključio je Grin muklo i lagano, bez straha pošao prema razbojniku. – Vi ste dakle čovek koji štiti Isletu od razbojnika? Koliko bi stajalo da moj ranč bude pod vašom zaštitom?

Razbojnik se široko osmehnuo. – O tome možemo još da razgovaramo, mister Grin.

– Vi znate i moje ime? Ne sećam se da smo se sreli.

Katon se nije dao zbuniti. Bio je uveren da čvrsto sedi u sedlu. Pokazao je prstom na vlasnika konjušnice. – On mi je rekao da ste ovde.

Madoku je najednom postalo pomalo tesno u sopstvenoj koži.

– A kako ste vi saznali za taj napad, mister Medok? – ispitivao je dalje rančer.

Situaciju je spasao Lesli Katon. – Ceo grad o tome samo govori.

– I vi, takođe, u to sam siguran. – Odjednom, glas rančera Grina postao je oštar kao sečivo. – Ima nešto što vi ne znate Katone, a što ću vam ja sada objasniti. Činite sa ljudima u gradu šta hoćete, to nije moja stvar. Međutim, o onome što se na mojim pašnjacima dešava, odlučujem samo ja. Vi sebe smatrate dovoljno moćnim da moj ranč štitite od razbojnika? Kako to zamišljate da izvedete? Možda ćete razbojnicima poslati glasnika koji će preneti poruku: „Ne smete napasti Grinov ranč, inače ćete sa mnom imati posla.“ Čoveče, kome vi tu pesmu pevate? Vi pripadate toj bandi!

– Suviše pričate za svoje godine, mister Grin. Ako umete tako dobro da pucate kao što pričate, možda ćete i dočekati veče. Hajde, izađite na ulicu, da tu stvar odmah sredimo!

Rasel se postavio između dvojice zavađenih, ne obazirući se na uperenu cev revolvera. Morao je da se umeša.

– Dajte mi vaše oružje, Katone.

Razbojnik se grohotom nasmejao. – Jeste li čuli ovo? Možda hoće da me uhapsi? Šta vi mislite? – pitao je sada direktno vlasnika konjušnice. – Da mu predam oružje i pođem s njim?

Madok nije znao šta da odgovori, samo je slegnuo ramenima.

Revolveraš je nastavio žustro. – Mogu da mu dam kolt, mogu čak i da sednem u njegovu ćeliju, samo, postavlja se pitanje ko će onda brinuti o vašim kućama?

Tek tada je vlasnik konjušnice shvatio i počeo da duva u isti rog. – Ostavite ga na miru, šerife. Mi konačno nećemo

da bacamo svoj novac kroz prozor. Verujem da u gradu ima još dosta ljudi koji dele moje mišljenje.

Tada je iz Rasela provalilo ono što se poslednjih dana u njemu nakupilo. – Zviždim ja na vaše mišljenje, Madok. Baš ste vi našli da ovde vodite glavnu reč. No, o tome ćemo još razgovarati. Dajte mi vaš kolt, Katone!

Revolveraš je uzvratio: – Ponavljate se, šerife.

Dok Holidej je stajao ledima okrenut šanku. Ruke su mi bile prekrštene na grudima. U sebi se čudio kako to da razbojnik ne pokušava na njega da svali krivicu. Revolveraš je još uvek držao oružje u ruci, s tim što cev nije bila upearena na rančera Grina, nego na čuvara zakona. Raselovo lice postalo je sivo. Bilo mu je jasno da sada nikakvih ustupaka ni kompromisa nema.

– Onda ću ponoviti i po treći put: Dajte mi svoj kolt!

– Tako nešto mi ne pada ni na pamet! Ako hoćete da me uhapsite, morate za to da imate dobar razlog.

– Razlog vam je poznat, Katone. Ubili ste čoveka koji nije bio u stanju da se brani.

Razbojnik je prasnuo u smeh. – Hoćete da kažete razbojnika, palikuću, šerife. Nemojte praviti budalu od sebe.

– Prepustite to meni. Niko nema pravo da puca na teško ranjenog čoveka.

– Ovog puta nismo uz vas, šerife – doviknuše neki ljudi. Bili su to oni koji su dali razbojniku novac da bi ih štiti. – Ako vi niste u stanju da održavate red i mir u gradu, onda mi moramo sami da kupimo jakog čoveka. Nemojte

se zavaravati time da ćemo mirno posmatrati kako ga hapsite.

– Delite moje mišljenje, ljudi – opet se osmelio Madok. – Konačno, šerifa plaćamo našim novcem, pa ne možemo činiti šta mu je volja.

Šerif se sada obratio vlasniku saluna. – Šta vi kažete, gradonačelniče?

– Nemojte se po meni upravljati – uzvratio je Bovard. – Morate sami znati šta vam valja činiti.

– Znači, ja treba sam da znam šta da činim, a vi me plaćate svojim novcem. Osim toga, čak i nisam u stanju da održavam red u vašem gradu. U redu, onda se sami brinite za desnu stranu grudi – skinuo je zvezdu i nastavio. – Četrdeset dolara ste me plaćali, uletao sam u okršaje sa razbojnicima i dva puta za dlaku pobegao grobaru sa lopate. Za četrdeset dolara mesečno, i to već godinama! Evo vam vaše zvezde! Prodajte mu je za vaše šugave dolare. Možda će je Katon prihvatiti, ali, ako se ne varam, tražiće više od četrdeset dolara. Ja nemam kuće koju mogu spaliti, nemam ni goveda koja mi mogu ukrasti. Vaših četrdeset dolara bilo mi je dovoljno da ne crknem od gladi! Sada, pošto sam oslobođen dužnosti da brinem o redu i miru u vašem gradu, imaću vremena da vidim kako srljate u propast, jedan po jedan!

Lesli Katon je likovao u sebi. Vratio je revolver u opasač. Bolje se stvari nisu mogle razvijati. Sigurno se neće naći niko ko će podići zvezdu sa poda. Sada je bio apsolutni gospodar u Isleti.

Džefri Korda je još uvek stajao kraj Džordžijanaca. Kada je šerif završio sa

svojom pričom, okrenuo se i uzeo sa šanka flašu viskija. – Kada sam ranije nosio svoju robu, to jest vozio kroz Teksas, jedva sam mogao da sakupim novac za kola, a o konjima ni govora. Često sam morao da uprežem volove, mada se govori da su volovi glupe životinje. Danas međutim, mislim drugačije. Oni uvek znaju svoj put. Čak i kada smo prolazili kroz Arizonu, preko uzanih staza Grand Kanjona, nijedan od tih volova ni slučajno nije otvorenih očiju sleteo u provaliju. Upravo tim volovima sam hteo da nazdravim, Dok.

– Uzmite zvezdu sa poda, šerife, a mene postavite za svoga pomoćnika. Dva čoveka su ipak bolje nego nijedan.

Na ovu Mekdonaldovu ponudu Rasel je odmahnuo glavom. – Mislite na volove, koji su vukli Kordina kola, mister Grine? Predugo sam bio kauboj u Isleti.

– Grom i pakao, jeste li svi poludeli? Ovde se kod vas u gradu ubijaju ljudi na najpodmukliji način, a rančevi spaljuju, deca ranjavaju, brodovi sa namirnicama pale, a vi sve znate i puštate da se neko krije iza svega toga. Ako ste i suviše kukavni da uzmete zvezdu, uzeću je ja. – rekao je uzbuđeno Grin i pošao zveckajući mamuzama kroz lokal i zastao pred stolom pod kojim je ležala zvezda.

Lesli Katon je izvukao kolt iz opasača. Pucanj je odjeknuo lokalom a metak je odbacio srebrnu zvezdu u najudaljeniji ugao.

– Šerifa bira gradski savet, mister Grin – odjeknuo je hladan razbojnikov

glas. – Vi ćete biti poslednji koji će u ovom gradu postati šerif.

– Ovo je prevršilo svaku meru, revolverašu. Malopre ste vi mene izazivali na dvoboj a sada ja izazivam vas. Svejedno mi je koliko ste brzi i precizni. Uvek ću naći dovoljno vremena da i vama saspem olovo među rebra.

– U redu, sredimo odmah tu stvar.

Bivši šerif je izašao iz saluna povijenih ramena. Neočekivano se ispred njega stvorio doktor Barton. – Šta se sada opet zbiva?

– Grin je izazvao Katona na dvoboj.

Barton nije ništa rekao, nego je uleteo kao pobesneo u lokal, gotovo naletevši na revolveraša. Kako je taj stari lekar uopšte došao na ideju da revolverašu izvuče oružje iz futrole, kasnije ni sam nije znao. Tek, iznenada, ubojno oružje našlo se u njegovim rukama. Uperio je kolt u razbojnikove grudi.

– Ako ovde neko bude pucao, onda to samo mogu biti ja, revolverašu! Ja pod svoje stare dane imam i previše posla i bez toga, a i na našem groblju jedva da još ima mesta. Sada me slušaj, daću ti savet. Gubi se iz našeg grada i nikada se više ovde nemoj pojaviti.

Katon je samo za trenutak bio kao paralizovan od iznenađenja, no, kada je sreo pogled ovog starca, znao je da on neće pucati. Nije se setio čak ni da otkoči revolver.

– To nije igračka, starče, daj mi tu stvarčicu ovamo ili...

Bartona ništa nije moglo da pokoleba. – Ovde ja određujem šta će se činiti. Gubi se!

Rasel je stajao na vratima i sve video. Ne, ovo se ne sme dogoditi. Barton nije dorastao da se nosi sa razbojnikom. No, pre nego što je uspeo da upozori svoga prijatelja, Katon je ispružio ruku, istrgao lekaru oružje, a onda ga je drškom revolvera žestoko udario po glavi. Sve se dogodilo tako munjevito da niko to nije mogao da spreči.

Lekar je sada ležao onesvešćen na podu. Rasel je u tom trenutku gurnuo krilo pomičnih vrata. Kolt mu je bio otkočen.

– Poteži, razbojniče!

Pucnji su pali gotovo istovremeno. Šerif je za delić sekunde kasnije povukao obarač. Podigao je ruku uvis kao davljenik, a onda je poljoštimize tresnuo o pod. Madok je odahnuo s olakšanjem. Znao je da je šerif jedini pravi protivnik Lesli Katona. Atmosfera je bila napregnuta do usijanja. Vladala je grobna tišina. Prekinuo ju je metalni glas čoveka iz Džordžije.

– Ruke uvis, Katone!

Razbojnik se okrenuo samo delimično prema Holideju, ali, naravno, nije podigao ruke, niti je bacio oružje.

– U redu, Holideje, odmah ćemo raščistiti stvari. Jedan od nas dvojice ovde je suvišan. Vi ste odavno na spisku.

Kockar još nije imao oružje u rukama, za razliku od Katona, čiji je kolt već bio otkočen. Iznenada, pre nego što se revolveraš potpuno okrenuo, oba niklovana revolvera bila su u kockarevim rukama i bljuvala vatru.

Razbojnikov kolt je poleteo kroz vazduh, a onda s treskom udario u vrata.

Katon je kriknuo, pritisnuo desnu ruku na grudi, dok mu je lice bilo izobličeno od gneva. Prišao je dva koraka prema Holideju teturajući se. U mestu ga je ukopao kao sečivo oštar kockarev glas.

– Ostanite gde ste, Katone!

– Da, ostaću da stojim Holideje, ovoga puta. No, ako mi još jednom preprečite put, potegnuću kolt pre vas.

– To ćemo videti – uzvratio je Holidej kratko i kleknuo kraj Rasela.

Lesli Katon je odlučio da napusti salun. Za njim su krenuli vlasnik konjušnice Madok i rančer Mekdonald Grin.

Metak je pogodio šerifa u desno rame. Rasel je otvorio oči, a kada je ugledao Holideja, pokrenuo je usne.

– Da me niste dotakli prstom! Ne treba mi vaša pomoć.

Zvučalo je to tako odbojno i uvredljivo da je Džordžijanac odmah ustao. Šta mu je trebalo da se u sve to meša? Ljut na samog sebe, krenuo je u sobu. Trgovac Korda ga je uhvatio za rukav. – Eno tamo leži još jedan, Dok – rekao je, pokazujući na lekara Bartona. – Molim vas pobrinite se za njega, jer je on jedini lekar u gradu i kako cenim, biće još veoma potreban.

Barton je bio bez svesti, a niz slepoočnicu mu je tekao slab mlaz krvi.

– Šta je sa mnom? – upitao je tiho kada se osvestio. – Tako nešto da mi se dogodi. Baš sam matora budala!

*

Napolju na glavnoj ulici odvijala se drama. Lesli Katon i Madok nisu zakoračili ni na vrata konjušnice, kada je Katon iza sebe čuo glas rančera Grina.

– Stojte, Katone!

– Nemam oružja – uzvratio je revolveraš.

– Neka vam Madok da svoj kolt – uzvratio je Grin. – Da sam pametan, trebalo je da vas ustrelim kao šugavog psa, a ne da vas izazivam na dvoboj.

Madok je stajao nedaleko od revolveraša i oprezno ispod oka pogledao Grina.

– Nemojte ga ubiti Katone, mislite na dolare koje treba da nam plati.

Revolverski meci su odjeknuli glavnom ulicom Islete. Rančer je pao u prašinu, revolveraš ga je pogodio u rame. Da je imao svoj kolt u rukama, Mekdonald ne bi preživeo ovaj dvoboj.

– To je bio tek početak, mister Grine – govorio je revolveraš rančeru. – Uzmite levom rukom kolt...

Pucnji su privukli ljude iz saluna. Među njima je bio i Dok Holidej.

Al Bovard je hitao preko ulice. Čuo je poslednje reči koje je razbojnik uputio račneru.

– Ne, nemojte to! Porkleti bandit!

Bilo je to poslednje što je gradonačelnik i vlasnik saluna „Srebrni potok“ rekao tog dana.

Katon je izgubio svaku kontrolu. Sam đavo zna šta se odigralo u njegovom zločinačkom mozgu. Podigao je kolt i uperio cev na krčmara. Bovard je samo osetio snažan udarac u grudi, kao da ga je pastuv udario kopitom. Sručio se kao prazna vreća u prašinu. Druga žrtva je već bila tu.

Još jedan čovek je potegao oružje. Dok Holidej! U prvom trenutku to se dogodilo bez određene namere. Bio je

to samo refleksan pokret. Lesli Katon je primetio revolversku cev kako svetluca.

U glavnoj ulici Islete tada je počeo takav dvoboj kakav građani Islete nisu nikada videli.

Madok je sve vreme stajao na kapiji svoje kuće. Iako je prošlo svega nekoliko minuta, znao je da je izgubljen, ako odmah nešto ne preduzme. Osećao je da Katonov brod tone i hteo je da ga napusti kao pacov. Mislio je na silan novac koji je Katon smestio u njegovoj kući. Ležao je skriven u drvenom sanduku. Ko uopšte zna za te dolare? Niko osim njega. Sada može da bude vitez samo ako dobro postupi. Morao je da dejstvuje što je brže mogao. Oružje nije imao, jer je svoj kolt dao Katonu. No, odmah, nadomak vrata, stajala je kratka sačmarica, dokopao ju je i s njom izašao na kapiju.

Lesli Katon je čuo škripu šarki, okrenuo je glavu i video Madoka. Još uvek nije znao šta njegov pomoćnik i saradnik smera, ali je postao podozriv i netremice je motrio na vrata.

Mekdonald Grin je sasvim bio svestan svoga položaja. Međutim, bio je neustrašiv i nipošto nije mogao da dozvoli da posmatra šta se zbiva, a da ne učestvuje u tome. U trenutku kada razbojnik nije očekivao napad, neočekivano se bacio na njega. Lesli Katon je svim silama pokušavao da se oslobodi ruke koja ga je kao gvozdena klešta stezala za vrat, ali to mu nije uspelo.

Zamahnuo je revolverom koji je žestoko zakačio rančera po glavi. Mekdonald je osetio užasan bol, ali se nije onesvestio.

Dok Holidej nije mogao da se umeša, jer je bilo i suviše opasno. Pri ovakvom gušanju, mogao je da pogodi rančera.

U tom trenutku, Madok je uperio pušku. – Bacite svoj kolt Katone, ustanite i podignite ruke – vikao je.

Katon je bez premišljanja povukao obarač. Usijano olovo, koje je pogodilo Judu iz Islete bilo je ispaljeno iz njegovog sopstvenog revolvra. Sručio se na zemlju, naslonivši se leđima na kapiju. Život se u njemu gasio.

U glavnoj ulici Islete vladala je grobna tišina. Vetar koji je duvao iz pravca Rio Grande, uskovitlao je sitnu prašinu.

Ljudi iz saluna „Srebrni potok“ najednom su se uspravili. Nisu više obraćali pažnju na ubitačno oružje razbojnika. Sve oči su bile uperene na kapiju konjušnice i mrtvog čoveka koji ih je sve izdao.

Džordžijanac je zakoračio da pođe na drugu stranu ulice, ali ga je razbojnik zaustavio.

– Ni koraka dalje, Holideje, ili ćete ležati kao i on.

Slavni kockar ga je u ovom trenutku mogao ubiti. Uostalom, bio je jedini u gradu koji je dorastao Katonu.

Međutim, Džordžijanac kao da nije znao za strah, ili bolje rečeno, kao da je prezirao ili izazivao smrt. Gledao je revolveraša pravo u oči i išao dalje. Lesli Katon je spustio kolt tako da je sada cev bila uperena u rančerovu glavu.

– Na vaš i najmanji pokret, Dok Holideje, ovaj čovek će imati rupu u glavi. – Onda je zaklonio nadlanicom čelo i pogledao prema suncu, pa nastavio. – Slušaj Holideje, povećću ovog

čoveka. Živeće tačno onoliko dugo koliko mi treba da napustim ovo prokletost mesto. – Rekavši to, uhvatio je rančera za jaknu i podigao ga, ali se Mekdonald Grin otrgao. Bacio se na razbojnika kao divlja zver.

– Pucajte Holideje, ne obazirite se na mene.

Razbojnik ga je nemilosrdno udario po ranjenom ramenu, tako da je Grin kriknuo od bola.

– Sada ćemo krenuti zajedno, amigo. Tvoj ranč se može prodati i tamo preko u Arizoni. – Dakle, dotle je stigao! Lesli Katon je odustao od toga da ostane u Isleti. Nije više mogao da ostane, a niko nije bio u stanju da ga zadrži. Vodio je sa sobom vrednog i bogatog rančera kao taoca.

Lesli Katon je vezao rančeru ruke na leđa, ranu mu naravno, nije previo. Pre nego što je otišao, doviknuo je kockaru.

– Hej Holideje, nemoj se dosađivati ovde u Isleti, možda ćemo se još jednom videti. Ovoga puta sam bio brži Dok, a malo je falilo da mi pokvarite sve poslove. Budale su mi donele dosta novca.

Dok je ovo govorio, doktor Barton je izašao iz Saluna.

– Da li je Bovard mrtav? – pitao je, pokazujući na nepomično telo vlasnika saluna.

– Ranjen je – odgovorio je Holidej. – Međutim, rančeru je potrebna vaša pomoć. Ako ne bude previjen iskrvariće.

Dok Holidej je pratio svaki razbojnikov pokret, ali, Katon nije učinio nikakvu nepromišljenost. Netremice je motrio na kockara.

– Još nešto, Holideje! – vikao je preko ulice. – Možete me pratiti kolikogod želite, no, jedno nemojte smesti s uma, ako vas ugledam i izdaleka, Grin će biti mrtav.

Džefri Kořda je mahao stisnutim pesnicama i govorio prisutnima: – Zar je ovo moguće? Stojimo ovde, zdravih ruku s oružjem u opasačima, i dozvoljavamo da nas ovaj lupež učenjuje i vuče za nos. Pred svima nama je priznao da pripada bandi koja je podmetala požare, a mi se ne usuđujemo da ga dokopamo i rastrgnemo na hiljade komada.

Ubica Lesli Katon se samo grohotom smejao...

Visoko gore u planinama Gvadalupe, na graničnom prelazu između Novog Meksika i Arizone i poslednja snaga rančera Mekdonalda bližila se kraju. Ceo put je za njega predstavljao jahanje kroz pakao. Kako je znao i umeo, vezao je sebi ranu, no, sada više nije mogao. Lesli Katon koji je išao za njim, video je kako se ranjenik zanosi u sedlu i grčevito drži za vrh. Međutim, nije vredelo, izgubio je ravnotežu i pao na zemlju.

Razbojnik je zaustavio svoga konja i sjahao. Ne obazirući se na ranjenika upalio je cigaretu. – Ja ću vas u svakom slučaju voditi sa sobom, budite sigurni. Ako treba, vezaću vas za konja. Vaši prijatelji su odustali i niko nas ne sledi.

– Šta očekujete od toga što me vučete sobom, Katone? – pitao je Grin.

– Prodaću vašu zemlju i naplatiti je – uzvratio je razbojnik.

Uskoro su čuli topot kopita. Rančer

se ukočio. – Ništa ne brinite, kravaru, sve će biti u redu. Ako ste se nadali da je to Dok Holidej i onaj šljam iz Islete, moram vas razočarati, to su moji ljudi.

Doista, bilo je dvanaest razbojnika, zločinaca koji su uneli nemir i nesreću u ovu pokrajinu.

Rančer Mekdonald bio je svakako razočaran. Međutim, ni vođa ove razbojničke bande, Lesli Katon, nije imao razloga da bude srećan zbog ovog susreta. Njegovi ljudi su postali nestrpljivi a i podozrivi. Hteli su pošto-poto da saznaju šta je sa Benetom, članom bande, kojeg je Dok Holidej ranio, a Lesli Katon dokrajčio. Vođa ih je uveravao da je morao da učutka Beneta da ne bi „propevao iz zatvora“.

Budući da je Benet bio jedan od najsirovijih i najtvrdokornijih razbojnika, ovo objašnjenje nije prihvatio.

– Benet je bio jedan od najžešćih momaka među nama – rekao je razbojnik Vels koji je predvodio grupu. – Sigurno je da ne bi „propevao“. Trebalo je da pustite da ga zatvore, mi bismo ga izvukli iz buvare.

Sa Lesli Katonom još niko od njegovih ljudi nije tako razgovarao do ovog trenutka. Bio je van sebe od besa. Izvukao je kolt i uperio ga u Velsa.

– Cenim da si sit života, Velse. Ja sam još uvek gazda i neću dozvoliti da mi bilo ko i šta naređuje. Svi odmah jašite nazad i pazite da nam neko nije za leđima.

Vels se ponovo okrenuo jahačima. – Čuli ste momci, treba da se vratimo.

Jedan od razbojnika se drznuo da

protivureči. – Prvo hoćemo dolare, gazda!

– Hoćete novac? E pa, nećete dobiti ni probušeni cent, jeste li čuli i razumeli? Ima li još neko šta da kaže?

Imao je da kaže Vels, vođa grupe. – Mene možete ustreliti vašim prokletim koltom, gazda, no zapamtite, samo mene. Ostali će vas izbušiti kao sito, pre nego što drugi put povučete obarač.

– Prestanite s pričom! – vikao je Katon. – Svi smo u istom sosu. Dok Holidej mi je za petama. Znae dobro da nisam kukavica, ali vam tvrdim da je to najopasniji čovek kojeg sam ikada sreo. On predstavlja opasnost za sve nas, no, dok nam je rančer talac ne može nam ništa biti.

– On nije za nama – javio se jedan od razbojnika čije je lice bilo unakaženo ogromnim crvenim ožiljkom.

– Ti si poslednji koji ovde imaš nešto da kažeš, Džek – brecnuo se Katon gnevno. – Jahaćemo u Bizbi i tamo rančerovo imanje pretvoriti u novac. Podelićemo pare, a posle, svako neka čini šta mu je volja.

– Ol rajt, gazda, jahaćemo sa vama – javio se zločinac s ožiljkom. – No, ni jedan od nas neće ostati ovde da sačekava Holideja. I ako ja u tu priču o poteri ne verujem.

Lesli Katon je odahnuo s olakšanjem. – U redu, jašimo onda zajedno. – Pokazao je na rančera. – Vežite ga za konja, ne može više da se drži u sedlu.

*

Grin je zatvorio oči. Krpa koju su mu strpali u usta i prijava marama kojom su je pričvrstili, davile su ga.

Razbojnici su ga tukli i udarali, da iz njega izvuku ovlašćenje za mesnu banku, ali, on na to uopšte nije reagovao.

Najgore u svemu bilo je to što je rančer doista baš u banci u Bizbiju imao svoj konto. Sam đavo zna kako je to Katon iščeprkao.

Svog taoca su odveli u sobu u salunu i zaključali je. Na sva dalja mučenja ponavljao je jedno te isto. – Od mene nećete dobiti ni cent.

Neko vreme su ga ostavili na miru i sišli dole u salun da se okrepe viskijem.

– Koliko još dugo treba da čekamo, Kone? – pitali su pripiti razbojnici Velsa. – Svi momci žele dalje. Nemamo volju da ostanemo ovde i sačekamo da nam onaj prokleti kockar pokvari planove.

Vels je pogledao Katona. – Koliko još treba čekati? – pitao je zlurado, uživajući u tome što je vođa bande sateran u tesnac.

Otišli su da još jednom posete tvrdoglavog rančera.

– Uzalud čekate, momci, od mene vaš gazda ništa neće dobiti.

Posle toga, među razbojnicima nastala je užasna prepirka. Padale su teške reči, uzajamne uvrede i optužbe. Za to vreme Grin je napregnuto očekivao da će se nešto dogoditi, da će konačno potegnuti jedan na drugog oružje. Tome se nadao još pri susretu vođe sa svojom bandom.

*

– Svojom vikom nas ne možete više sluđivati, gazda – govorio je Vels. – Lovu na sunce i pustite ljude da odu.

Zločinac je prišao stolu na kome su mu ležale bisage. Dokopao je jednu torbu i bacio je Velsu pred noge. – Tako, a sada se gubite! Otimajte se o te bedne papire, propijte ih, prokockajte!

– To vi znate bolje od nas – uzvratio je Vels uzimajući torbu. – Dok Holidej vas je u Isleti odrao do gole kože.

– Vi ste me dakle špijunirali? – vikao je Katon. – Ja sam zbog vas stavljao glavu u torbu a vi ste mi bili za petama i špijunirali me.

– Tu glavu koju ste za nas stavljali u torbu još uvek nosite na ramenima, a jedan od nas je mrtav. – Govoreći to, otvorio je torbu i uzviknuo. – Ne mislite li valjda ovo ozbiljno! – Pri tom je pokazao na dva svežnja novčanica. – To treba da bude sve što posedujete? Ne, Katone, tu udicu neću progutati. – Vels je prošao prema drugoj torbi na stolu.

– Sklanjaj te šape sa torbe – presekao ga je Katon.

Vođa grupe se okrenuo i video uperenu cev revolvera. – Nećete se usuditi da pucate – uzvratio je Vels, ali mu se po glasu osećalo da nije baš siguran.

– Do sada me još niko nije sprečio da pucam, Kon Velse.

U tom trenutku se javio jedan razbojnik sa vrata. – Zabluda gazda. Dok Holidej vas je sprečio.

– Ponovi još jednom to ime! – Katon više nije mogao da podnese ovog čoveka, kao nijednog od svojih ljudi.

– Prokletstvo, prestanite konačno s tim. – U uzbuđenju za trenutak nije motrio na Velsa, što je ovaj iskoristio. Potegao je revolver i pucao. Metak se

zario uz vrh leve čizme Katonu i zario se u pod. – Da se niste makli, Lesli Katone, opominjem vas!

Revolveraš je za trenutak bio kao paralizovan. – Znači, dotle je došlo?

– A zar ste vi mislili da ću dozvoliti da me ustrelite kao divljač?

Katon je vratio revolver u futrolu. Nešto se u njemu slomilo. Gledao je kako Vels uzima drugu torbu sa stola i dobacuje je dvojici razbojnika na vratima. Čutao je kada je Vels doviknuo. – Uzmite novac i podelite ga, a onda nestanite iz grada. Naći ćemo se u Taksonu.

– A šta je s tobom, Kone? – upitao je razbojnik koji je prihvatio torbu.

Vels s uperenim koltom pokaza na rančera. – Imam s njim da izmenjam još nekoliko reči.

Dva razbojnika na vratima se pogledaše. Za njih je Katon odigrao svoje, uvažavanje i poštovanje je imao za njih samo onaj gazda koji je jači i brži od njih. Prema tome, vođa im je sada bio Kon Vels. Izašli su poslušno, ne rekavši ni reči.

Lesli Katon je gledao za njima. – To ćete mi platiti svi vi. Ovu rundu si ti dobio Kone, ali, ona nije poslednja.

– Videćemo – zaključio je Vels. – A sada, skidajte opasač.

Katon nije imao kud. Kada je opasač tresnuo na pod, upitao je. – Šta sada?

– Pritisnućemo malo rančera, a za to je dovoljno da samo jedan od nas dvojice ima revolver.

Krčmar je čuo pucanj i dojurio je na sprat. Razbojnicima je njegov dolazak bio krajnje nepoželjan. Ipak, značajno

su se pogledali i razumeli. Odlučili su da olakšaju nesrećnog starca za neki dolar. Pred uperenom cevi revolvera drhtao je kao prut.

– Ja nemam novca u kući, izuzev nekoliko dolara u kasi.

Sva ova gužva sa krčmarom dobro je došla Lesli Katonu. Brzo se sagnuo i izvukao svoj revolver iz opasača i još brže ga strpao u džep pantalona, a da to Vels nije primetio. Katon se sada naoružao strpljenjem. Hteo je da sačeka svoj trenutak. Sve dok ima kolt nadohvat ruke, Vels mu ne može ništa. Brži je od njega.

– Šta sada? Da siđem dole i pogledamo kasu?

– Možemo, gazda – uzvratio je Katon dodajući. – Možeš se vratiti sa novcem i jednom sačmaricom.

– Ol rajt. Vi ćete ostati ovde. Ali, kako onda da se dokopamo krčmarevog novca?

– Treba prvo saznati gde je.

– Prepustite to meni – razmetao se Vels i prišao postelji na kojoj je sedeo krčmar.

*

U sobi iznad saluna ponovo je postalo mirno. Mekdonald Grin je opet bio vezan, a krčmar je ležao onesvešćen i takođe vezan za postelju. Još niko u gradu nije znao šta se dešava u salunu. Lokal je bio otvoren, svetlo upaljeno, a za šankom je stajao razbojnik Kon Vels i točio viski. Gosti su se naravno raspiivali o vlasniku saluna, ali su od razbojnika dobijali umirujući odgovor. Vels se predstavio kao brat koji je danas stigao u posetu, zapravo kao jedan od braće. Krčmar je sa drugim bratom

otišao gore u stan. – Porodične stvari – govorio je razbojnik i tajanstveno sle-gao ramenima. – Gosti su se time zadovoljili i nastavili da ispijaju viski za šankom. S vremena na vreme je Lesli Katon takođe silazio, mahao ljubazno gostima i popio po neki viski. Obojica su ostala u Bizbiju, iako nijedan od njih nije uspeo da postigne cilj. Međutim, nisu odustajali. Odlučili su da sečekaju sledeći dan. Možda i zbog toga što nijedan nije hteo drugome da prepusti plen. Njihovi oprobani metodi nisu dali rezultate. Ni rančer, a ni krčmar nisu popustili ni pod pretnjama ni pod batinama. Uostalom, krčmar više i nije mogao da bilo šta učini posle Velsovog „razgovora“ s njim. Lesli Katon ničim do tada nije pokazao da se ponovo dočepao oružja. Vels nije primetio ni opasač, jer ga je njegov raniji gazda neprimetno gurnuo pod postelju. Istini za volju nije imalo nekog naročitog značaja ko od njih dvojice sada nosi oružje. Konačno, opet su se upregli u ista kola.

Maršal Hamilton je bio visok i snažan čovek koji je pod vrelin suncem Arizone prerano ostario. Izabran je za maršala u Bizbiju pre mnogo godina, još dok je u Arizoni bilo stecište razbojnika i despredosa. Uskoro, pošto je prihvatio zvezdu u gradu je zavladao mir. Tako je bilo sve dok Lesli Katon sa svojim ljudima nije došao u grad. Maršal je stajao za šankom i pio viski u koji je dodao vode. On u stvari nije dolazio u salun da bi pio, nego da bi razgovarao sa ljudima. Nije imao porodicu, sa kojom bi provodio večeri.

Posmatrao je Kona Velsa kako puni čaše i naplaćuje piće, a kasnije je pozeleo da sam sebe ošamari što nije počeo nešto da podozreva odmah čim je video razbojnika. Razbojniku baš nije bilo prijatno u koži kada je čovek sa zvezdom stupio u salun. Međutim, nije imao kud, morao je da igra svoju ulogu do kraja. Sve je teklo dobro dok se iznenada iznad vrata saluna nije pojavilo lice jednog stranca, uzano, lepo i ozbiljno. Oči su mu bile ledenoplave, a pogled prodoran. Pošto je osmotrio goste u salunu, stranac je gurnuo krila pomičnih vrata i gipkim koracima prišao šanku.

– Dajte mi, molim vas, jedan brendi – obratio se Velsu.

Razbojnik je natočio piće i široko se osmehujući dodao čašu gostu. Uostalom, otkud je mogao da zna ko stoji pred njim. Smatrao je Džordžijanca jednim od stanovnika Bizbija koji je svratio na piće.

U salunu je za stolom blizu šanka sedeo jedan gost i nožićem sekao suvo meso. Kada je ugledao novog gosta progutao je zalogaj i doviknuo. – Baš dobro, možemo da odigramo jednu partiju, Dok Holideje! – Dok je okrenuo glavu prema gostu, a onda je primetio izraz na Velsovom licu. Gledao ga je kao što jagnje gleda razbesnelog vuka. – Dok Holidej? – promucalo je zbunjeno.

Džordžijanac je odmah postao podozriv. Velsa još do tada nikada nije video, ali mu je on na neki čudan, neobjašnjiv način ličio na Lesli Katona. Kon Vels je dokopao sa police flašu viskija

i napunio čašu. Ispio je žestoko piće na dušak, ne skidajući pogled sa Holideja. – Odmah se vraćam – promrsio je nerazgovetno i potrčao uz stepenice.

– Šta li je s ovim momkom? – iznenadio se maršal i odmahnuo glavom. Čuvar zakona je takođe čuo Holidejevo ime, ali u ovom trenutku još nije znao šta da čini.

Kon Vels se posle nekoliko trenutaka vratio za šank potpuno pribran. Na prvom spratu, iznad saluna, ostavio je potištenog Lesli Katona. Vels mu je javio da je Holidej stigao u salun. Vođa bande je prekorevao sebe što ranije nije napustio grad. – Ostani dole i ponašaj se kao da se ništa nije dogodilo – naložio je Velsu. Trebalo mu je vreme na da razmisli šta sada da preduzme. Još uvek su se u njegovim rukama nalazili rančer i krčmar. Sve dok je tako, ništa mu niko ne može. Kada je rančer čuo Velsove reči i kada je ovaj napustio sobu, prasnuo je u smeh. Katon mu je grubo prišao i skinuo maramu s usta. Govorio je besno. – Nema mesta smejanju. Vi ste u mojoj vlasti, a to da li je Isleta ili Bizbi nema značaja.

– Mislim da Dok Holidej ne deli vaše mišljenje – rekao je Grin hladno. – Revolveraš je već zamahnuo da udari svog zarobljenika kada se Vels vratio i uzbuđeno rekao. – Već počinje da nam gori pod nogama. – Odjednom je Katon ponovo postao gazda. Vels je prevideo opasač i kolt i nastavio da govori. – Holidej stoji sa maršalom i razgovara s njim. Nisam mogao da razumem šta, jer govore šapatom.

Katon je grizao usne, a onda počeo

da govori sebi u bradu. – Pitaću ga da li je u grad stigao neki stranac a kad šerif bude kazao da ih je stiglo dvanaestorica sve će odmah biti jasno.

– Moramo da nestanemo odmah iz grada, gazda – rekao je Vels.

– Ti si obična budala – uzvratio je Katon. – Treba samo da napustimo ovu kuću i da nam oni ništa ne mogu, jer dok su nam ova dvojica u šakama, sigurni smo. – Ubedio je Velsa da i protiv svoje volje side u salun da ne bi bilo sumnjivo, obećavši da će on biti u blizini i dejstvovati ako bilo šta nepredviđeno iskrсне.

Dok Holidej je još uvek stajao sa maršalom kada se Vels vratio sa sprata. U međuvremenu, Dok je saznao da je više jahača došlo u grad, a čuo je i neobičnu priču o braći vlasnika saluna. Doku je sve bilo jasno, izuzev jednog, gde je rančer? Niko od građana nije primetio ranjenika. Kada je Vels stao za šank Dok je naručio još jedan brendi. Primetio je kako flaša podrhtava u banditovoj ruci. – Zar se nismo već videli? – upitao je kockar osmehujući se.

Vels je progutao pljuvačku, pogledao prvo maršala a onda nesigurno odgovorio Doku. – Ne znam gde bismo mogli da se sretnemo.

Dok je prešao prstom preko usana, i dalje se osmehujući neodređeno. – Učinilo mi se da je to bilo blizu Islete.

Razbojnik je osetio kako ga podilazi jeza. – Ja nikada nisam bio u Isleti, mister. – To je zvučalo kao zakletva. – Ni ja nisam spomenuo grad – nastavio je Holidej ležerno – pomenuo sam samo okolinu Islete.

– Šta vi u stvari hoćete od mene? – brecnuo se razbojnik. – Možete da napustite lokal ako vam se moje lice ne sviđa. – Kon Vels se osećao sateranim u tesnac. Najradije bi izašao na sporedna vrata i nestao iz grada. Prekorevao je sebe što nije s ostalima napustio Bizbi.

– Vi ste dakle krčmarov brat? – huškao je Dok i dalje. – Smem se kladiti da se vlasnik saluna napio od sreće zbog ponovnog viđenja sa rođacima, i sada leži u postelji. – Vels je ponašao kao da nije shvatio ni reč. Marljivo je počeo da pere čaše.

Maršal nije znao šta da misli o ovom čudnom razgovoru. Čovek za kojeg je jedan od gostiju tvrdio da je Dok Holidej, pitao ga je da li poznaje mršavog čoveka za šankom. Isto tako se raspitivao da li su danas stigli neki jahači u grad. Šta li sve to treba da znači? Stalno neki stranci navraćaju u Bizbi. – Poznajete li tog čoveka? – pitao je maršal pokazujući na leđa razbojnika. – Još ga ne poznajem, maršale – izjavio je Dok. – Primam opkladu da ćemo se nas dvojica bliže upoznati i to uskoro. – Kon Vels je razbijao glavu kako da nađe izlaz i šta da učini? Okrenuo se prema šanku s neudržnim izrazom lica.

– Idem da vidim šta je s mojim bratom, rekao je da će možda da side.

– Odlična ideja – složio se Dok. – Idem i ja sa vama, rado bih porazgovarao s njim. – Vels je stajao neodlučan, ne znajući kako da reaguje. Ako Holidej sada krene, sve je izgubljeno.

– Prokletstvo, šta se ovde dešava, šta je sa Lupom? – pitao je maršal. Kon

Vels je izašao iza šanka i stao ispred maršala. – Sa krčmarem nije ništa, maršale, ima porodični razgovor sa svojim bratom, to je sve. Uopšte ne znam zbog čega se ovde stalno nešto njuška. – Pri tom je pokazao glavom na Holideja.

– Ko to njuška? – Pitao je Holidej, praveći se nevešt. – Vi, Dok Holideje – ljutnuo se razbojnik, a onda se ponovo obratio maršalu. – Zna li vi uopšte ko je ovaj čovek? Zar nikada niste čuli za ozloglašenog kockara i revolveraša Doka Holideja?

Holidej se u trenutku stvorio kraj Velsa. – Još jednu reč amigo, pa ćete upoznati tog ozloglašenog revolveraša. – U Holidejevim rukama zasvetlucala su dva niklovana revolvera. – Sada je dosta, razbojniče – rekao je Dok tiho. – Sada ćemo zajedno gore do vašeg brata. Ako se ne varam, on se zove Lesli Katon, ista ona osoba koja se u Isleti proslavila kao revolveraš.

– Grom i pakao, možda će mi neko objasniti šta se ovde dešava. Sklonite svoje revolvere, mister Holideje. Ako ovde neko bude pucao, biću to ja – naredio je maršal. Holidej je bez otpora vratio revolvere u futrolu. – Idite gore, maršale pa ćete saznati šta se ovde dešava. Samo, nemojte zaboraviti da prethodno izvučete kolt, mislim pre nego što počnete s tobožnjim bratom ovog lupeža da razgovarate.

Vels je stajao kao progonjena zver, oči su mu opasno sevale. Krišom je pogledao prema sporednim vratima koja su vodila u dvorište, u slobodu. Razbojnik je počeo kao pomahnitao da

beži, a uz put je pucao u trku. Jedan metak je pogodio maršala u nogu. Hamilton je povukao obarač i razbojnik Kon Vels nije stigao do izlaza, sručio se bezglasno ispred vrata.

Razbojnik Lesli Katon je čuo pucnjavu. Mogao je da pretpostavi šta se dole zbilo. Mora da dejstvuje i to bez odlaganja. Nije mu ni na pamet padalo da potrči Velsu u pomoć, želeo je samo da izađe iz ove sobe, iz ove kuće, iz ovog grada. Međutim, sam nije smeo da krene, morao je povesti bar rančera. Grin je takođe čuo pucnjavu i ispod oka je motrio razbojnika. Lesli Katon je odvezao rančera i gurnuo ga iz sobe. Grin se s mukom držao na nogama. Revolveraš ga je vukao kroz mračan hodnik do stepenica koje vode u dvorište. Stigli su, a da ih niko nije primetio. Katon je naslonio cev na rančerova leđa. – Ako samo šušnete, pucam! – Zastali su na kapiji. Katon je oprezno odškrinuo kapiju i pogledao prema uzvišici na kojoj se nalazilo mesno groblje.

– Kuda smerate? – pitao je rančer razbojnika.

– Napustićemo grad i jahati sve dotle dok Holidej ne odustane od potere.

– To neće biti dug put. Mene možete da vučete još najviše sto metara kroz noć, a onda ćete me morati da nosite.

*

Maršal i Dok su u međuvremenu našli vlasnika saluna. – Do sto đavola – uzviknuo je maršal, kada je video vezanog krčmara.

– Da, to sam ja – promucalo je vlasnik saluna. – Vraški dugo vam je trebalo da me potražite. – Tada im je is-

pričao da su razbojnici hteli njegov novac i da su ih mučili, jer je i rančer Grin s njima. Maršal je znao Grina kao i ceo grad, jer je tu navraćao iz banke i kada je transportovao stoku. Na Dokovo pitanje gde je Rančer sada rekao je da ga je Katon poveo sa sobom i da rančer jedva hoda, jer je teško povređen. Dok je pogledao maršala i kazao mu da ne bi bilo pametno da seda na konja zbog svoje rane. Tada se pridružio i kapetan broda Džefri Korda i ispričao maršalu da se radi o opasnoj bandi koja je učinila pravi ršum u Isleti, da je Dok Holidej bio taj koji je spasao njegove ljude iz zapaljenog broda i da odmah treba da pođu za razbojnikom Lesli Katonom dok nije učinio još neko zlo.

– Ako se budemo još dugo ovde zadržavali, Katon će daleko odmaći – rekao je Dok.

– To je moja briga! – uzvratio je maršal. – Onda ostajemo ovde – rekao je Holidej i naslonio se obema rukama na šank. – Dajte nam po jedno piće krčmaru. – Korda je zamišljeno okretao čašu u ruci. – Mi smo ceo ovaj put uzalud prevalili, Dok. Ovaj veličanstveni maršal izgleda sebi može da dozvoli da jedan revolveraš i razbojnik uhvati maglu. Dobro, neka radi šta hoće. Što se nas dvojice tiče, naš put je okončan, zar ne?

– Tako izgleda – rekao je Dok muklo. Vrata saluna su se otvorila, pošto se čuo topot nekoliko konja. Jedan meštanim je promolio glavu i rekao maršalu da su spremni. Maršal je s mukom ustao i pitao Holideja zar i oni neće s njima? Dok se pravio nezainteresovan, ali

je Korda ipak gledajući ga značajno rekao da bi trebalo da pođu zbog rančera. Krčmar je objasnio da su pošli pešice, jer su im konji vezani u dvorištu, pa sigurno nisu daleko stigli. Dok je stavio dolar na šank i rekao da je to za slučaj da se ne vrati.

Groblje u Bizbiju je osim humki imalo i jedno stablo, sada bez lišća. Rančer je presamičen sedeo ispod drveta, a Katon je oslonjen o stablo posmatrao grad. Ranjenik je već bio u groznici. – Jeste li tu? – pitao je tiho. – Ne govorite, da vam ne bih razbio glavu – bio je grub razbojnik. – Neko dolazi. Da se niste makli! – Još uvek je stajao naslonjen s revolverom u ruci. – Za petama su mi! Prokletstvo znaju da sam ovde, ali, ako dođu, napuniću ih olovom.

– Nestanite konačno. Nemate ništa od toga ako još nekoga ubijete – rekao je rančer.

Mesec je nad humkama bio bleđi svedok drame koja je pronela slavu malog grada Bizbija po celom zapadu.

– Nemojte se kretati kao živa meta – rekao je Dok Kordi i povukao ga da legne iza jedne humke. – Tamo gore se nešto kreće – prošaputao je trgovac – gore kod drveta. – Dok je to odavno primetio. Revolveraš je povukao rančera prema zemlji i taj pokret je bio primećen. Sada su ležali jedan kraj drugog, zločinac i njegov zarobljenik. – Ja ću govoriti s njim – šaputao je Grin jedva razumljivo. Bio je siguran da je to Holidej došao. Katon je osetio da mu ruke drhte. – Šta hoćete da mu kažete? Možda da ležimo ovde i da dođe po nas?

– Reći ću mu da vas pusti da odete.

– Bila bi najveća budalaština kada bih vam poverovao. Ništa od toga. Ja ću ustreliti kockara.

Dok Holidej se u međuvremenu šunjaio između humki, a Korda je ostao iza njega. Dok mu je naložio da puca u pravcu drveta ako nešto primeti. U stvari, to uopšte nije bilo potrebno, samo je hteo da starog čoveka ne izlaže opasnosti. Holidej se već opasno približio drvetu, kada je Katon čuo šum i skočio. Odmah je počeo da puca kao izbezumljen i potrčao prema izlazu iz groblja. Gotovo je utrčao u naručje trgovca Korde. Stari čovek je takođe skočio na noge kada je video da razbojnik trči prema njemu. Hteo je da puca, ali je od uzbuđenja zaboravio da otkoči oružje. Možda bi Dok odustao da ustrelji Katona da se ovaj nije bacio na trgovca. Video je kako revolveraš upravlja cev svoga kolta na Kordinu glavu. Iz-bora nije bilo.

– Katone! – povikao je prodornim glasom.

Revolveraš se naglo okrenuo u pravcu novog protivnika. Video ga je kako stoji uspravan. Zagrmеше pucnji jedan za drugim. Lesli Katon se sručio na zemlju. Nijedan od metaka nije ga promašio.

*

Nekoliko dana kasnije, u mesnim novinama Bizbija pisalo je: „Dok Holidej, poznati zubni lekar iz Bostona, na groblju našeg grada ustrelio je jednog čoveka. Naše novine su i ranije pisale o tom ozloglašenom revolverašu...”

Džordžijanac je napustio Bizbi istoga dana kada se drama i odigrala. Srdačno se pozdravio sa starim trgovcem i rančerom Grinom i odjahao ka severu, prema Grand kanjonu.

KRAJ

POTRAŽITE KOD SVOG
PRODAVCA NOVINA
JEDNO OD
SLEDEĆIH IZDANJA
MARKETPRINTA

SVAKOG PONEDELJKA

Senke

ILI

VANREDNI
LJUBAVNI ROMAN

ILI

SVAKOG UTORKA

